

NR. 4 2020 100. ÅRGANG

DERFOR SLUTTER KVINNENE

– Fordi du er et business-case,
sier anonym advokat

BRÅK OM SPRÅK

Ønsker debatt om
minoritetsjurister velkommen

«HØYST ÆRVERDIGE RETT, RIKETS ØVERSTE DOMMERE»

Her prosederer Frode Sulland
hjemmefra

Nye bøker på Juridika

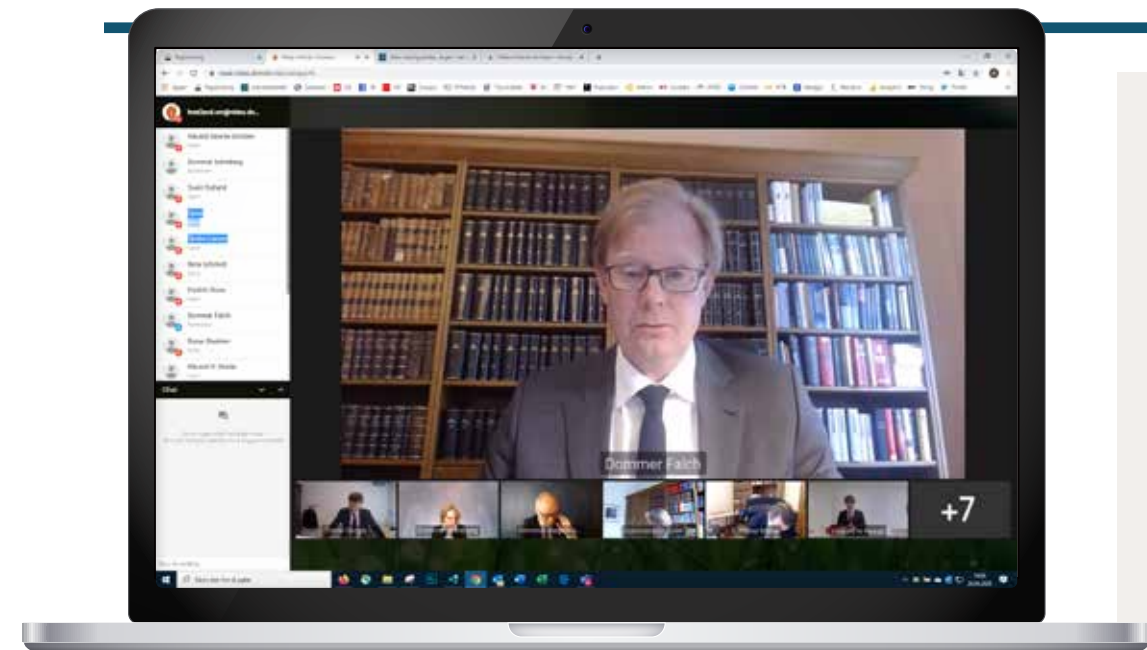

På Juridika finner du Universitetsforlagets jusstidsskrifter, fagbøker og ajourførte lovkommentarer samlet på ett sted.

Juridika
en tjeneste fra Universitetsforlaget

INNHold

Nr. 4 2020

DOMSTOLER I DE TUSEN HJEM

Å prosedere hjemmefra er blitt den nye normen under pandemien. En nødløsning som er å foretrekke fremfor stengte domstoler, mener advokater, som likevel advarer.

TEMA SIDE 22

FASTE SPALTER:

Bøker
SIDE 40

Lederens
kommentar
SIDE 49

Debatt
SIDE 50

Advokatansvar
SIDE 57

Nytt om navn
SIDE 60

Medlemsnytt
SIDE 61

Sosiale medier
SIDE 67

Kvinner holder tett

«Utrolig trist og urovekkende» at advokat med kritikk av advokatbransjen ser seg nødt til å være anonym, mener Tina Storsletten Nordstrøm.

SIDE 18

Satte skapet på plass

Nedlatende uttalelser om minoritetsjurister skapte debatt. Tarnjit Singh Shergill i Wiersholm savner bevissthet om deres unike kunnskaper.

SIDE 42

Usedvanlig kjedelig

Svein Holden er i medias søkelys i Lørenskog-saken, og har fått kritikk for rolleskifte. Selv synes han at han er veldig ordinær.

SIDE 54

SAGT I DETTE BLADET

– Det er tøff kamp allerede, men vi forventer et betydelig omsetningsfall i bransjen, og da vil det bli mer kamp om oppdragene.

Morten Goller, managing partner i Wiersholm, om tiden etter pandemien, SIDE 8

– Jeg var forberedt på kritikk knyttet til barnevern, men vi må ha med oss at nesten halvparten av all fri rettshjelp går til dette feltet.

Torgeir Rønås Pedersen, eneste advokat i Rettshjelpsutvalget, SIDE 13

– Min første reaksjon var at dette er ikke mulig, rett og slett. Dette har veldig store, negative konsekvenser for utviklingen av norske domstoler.

Sven Marius Urke, direktør i Domstoladministrasjonen, SIDE 58

The Maserati of SUVs

LEVANTE 2020
PRIS FRA 1 349 000

AUTOXO SPORT
BILLINGSTADSLETTA 83
N-1396 BILLINGSTAD, NORWAY
+4766775160 - POST@AUTOXOSPORT.NO

Levante: Fuel consumption in mixed cycle min - max (l/100km) 7.9 - 13.3L / 100KM; CO2 emissions in the mixed cycle min - max (g / km) 208 - 302. Values relating to fuel consumption and CO2 emissions are measured by the manufacturer on current legislation (EU Regulation 2017/1151) basis and updated as of 09/2019. The most up-to-date values will be available from Maserati Dealers as they are shown for comparative purposes and may not reflect actual values.

REDAKTØR

Nina Schmidt
nina@advokatbladet.no
Mobil: 915 59 602

JOURNALIST

Henrik Skjevestad
henrik@advokatbladet.no
Mobil: 482 28 776

JOURNALIST

Thea N. Dahl
thea@advokatbladet.no
Mobil: 482 58 420

REDAKSJONSRAÐ

Halvard Helle (leder)
Ina Lindahl-Nyrud
Emanuel Feinberg
Silje Christine Hellesten
Ragnhild Lunner

Advokatbladet betinger seg rett til å arkivere og utgi stoff i elektronisk form. Redaksjonen forbeholder seg retten til å redigere og forkorte innlegg.

SEKRETARIATET

Den Norske Advokatforening
Kr. Augustsgate 9,
0164 Oslo
post@advokatforeningen.no
www.advokatforeningen.no
Telefon: 22 03 50 50

Merete Smith,
generalsekretær,
ms@advokatforeningen.no
Baard Amundsen,
kommunikasjonssjef,
ba@advokatforeningen.no

GRAFISK FORMGIVER

Mediamania.no

TRYKKERI

07 Media - 07.no
Telefon: 63 86 44 00

TIPS REDAKSJONEN

tips@advokatbladet.no
Kr. Augustsgate 9,
0164 Oslo

Kampen om domstolene

Da et flertall på Stortinget overraskende varslet at de kom til å stemme ned regjeringens forslag om å redusere antall rettssteder, skapte det nærmest sjokkbølger i domstols-Norge.

Mens sorenskriveren på Senja feiret med marsipankake med påskriften «Seieren er vår» og takket Senterpartiet for støtten, klødde direktøren i Domstoladministrasjonen seg i hodet og lurte på hva han skulle gjøre nå.

Direktør Sven Marius Urke hadde allerede mye å bale med. Restansene i domstolene bygger seg opp for hver dag som går nå under pandemien. Urke har oppfordret domstolene til å holde aktiviteten i gang, men den tredje statsmakt lar seg ikke instruere. Enkelte domstolledere har nærmest stengt ned hele virksomheten av smittevern hensyn, uten å ta i bruk digitale løsninger.

I oktober i fjor kom en rapport fra Riksrevisjonen som blant annet hadde disse hovedfunnene: En vesentlig andel av domstolene når ikke Stortingets mål for saksbehandlingstid. Frister angitt i straffeprosessloven og i tvisteloven overholdes ikke. Det er et potensial for effektivisering i tingrettene.

Etter to års arbeid konkluderte Domstolkommisjonen at rettsikkerheten vil styrkes med utvidede rettskretser med større organisasjoner med sterkere fagmiljøer. Deres forslag ville også frigjøre noen hundre millioner kroner, som for eksempel kunne brukes til digitalisering og til lyd- og bildeopptaksutstyr.

Også Høyesterett synes at Domstolkommisjonens forslag om å erstatte dagens 69 tingretter med 22 rettskretser med 30 rettssteder er fornuftig.

I sin høringsuttalelse skriver Høyesterett at den uttaler seg ut fra «hvilken løsning som synes best egnet til å ivareta hensynene til en effektiv og faglig sterk rettspleie».

Det er Domstolkommisjonens forslag som vil være best egnet til å sikre et høyt faglig nivå på dommerkorpset og til å ivareta hensynet til en faglig sterk rettspleie, skriver Høyesterett.

«Domstolkommisjonen har lagt stor vekt på behovet for større fagmiljøer for å sikre høy kvalitet. Særlig fremheves den

uformelle erfaringsutvekslingen og sosialiseringen som oppstår på en arbeidsplass. Dette krever at rettsstedene har et visst antall dommerårsverk, noe som vil være vanskeligere å oppnå dersom de minste bemannede rettsstedene opprettholdes. Høyesterett er enig i dette.»

Det er ofte lurt å lytte til faglige råd. Også Dommerforeningen ønsker seg en struktur-reform.

«Innenfor dagens struktur med 60 rettskretser står tingrettene likevel ikke rustet til å møte framtidens krav til faglighet, fleksibilitet og god ressursutnyttelse. (...) Det er også vanskelig å se for seg hvordan en fortsatt digitalisering og en helt nødvendig opprustning av tinghusene kan la seg realisere innenfor dagens struktur.»

Ap, Sp, SV og Frp har valgt å ta distriktpolitiske hensyn. Det er forståelig. Domstoler er kjernevirksomheter og viktig for bosetting og næringsutvikling i mange norske lokalsamfunn, ikke minst for advokater.

Men behovene og svakhetene ved dagens struktur, som både Riksrevisjonen og Domstolkommisjonen har pekt på, forsvinner ikke. Domstoler må utvikles, digitaliseres og til en viss grad spesialiseres. Hvordan dette skal skje, er nå helt i det blå.

Under pandemien har digitaliseringen virkelig skutt fart i domstolene. Jeg har selv fulgt noen digitale rettssaker som tilhører, og det har vært en interessant og morsom erfaring. Det kan ikke være noen tvil om at fjernmøter egner seg godt for visse type saker.

Det ville være synd dersom den utviklingen vi har vært vitne til de siste par månedene, og det arbeidet som er gjort for å utvikle domstolene for fremtiden, skulle ende i en bråstopp.

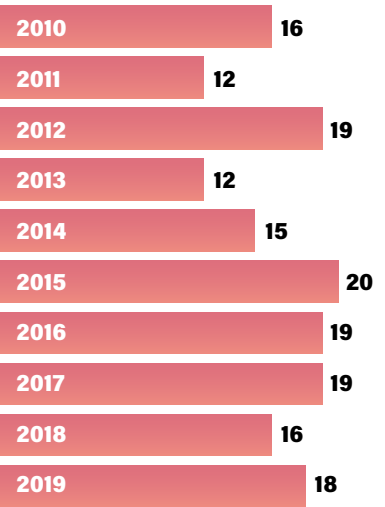
NINA SCHMIDT

Nina Schmidt

REDAKTØR
nina@advokatbladet.no
mobil: 915 59 602

166 advokater mistet bevillingen siste ti år

Kilde: Tilsynsrådet for advokatvirksomhet

NYTT OM FOLK

Hjort-partner **Kristin Veierød** (53) er innstilt som ny leder av Advokatforeningen. Hun var i perioden 2011 til 2017 managing partner i Hjort, og har også tidligere arbeidet som konsernadvokat i Telenor.

– Å bli innstilt av valgkomiteen som ny leder av Advokatforeningen er veldig hyggelig, og en stor tillitserklæring, sier Veierød til Advokatbladet.

I 2016 ledet hun Hjorts undersøkelse i den såkalte Panama papers-saken på oppdrag for styret i DNB. Veierød er oppvokst i Harstad, og bodde der inntil hun flyttet til Bergen for siviløkonomstudier. Hun har siden 1991 vært bosatt i Oslo.

Veierød er også styreleder i Mentor Media som blant annet eier Dagsavisen, Rogalands Avis og Vårt Land, og hun sitter som nestleder i landsstyret til Redd Barna.

Ledervalget skjer på Advokatforeningens representantskapsmøte den 28.mai. Der som Veierød blir valgt, vil hun bli den tredje kvinnelige lederen av Advokatforeningen gjennom tidene, etter Berit Reiss-Andersen (2008-2012) og Bjørg Ven (1994-1997).

Jon Wessel-Aas er innstilt som ny nestleder.

Kristin Veierød

394

I 2019 fattet Kriminalomsorgen 394 vedtak om bruk av sikkerhetscelle. Det er en økning på 60 vedtak sammenliknet med året før. Det ble også fattet ni vedtak om bruk av sikkerhetsseng, samt 16 vedtak om bruk av tåregass, viser Kriminalomsorgens årsrapport fra fjoråret.

Nytt lovutvalg for barnevern

Advokatforeningen har opprettet et eget lovutvalg for barnevern som består av Ingrid Lauvås (leder), Bjarte Aarlie, Geir Kjell Andersland, Morten Engesbak, Elisabeth Finsnes, Marianne Hagen og Tore Roald Riedl.

Lauvås håper lovutvalget på sikt kan bidra til å styrke rettssikkerheten på barnevernsfeltet.

– Barnevernet i Norge har over tid vært i fokus både i EMD, samt i nasjonale og internasjonale medier. Vi som jobber med disse sakene har hatt en utfordring med å bli hørt når vi påpeker juridiske utfordringer da debatten har hatt en tendens til å bli polarisert.

– Et eget lovutvalg på barnevernsfeltet håper jeg vil bidra til større tyngde bak feltets reelle problemstillinger, sier hun.

Ingrid Lauvås

«ADVOKATSMART» PARTILEDER

I starten av april ble menneskerettighetsadvokaten Sir Keir Starmer valgt til leder for det britiske arbeiderpartiet, Labour. Av DN-kommentator Kjetil Wiedswang beskrives den tidligere riksadvokaten som «advokatsmart» etter å ha imponert med balanserte, skarpe og «riktige» spørsmål i sin første spørretime mot statsminister Boris Johnson – som ble plukket fra hverandre som et Duplo-togsett, ifølge britiske medier.

«En helt ubeskrivelig dag med en enorm lettelse», skriver Gro Anita Sakstad på Facebook. Her sammen med Bendik Falch-Koslung. Foto: Privat

Staten erkjenner EMK-krenkelse

Nesten 100 timer i sikkerhetsseng, rutinemessig unndragelse av klær og ydmykende håndtering av bekkenbruk utgjør «nedverdiggende behandling», innrømmer staten i historisk rettsforlik.

midten av mai erkjente staten brudd på EMK artikkel tre overfor en tidligere kvinnelig innsatt ved Bredtveit kvinnefengsel.

«Staten v/Justis- og beredskapsdepartementet erkjenner at EMK artikkel 3 er krenket overfor Gro Anita Flaen Sakstad under hennes fem opphold på Bredtveit fengsel i perioden 2013 - 2015. Dette er begrunnet i en samlet vurdering av konkrete omstendigheter under Sakstads fengselsopphold, sett i lys av hennes helsetilstand og statens kunnskap om denne», heter det i rettsforliket.

– Det er kjempegøy. Det er ganske historisk og jeg tror aldri at staten har erkjent brudd på artikkel tre, hvert fall ikke i en rettsmekling, sier prosessfullmektig og leder av Advokatforeningens isolasjonsgruppe, Bendik Falch-Koslung.

«Å BLI SETT, HØRT OG TRODD»

Til Advokatbladet forteller Falch-Koslung om en klient som «gråt av glede» da forliket var et faktum. Selv uttrykte Sakstad stor lettelse i sosiale medier.

«En stor takk til advokaten min Bendik Falch-Koslung for den gode jobben du har gjort for meg, ikke minst den tryggheten du har betydd under denne viktige prosessen. Tusen takk, Bendik. Du er helt rå», skrev hun i en Facebook-oppdatering.

«Og selvfølgelig en stor, stor takk til Advokatforeningens isolasjonsgruppe og Advokatfirmaet Larsen og Co for den betydningsfulle jobben dere har brukt på saken. Bare det å bli sett, hørt og trodd på har betydd mye for meg.»

– **SPEIELL SAK**

I november 2018 stevnet Isolasjonsgruppen staten for ulovlig isolasjon av Sakstad, som blant annet lå flere perioder beltet fast i en sikkerhetsseng. De lengste oppholdene varte i 38,5 timer og 42 timer sammenhengende.

«Sakstad ble rutinemessig fratatt klær ved bruk av sikkerhetscelle og sikkerhetsseng. Bruk av bekken skjedde på en måte som var mer ydmykende enn nødvendig. Sakstad lå en lengre periode uten klær på sikkerhetssengen, selv om hun ga uttrykk for at hun frøs. Disse forholdene utgjør samlet «nedverdiggende behandling» i konvensjonens forstand», står det videre i forliket.

Nå er avgjørelsen rettskraftig hvilket betyr at staten har plikt til å arbeide for at dette ikke skjer igjen. Regjeringsadvokat Kaija Bjelland er klar på at innsatte i norske fengsler ikke skal utsettes for nedverdiggende behandling.

– Det er uvanlig at staten erkjenner brudd på EMK artikkel 3, men dette er en spesiell sak og her var det riktig, sier Bjelland til Advokatbladet. •

Lager korona-master i England

Kent Law School i Canterbury lanserer et nytt masterprogram om juss og helse som skal konsentrere seg om de juridiske problemstillingene i kjølvannet av korona-pandemien.

Masterprogrammet, som starter i september, er ment for både jurister og helsearbeidere.

– Covid-19 har påvirket oss alle på flere måter, og som samfunn sliter vi med de akutte juridiske problemene viruset skaper. Kent LLM tilbyr å studere disse problemstillingene i lys av de brede prinsippene i helserett, sier professor Sally Sheldon til The Law Society Gazette.

Rett på NETT

- » Sivilombudsmannen: Vil avskaffe bruk av sikkerhetsseng i fengslene
- » Nye rekonstruksjonsregler skal forebygge korona-konkurser
- » Fremtidige advokater vil helst jobbe i Wikborg Rein
- » Mener meking bør erstatte faktaundersøkelser i varslingssaker

Les sakene på Advokatbladet.no nå!

Markeds- og kommunikasjonsdirektør Christine Liæker Lindberg, managing partner Morten Goller og direktør for finans- og forretningsutvikling Lars Narum Nordby har god grunn til å smile etter at Wiersholm vant prisen for Årets norske advokatfirma i Chambers Europe.

FORVENTER TØFFERE KAMP OM OPPDRAGENE

Wiersholms managing partner Morten Goller varsler et betydelig omsetningsfall i advokatbransjen som følge av korona.

TEKST OG FOTO: HENRIK SKJEVESTAD

Vi har hatt mye å gjøre både i mars og april, selv om det har vært færre transaksjoner og M&A-oppdrag. Områdene med mest aktivitet har vært arbeidsrett, restrukturering, og kontrakt- og anskaffelsesrett, sier Wiersholm-MP Morten Goller. Firmaet har hatt mange oppdrag knyttet til reforhandling av avtaler og krisehåndtering etter at koronakrisen slo til, samt gitt løpende bistand innen en del områder der det fremdeles er aktivitet, som kraftindustrien.

MISTER VERDIDRIVERNE

Goller understreker at firmaet hele tiden har ventet en vanskeligere periode etter at den første fasen av krisen er over.

— Vi vil selvfølgelig merke bortfall av de sentrale verdidriverne, som for eksempel transaksjo-

ner, men vi er like fullt optimistiske med tanke på fremtiden.

Som en følge av endret oppdragsmengde har flere av de ansatte fått nye oppgaver.

— Vi har møter med ledergruppen to ganger i uken for å sikre at vi holder trykket oppe og agerer raskt på endringer i markedet. Flere ansatte har meldt interesse for andre områder enn de normalt arbeider med. Vi jobber nå enda mer på kryss og tvers enn vi gjorde før.

— *Ser du for deg en enda tøffere kamp om de viktigste oppdragene fremover?*

— Det er tøff kamp allerede, men vi forventer et betydelig omsetningsfall i bransjen, og da vil det bli mer kamp om oppdragene. Jeg tror definitivt det vil bli viktigere og viktigere hvordan man posisjonerer seg og blir oppfattet av klientene, og at man har en merverdi i prosjektene. Jeg føler at vi er godt posisjonert for dette, sier Goller.

STILLER STØRRE KRAV

Ifølge Goller stiller klientene nå større krav enn tidligere.

— Folk er blitt vant til brukervennligheten i det såkalte business-to-consumer-markedet, og krever nå det samme i business-to-business-markedet.

Eksempelvis er man godt vant med brukeropplevelsen med iPhone, og søker samme informasjonsflyt, respons og tilgjengelighet andre steder også. Når man blir vant til en slik opplevelse ett sted, aksepterer man ikke en dårligere opplevelse et annet sted, sier Goller.

Som et ledd i å forbedre seg på dette området har Wiersholm ifølge direktør for finans- og forretningsutvikling, Lars Narum Nordby, sett på hele klientreisen.

— Det har gjort oss mer bevisste på hvor mange interaksjoner vi faktisk har med våre klientene våre og hvilken merverdi vi kan tilføre relasjonen, enten direkte gjennom leveransene eller indirekte gjennom hjemmesider, seminarer og nyhetsbrev. Det er det samlede inntrykket klientene får av oss som avgjør om de velger oss igjen og igjen, sier Nordby.

Nylig ble Wiersholm kåret til årets norske advokatfirma i den internasjonale advokat kåringen Chambers Europe.

— Chambers og Legal 500 er de vi ser hen til internasjonalt. De gjør begge et grundig arbeid med å analysere bransjen, og snakker både med konkurrentene og klientene våre. Derfor er det ekstra hyggelig å bli trukket frem der, sier Morten Goller.

FLERE KURSDELTAGERE

Markeds- og kommunikasjonsdirektør Christine Liæker Lindberg forteller at firmaet kontinuerlig har oppdatert klienter og forbindelser med konsekvensene av korona.

— Vi har sendt ut over 26 nyhetsoppdateringer innen ulike fagområder. Vi har i tillegg digitalisert oss ytterligere og kommuniserer nå med klienter og markedet på nye måter. Blant annet gjennom webinarer. Webinaret med Jan Fougner, Stephan L. Jervell og Ellen Røyneberg om myndighetenes krisepakke hadde over to hundre deltagere, sier Lindberg. •

Advokatfirmaer som har fått tildelt kontantstøtte pr. 15.5.2020

Firma i by/sted	Tildelt beløp	Omsetning 2020*	Omsetning 2019*
Oslo	93 277	262 9155	333 7161
Oslo	137 089	733 306	1 859 026
Oslo	28 195	367 507	704 125
Oslo	19 286	339 300	579 975
Finnmark	26 427	143 532	468 222
Lillestrøm	17 160	201 963	466 304
Oslo	11 143	236 542	455 176
Oslo	28 625	55 358	363 137
Kristiansand	16 214	127 484	339 270
Oslo	7193	177 770	291 425
Bærum	49 351	145 220	275 037
Fredrikstad	13 298	65 000	233 090
Oslo	14 745	41 120	171 690
Tromsø	15 887	44 790	166 180
Agder	11 522	131 595	146 915
Bergen	20 785	77 960	140 384
Horten	5452	33 150	127 230
Trondheim	8679	64 000	120 000
Bergen	9623	44 729	116 200
Stavanger	9457	60 290	103 210
Larvik	9274	45 750	72 124
Stavanger	20 000	**	**
Oslo	20 465	**	**
Kristiansand	5659	**	**
Trondheim	12 066	**	**

Kilde: Skatteetaten.no / E24.no

* I søknadsperioden ** Ikke oppgitt

25 advokatfirmaer har fått kontantstøtte

Firmaene taper store penger, viser oversikten fra Skatteetaten.no.

TEKST: NINA SCHMIDT

Totalt har 25 advokatfirmaene pr. 15. mai fått innvilget drøye 610.000 kroner totalt i kontantstøtte. I snitt fikk firmaene 24.434 kroner.

Den offentlige kompensasjonsordningen omfatter foretak som har minst tretti prosent omsetningsfall, sammenlignet med samme måned året før, for månedene mars, april og mai, og skal dekke en andel av faste kostnader som husleie, forsikring, leie av utstyr og transportmidler, lys og varme og netto rentekostnader.

Skatteetatens tall viser omsetningsfallet for den oppgitte perioden i 2020 sammenlignet med fjoråret. 21 advokatfirmaers omsetningstall er oppgitt, og disse mistet

halvparten av omsetningen, ifølge en oversikt publisert på E24.no. De 21 firmaene omsatte i samme periode i 2019 for 10,5 millioner kroner totalt, og for 5,76 millioner kroner i år — et fall på totalt 4,77 millioner kroner.

TAPTE STORE BELØP

Det er mange som blør: Et firma i Nord-Norge oppgir at mens det i fjor omsatte for drøye 468.000 kroner i perioden, har omsetningen under korona-perioden i år bare vært på 143.000 kroner. Enda større er tapet for et firma i Oslo, som omsatte for drøye 363.000 kroner i fjor, men bare har omsatt for 55.000 kroner under koronaen.

Kontantstøtten er beregnet etter denne formelen: Reduksjon i omsetning x (unngåelige faste kostnader — egenandel på 5 000 kroner) x justeringsfaktor på 80 prosent. Egenandelen for mars er 10.000 kroner. For april og mai er egenandelen 5000 kroner. •

Dette kan bli fremtidens rettshjelpslov

Justisminister Monica Mæland jobbet som advokat med barnevernssaker på vegne av private parter i fem år, og sier at hun forventer mye debatt om det nye lovforslaget. Her med utvalgsleder Ingebjørg Tønnessen. Foto: Nina Schmidt

! Rettshjelps-utvalget

Ingebjørg Tønnessen (leder)
Kristian Andenæs
Cathrine Moksness
Torgeir Røinås Pedersen
Merete Smith
Kjetil E. Telle
Magnus Aarø

Vil bruke 147 millioner mer

I 2018 brukte staten 660 millioner kroner på rettshjelp. I NOU-en foreslås en økning på om lag 22 prosent, tilsvarende 147 millioner kroner, et anslag det er knyttet flere usikkerhetsmomenter til, poengteres det.

I 2018 ble om lag tre fjerdedel-er av midlene brukt på saker i domstolene. Utvalget foreslår å øke fritt rettsråds-budsjettet med 171 millioner kroner, mens bistand til fylkesnemndene skal reduseres med 44 millioner kroner.

- Inntektsgrensen øker til 5 G.
- Alle må betale egenandel – fra 5 til 75 prosent – avhengig av egen økonomi.
- Barnevernssaker skal gjennomføres på én rettsdag.
- Inntil 15 timers advokatbistand utenfor domstolene.
- Mindre domstolsbehandling, mer rettsråd.

TEKST: NINA SCHMIDT og THEA N. DAHL

Det regjeringsoppnevnte rettshjelputvalget overleverte i slutten av april sitt lovforslag til justisminister Monica Mæland.

Inntektsgrensen for å få fri rettshjelp har vært så å si uendret siden 2003, og er i dag 246.000 kroner. Bare om lag ni prosent av den voksne befolkningen faller inn under dagens ordning.

Rettshjelputvalget foreslår et nytt be-

regningsgrunnlag der maksgrensen er 5 G (499.290 kroner pr. dato). I regnestykket skal det også tas hensyn til søkerens formue, om søkeren eier egen bolig, og antall hjemmeboende barn.

Ifølge rettshjelputvalget vil det nye beregningsgrunnlaget omfatte en fjerdedel av den voksne befolkningen i Norge.

Forslagene «skal sikre at ordningen tref-fer dem som trenger den mest. Inntekt og formue skal vurderes samlet, etter et mer

finmasket system enn i dag. Fordelen ved å eie egen bolig skal inngå i vurderingen. Det samme skal forsørgelsesbyrde», heter det i NOU 2020: 5 Likhet for loven.

HØYE EGENANDELER

Det foreslås å innføre graderte egenandeler for alle. En person som har et beregningsgrunnlag på 1 G skal betale en egenandel av sakens totale rettshjelpsutgifter på fem prosent, en sum som i dag utgjør 66 kroner pr. time.

Det mer en tjener, jo høyere blir egenandelen, foreslås det.

«Rettshjelpsmottakere som har et beregningsgrunnlag på 5 G, og som dermed akkurat faller inn under ordningen, betaler en egenandel på 75 prosent av rettshjelpsutgiftene», heter det i NOU'en.

Regnestykket for å beregne egenandel er så komplisert at det ikke kan overlates til hverken advokaten eller til brukeren, poengterer utvalget, som foreslår at det lages en kalkulator på en offentlig nettportal der

folk kan legge inn informasjon om egen inntekt, boligforhold og formue, og raskt få svar på hvor stor egenandel de må betale.

Merete Smith, generalsekretær i Advokatforeningen og medlem av utvalget, sier til Advokatbladet at egenandelene skal kreves inn av staten.

— Advokatene vil få betalt uavhengig av om det tar tid å kreve inn egenandelen, sier hun, og er forberedt på at forslaget vil møte en del motstand.

KORTERE TID PÅ BARNEVERN

Norge bruker langt mer penger på rettshjelp til partene i barnevernssaker enn andre nordiske land, og i 2018 var 46 prosent av statens rettshjelpsutgifter knyttet til barnevernssaker.

«Utvalget foreslår flere lovendringer som skal bidra til at rettsmøtetiden i barnevernssaker og andre saker om administrative tvangsinngrep kortes ned. Etter utvalgets forslag skal rettsmøtene i denne typen saker normalt gjennomfö-

res på én dag, og sakene skal avgjøres på bakgrunn av en kombinasjon av skriftlig behandling og rettsmøte», heter det i NOU'en.

I NOU'en er det utarbeidet et tenkt eksempel på hvordan en slik éndagssak kan forløpe. Der foreslås det at mor og far får en halvtime hver til sine forklaringer, og at kommunen deretter får én time og et kvarter til sine vitner, og at det settes av tilsvarende tid til partenes eventuelle vitner. Deretter foreslås det prosedyrer fra advokatene på femten minutter eller maks en halvtime, før saken avsluttes klokken 15.30.

Rettsmøtetid på én dag er fortsatt mer enn dobbelt så mye tid som man bruker

på sakene i Sverige og Danmark, poengterer utvalget.

FRI RETTSHJELP-BEGREP UT

Rettshjelpsutvalget foreslår også å droppe betegnelsen «fri rettshjelp» til fordel for «støtte til rettshjelp», samt å opprette en rettshjelpsforvaltning til å ha ansvar for ordningen.

— Dagens rettshjelpsordning er moden for reform. Ordningen er et lappeteppe av bestemmelser som brukes i mange sammenhenger og med ulike begrunnelser, sa utvalgsleder Ingebjørg Tønnessen ved overleveringen.

Les mer om forslaget til ny rettshjelpslov på Advokatbladet.no! •

MOKSNESS TOK DISSENS

Cathrine Moksness, tidligere leder av Gatejuristen, tok dissens til hele lovforslaget, og foreslår heller å etablere egne rettssentre, et landsdekkende rettshjelpstilbud til barn og unge basert på frivillig innsats, samt en samlokalisering av ulike rettshjelpstiltak i såkalte Jussbus.

Advarer mot én rettsdag i barnevernssaker

Mange advokater frykter svekket rettssikkerhet dersom Rettshjelpsutvalgets barnevernsforslag går gjennom.

TEKST: THEA N. DAHL

Flere advokater vi har vært i kontakt med, mener det er positivt med en utvidelse av rettshjelpsordningen, og at en rasjonalisering kan være fornuftig på enkelte områder.

— Jeg ser at det er en del forslag som innebærer en forbedring. Særlig viktig er det at flere kvalifiserer til rettshjelp, og at inntektsgrenser justeres i tråd med lønns- og prisutviklingen, sier advokat Bendik Falch-Koslung i advokatfellesskapet Mette Y. Larsen & Co.

Bendik Falch-Koslung

— Jeg reagerer derimot veldig på at de mener barnevernssakene kan behandles på én dag. Det synes jeg er vanvittig, og nesten vanskelig å ta seriøst.

Falch-Koslung minner om at tre barnevernssaker nylig ble behandlet i stor-kammer, og at flere hundre EMD-dommer ble gjennomgått.

— Kritikken derfra handler om prosessuelle krav og dårlig saksbehandling. At det foreslås å gi foreldrene en halvtime til å forklare seg, gir ikke beslutningstakerne et godt nok grunnlag. Det mener jeg er helt håpløst, sier han.

— At det er foreslått en viss forbedring på straffegjennomføringsområdet og bedre tilgang på bistand for innsatte, synes jeg er positivt, selv om jeg skulle ønske at de gikk enda litt lenger. Her er det et betydelig udekket rettshjelpsbehov.

KAN RASJONALISERE

Advokat Maria Hessen Jacobsen i Alvheim & Hansen i Bergen er medlem av Advokatforeningens menneskerettighetsutvalg.

— Jeg er enig i at det trengs en rasjonalisering på barnevernsfeltet, og man bruker mye unødvendig tid på dokumentasjon. Men forslaget om at foreldrene kun

SLIK ER DET	
DAG 1	DAG 2
09.00–09.15: Retten settes. Dommerens innledning	09.00–10.00: Saksbehandler i barnevernet
09.15–10.45: Innledning, kommunens advokat	10.00–10.30: Tidligere saksbehandler
11.00–11.45: Innledning, mors advokat	10.45–11.15: Forklaring kontaktlærer
11.45–12.15: Innledning, fars advokat	11.15–11.30: Forklaring sosiallærer
12.15–13.00: Lunsj	11.30–12.00: Forklaring beredskapsmor
13.00–14.30: Mors forklaring	12.00–12.45: Lunsj
14.45–15.30: Fars forklaring	12.45–13.30: Forklaring fosterfar
	13.30–13.50: Forklaring mors kollega
	14.00–14.45: Prosedyre mors advokat
	14.45–15.15: Prosedyre fars advokat
	15.15–15.45: Prosedyre kommunen
	15.45–16.00: Replik/duplikk

SLIK KAN DET BLI	
1 DAG	
09.00–09.15: Innledende avklaringer	
09.15–10.15: Mors forklaring	
10.15–10.45: Fars forklaring	
10.45–12.00: Kommunens vitner	
12.00–12.45: Lunsj	
12.45–14.00: Forts. komm. vitner + evt. vitner fra private parter	
14.00–14.30: Prosedyre mors avdokat	
14.30–14.45: Prosedyre fars avdokat	
14.45–15.15: Prosedyre kommunen	
15.15–15.30: Prosedyre kommunen	

får en halvtime til å forklare seg, kjenner jeg langt inn i marginen at er ugreit. Det som skjer i disse sakene er det mest inngripende vi kan gjøre mot et menneske. Da må prosessen være rettssikker, og godt begrunnet, sier hun.

SVEKKER TILLIT

Sulland-partner Marit Lomundal Sæther er skeptisk til rasjonaliseringen som foreslås, og er overrasket over at det ikke ble noen dissenser mot barnevernsforslaget.

— Forslaget innebærer blant annet en fravikelse fra muntlighetsprinsippet. Det er et prinsipp vi etter mitt syn må verne

Maria Hessen Jacobsen

særskilt om i saker hvor myndighetene utøver makt mot sårbare enkeltpersoner. Jeg har en dårlig følelse av at effektivitets- og økonomihensyn har trumfet rettssikkerhetshensyn på dette viktige punktet.

— Selv om utvalget til en viss grad åpner opp for skjønnsmessige vurderinger, oppfatter jeg at rasjonaliseringen de foretar er altfor inngripende for rettssikkerheten til utsatte grupper, sammenliknet med hva man kanskje får igjen av utvidelsen, mener hun.

FRYKTER MER GRATISARBEID

At inntekts- og formuesgrensene justeres

Marit Lomundal Sæther

kraftig, er det aller viktigste, mener advokat Espen Wangberg, styremedlem i Forsvarergruppen.

— Større mulighet til å bruke noe mer tid på fritt rettsråd vil også kunne være positivt for å unngå at saker bringes inn for rettsystemet.

At det skal kunne settes tak for antall timer som kan brukes på enkelte saker mener han kan føre til mer gratisarbeid for advokatene.

Han tror barnevernet vil kunne bli mål-skive for enda krassere kritikk.

— Forslaget om at fylkesnemndsleder eller dommer skal kunne begrense hvilket forarbeid som skal kunne gjøres, fremstår som lite gjennomtenkt, mener Wangberg. •

Espen Wangberg

– Hovedtrekkene er bra

Høyere inntektsgrenser, graderte egenandeler, 15-timerstak på fritt rettsråd og bedre fordeling av midlene er noen av de viktigste punktene i forslaget til ny rettshjelpslov, mener Rettshjelpsutvalgets eneste praktiserende advokat.

TEKST: THEA N. DAHL

Til daglig arbeider Torgeir Røinås Pedersen primært med strafferett og barnevern i Fredrikstad.

Han mener det blir feil å bruke barnevernsforslaget som utgangspunkt for å kritisere NOU-ens innhold, og understreker at utvalget også har foreslått utvidelser i saker som ikke bringes inn for fylkesnemnda.

– Hovedtrekkene i NOU-en synes jeg er bra. Jeg var forberedt på kritikk knyttet til barnevern, men vi må ha med oss at nesten halvparten av all fri rettshjelp går til dette feltet. Isolert sett er ikke det feil, men hvis man kan fordele rettshjelpen mer hensiktsmessig, er det et mål i seg selv.

Pedersen er enig i at noe av det mest sentrale i utvalgets arbeid var heve inntektsgrensene, og mener utvalgets forslag nå gir et anstendig nivå på innslagspunktet.

Torgeir Røinås Pedersen var eneste advokat i Rettshjelpsutvalget. Foto: Privat

BARNEVERNSMAL

Inntektsgraderte egenandeler som innkreves av staten og 15-timerstak på fritt rettsråd er spesielt viktige forslag, mener han.

– Statens ansvar for innkreving av egenandeler har vært helt avgjørende for den modellen som er foreslått. I tillegg har vi fått inn en rekke prioriterte områder som tidligere ikke har vært inkludert, slik som sialklagesaker. Det er noe av kjerneområdet for hva rettshjelp skal være.

Pedersen tror heller ikke at barnevernsforslaget er i strid med EMK, slik andre advokater frykter.

– Kritikken fra EMD handler om hvordan barnevern og fylkesnemnd har praktisert regelverket. Jeg tror vi har mye å gå på, uten at det går på bekostning av rettssikkerheten. Dette vil konkretisere og spisse prosessen for begge parter, sier han.

– Forslaget er tenkt som en mal utvalget tror at mange barnevernsaker vil passe inn i, men det er klart; man kan ikke tvinge det gjennom i saker som krever mer. Vi tror likevel dette vil være mulig å få til på en forsvarlig måte.

Pedersen skulle ønske utvalget hadde fått enda mer ut av forslaget.

– Jeg skulle gjerne hatt et rettshjelpsbudsjett som var dobbelt så stort. Det har vært krevende å balansere arbeidet innenfor de snevre rammene vi har. •

”Jeg var forberedt på kritikk knyttet til barnevern, men vi må ha med oss at nesten halvparten av all fri rettshjelp går til dette feltet.”

Krisen utløste et stort behov for informasjon, forteller LO-advokat Anne-Lise Rolland.

Anne-Lise H. Rolland (H)

Tidligere partner i Storeng, Beck & Due Lund, advokat i Skiforbundet og i Schjødt, foreleser ved NHH, og medforfatter av den ferske boken Konflikt, meklings og rettsmekling (Universitetsforlaget 2020). Har juridikum fra Nederland, og har prosedert en rekke saker for EU-domstolen og EFTA-domstolen.

LO-advokatene med vaktordning på Facebook

Advokatene har besvart hundrevis av spørsmål fra publikum på sin Facebook-side under pandemien. – Vi har vært i kontakt med mange fortvilte mennesker, forteller advokat i LO, Anne-Lise H. Rolland.

TEKST OG FOTO: NINA SCHMIDT

Hun har hatt medansvar for LO-advokatenes Facebook-side under korona-krisen, der advokater i LO har hatt en vaktordning for å besvare alle spørsmålene som er strømmet inn fra publikum.

Så sent som i september i fjor var det bare 238 medlemmer av gruppen. Under pandemien ble gruppen åpnet for alle, og i skrivende stund har den nærmere 21.000 følgere. Målet med gruppen er å gi gratis, forståelig og korrekt juridisk informasjon til folk flest.

– Da koronakrisen kom, opplevdes situasjonen kaotisk. NAV lå nede med brukket rygg, og plutselig var flere hundre tusen mennesker permitterte. Mange var rådvile, og regelverket endret seg fra dag til dag. Da kom vi på ideen om å prøve å hjelpe folk med å finne svarene de søkte, forteller avdelingsleder og advokat Atle Sønsteli Johansen i LO.

– Advokatene våre har gjort en fantastisk dugnadsinnsats, roser han.

EKSTREM SITUASJON

Advokat Rolland administrerte den første tiden vaktordningen blant advokatene. – Spørsmålene har hele veien vært aktuelle; først handlet de mest om stengte skoler og barnehager, og om man fikk lønn for å være hjemme med barna,

utover de vanlige omsorgsdagene. Så dreide spørsmålene seg fort over til permitteringer - varslingsstid, arbeidsgivers lønnsperiode, og så videre. Så kom påsken og spørsmålene begynte å handle om planlagt ferie, forteller Rolland.

Mange av de nye reglene som er innført har tatt noe tid å implementere. Mange fortvilte mennesker har tatt kontakt med LO-advokatene for å få hjelp.

– Heldigvis kom ordningen med forskudd på dagpenger. Vi har vært i kontakt med mange som har hatt det vanskelig. Det har vært en ekstrem situasjon der mange har hatt behov for hjelp. Det føltes veldig godt å kunne bidra, sier Rolland.

På Facebook-siden svarer advokatene på generelle spørsmål, og gir ikke juridisk rådgivning i konkrete saker.

MOMSPLIKT

– Dette er en fin måte å nå ut til folk på, men mye man må vurdere når man besvarer juridiske spørsmål i et åpent forum. For eksempel kan man ikke offentlig avsløre at noen er LO-medlemmer, ettersom GDPR-regelverket spesifiserer at fagforeningsmedlemskap er en særskilt personopplysning. Gratis juridisk rådgivning til enkeltpersoner utløser momsplikt, med mindre arbeidet er av veldedig karakter.

– Vi opplever at vi har bidratt i en unntakstilstand, og at det er en del av vår samfunnsoppgave å bidra i en kritisk situasjon for samfunnet, sier Rolland. •

Størst på arbeidsrett

LO-advokatene har landets største arbeidsrettsmiljø med over femti ansatte, derav tretti advokater. Har til enhver tid om lag 1100 til 1400 pågående tvistesaker, og mellom 200 og 300 saker for domstolene.

Kilde: LO-advokatene

LEXUS SELF-CHARGING *HYBRID*

NYE LEXUS RX

EN EGEN DRIVKRAFT

Den originale selvladende luksushybriden er nå bedre enn noensinne. Kjøreegenskapene er finslipt, en ny berøringsskjerm med smarttelefonintegrasjon via Apple CarPlay og Android Auto gir deg full kontroll. BladeScan™ smartlysteknologi sørger for oversikt uten sidestykke og siste generasjon av Lexus Safety System+ gjør dette til tidenes sikreste RX. Drivkraften vår er kontinuerlig forbedring. Kanskje det er derfor Norges mest fornøyde bileiere kjører Lexus.

Opplev RX 450 på lexus.no

RX 450h
Fra 820 100

Vinner av Autoindex-undersøkelsen ni år på rad.
Les mer på www.lexus.no/autoindex. Forbruk blandet kjøring (WLTP): 7,6-7,9 l/100 km, CO2 173-179 g/km. Bilen på bildet har ekstrautstyr. Pris er levert Oslo.

LEXUS
EXPERIENCE AMAZING

Hvorfor slutter kvinnene?

Liten grad av medbestemmelse, lav solidaritet kvinner imellom og for stort pengefokus er noen av årsakene til at flere kvinner ikke når partner-toppene, skriver en anonym, kvinnelig advokat i et innlegg her i Advokatbladet.

TEKST: THEA N. DAHL OG HENRIK SKJEVESTAD

Innlegget *Hvorfor slutter kvinnene?* (se side 51) tar en kvinnelig advokat, som arbeider i et av landets største advokatfirmaer, opp det hun mener er hovedårsakene til kjønnsbalansen i partnerskapet og kvinneflukten fra advokatbransjen.

Kvinnen peker blant annet på dette:

- Et fokus på ansatte som «businesscaser», samt at viktigheten av klientrelasjoner kan gjøre det vanskelig å være borte fra arbeidet i en periode.
- At man som ansatt advokat har liten grad av medbestemmelse eller mulighet for individuelle tilpasninger.
- At HR-funksjonene mangler reell innflytelse, fordi det er eierne som styrer bedriften og administrasjonen.
- At reell likestilling ikke kan oppnås før de kvinnelige partnerne selv anerkjenner kjønnsutfordringene i større grad, og tør å snakke høyt om dem.

Advokatbladet har snakket med flere advokatfirmaer for å høre deres syn på problemstillingene den kvinnelige advokaten reiser.

MANGE FORBILDER

Kristine Hasle Øverby er medlem av Advokatforeningens kvinneutvalg, og har vært partner i Wiersholm siden 2017. Hun kjenner seg ikke igjen i problematikken som gjelder barn og timekrav.

— Jeg har hatt barn i 12 av de 15 årene jeg har

jobbet i Wiersholm, og har aldri vært blant dem med høyest individuell timeproduksjon. Men jeg har hatt fordeler ved at jeg fikk barna relativt tidlig, og at jeg har hatt en partner som har tatt mye ansvar hjemme, sier hun.

Kvinnelige partner-forbilder som jobber måltrettet for å bedre kjønnsbalansen er ikke en mangelvare, mener Øverby. For egen del trekker hun frem advokatene Eli Aasheim, Bettina Banoun, Tone Østensen og Kjersti Trøbråten som eksempler.

— Selv mener jeg den største utfordringen er kulturelle forventninger knyttet til kjønn, som også gjør seg gjeldene utenfor advokatbransjen. Handlingsrommet for kvinner er rett og slett smalt enn for menn. Det er fortsatt flere forventninger til morsrollen enn til farsrollen. Fokus på karriere gir ikke samme sosiale status for en kvinne som for en mann. Jeg mener dette er underkommuniserte årsaker til den ujevne kjønnsbalansen vi ser i advokatbransjen og andre arbeidsintensive miljøer, sier Øverby.

Hun er samtidig enig i at det kan være krevende å være borte fra bransjen i perioder.

IKKE MANNSMONOPOL

Susanne Munch Thore er avtroppende nestleder i Advokatforeningen, tidligere managing partner i Wikborg Rein og nå partner i Arntzen de Besche. Hun erfarer at advokatbransjen er opptatt av å dyrke talenter — spesielt kvinnelige.

— De fleste advokatfirmaer ønsker seg virkelig kvinnelige talenter og kvinnelige partnere, samt å ta vare på dem og heie dem frem. Når det likevel er en skjevhet i partnerskapene, tenker jeg at det skyldes et sammensatt bilde, og her kan det også være forskjeller mellom firmaene.

Noe har med tradisjon å gjøre, i noen tilfeller kultur, og kanskje i enkelte tilfeller bruken av måleparametere, mener Thore.

— Min erfaring er at suksesskriteriene for å lykkes ikke er forskjellige mellom menn og kvinner,

Marius L. Andresen er managing partner i Kvale, et av advokatfirmaene med høyest kvinneandel i partnerskapet.

men at det likevel kan slå ulikt ut. I bunnen ligger det et uavvendelig faktum, nemlig at advokatvirksomhet er forretningsdrift og at man lever av klienter og inntekter. Derfor må også partneropptak i utgangspunktet knyttes til kommersielle aspekter, understreker hun.

Ifølge Thore har man i større firmaer mulighet til å nyansere og skape lag, der ulike advokattyper utfyller hverandre slik at potten totalt sett blir større uten at hver enkelt advokat er et selvstendig «businesscase».

— Jeg tenker at kvinner absolutt har gode muligheter for å skape suksess i advokatbransjen. Det er i stor grad et «peoples game» koblet med kunnskap og service - og det er ikke noe menn har monopol på. Når det er sagt, tenker jeg at det er et sammensatt bilde av faktorer som gjør at det er færre kvinnelige partnere. Utfordringen for hvert enkelt firma er å analysere og ta tak i de faktorene.

— Dette kan dreie seg om alt fra kultur og individuelle holdninger, rollemodeller, grad av reell klienteksponering og systemer for å oppmuntre kvinner til å satse, til muligheter for individuell tilpasning uavhengig av kjønn. Det er de underliggende faktorene som det må tas tak i om man vil endre situasjonen.

— STOR RESPEKT

— Innleggsforfatteren mener det mangler solidaritet mellom kvinnene i bransjen, og at spesielt kvinnelige partnere ikke er flinke nok til å anerkjenne og være åpne om problemstillingene som ligger der. Hva mener du om den påstanden?

— Det er ikke min erfaring, faktisk. Jeg har deltatt på veldig mange debattmøter om dette, og jeg

Kristine Hasle Øverby kjenner seg ikke igjen i problematikken som gjelder barn og timekrav.

”
Selv mener jeg den største utfordringen er kulturelle forventninger knyttet til kjønn.

KRISTINE HASLE ØVERBY

opplever at Advokatforeningens kvinneutvalg har tatt en rekke gode initiativ til å diskutere problemstillingen på ulike nivåer i firmaene, svarer Thore.

— Men om det oppleves slik utenfra, er det antagelig noe man må lytte til. Jeg har stor respekt for at yngre kvinnelige advokater ønsker debatt om og fokus på dette.

REALISTISKE MÅL

Marius L. Andresen er managing partner i Kvale. Han mener temaene som blir tatt opp er viktige, og understreker at innlegget berører forhold Kvale er opptatt av å jobbe med og forbedre.

— Vi anerkjenner at det å lykkes med en mer mangfoldig rekruttering ikke bare handler om å sette seg målsettinger, men at vi også aktivt jobber for å legge forholdene best mulig til rette. Vi har klare vekst- og resultatforbedringsambisjoner, men viktigere enn kortsiktig vekst og kortsiktig resultatforbedring er at vi skaper en virksomhet som hevder seg over tid, sier han.

Andresen påpeker at for Kvale handler mangfoldighet i rekrutteringen først og fremst om å skape det beste laget av advokater som skal jobbe sammen om å løse oppdragene for klientene.

— Vi innser at vi aktivt må legge forholdene til rette for alle våre medarbeidere. Med nesten 30 prosent kvinnelige partnere og en betydelig andel dyktige kvinnelige erfarne ansatte, har vi mange gode rollemodeller som også viser at det er mulig, konstaterer MP-en.

Som enhver virksomhet må vi ha fokus på å skape resultater, påpeker Andersen.

— Vi tror også at det fremmer vår mulighet til mangfoldig rekruttering at ambisjonsnivået både må være noe å strekke seg etter og noe man realistisk kan oppnå. •

— Debatten blir ikke ferdig før skillet mellom antallet mannlige og kvinnelige partnere er blitt langt mindre, mener Susanne Munch Thore.

»

– Vi ser at stadig flere kvinner oppnevnes som partnere. Vi tror og håper at denne trenden vil vedvare, sier Tina Storsletten Nordstrøm.
Foto: Henrik Evertsson

– Man tør ikke å snakke åpent om utfordringene internt

– Jeg tror den kvinnelige advokaten har helt rett i at faktureringsmodellen kan oppleves som en barriere for trivsel som advokat i et advokatfirma. Ofte er måltallene satt så høyt at de nærmest er umulige å nå, dersom man også skal ha familie.

TEKST: THEA N. DAHL

Det sier Tina Storsletten Nordstrøm, advokat i LO og leder av Advokatforeningens kvinneutvalg.

– I tillegg opplever mange en stor kontrast mellom antall fakturerbare timer man klarer å produsere før og etter barn, sier hun.

Samtidig vil man som småbarnsforelder gjerne jobbe bedre og smartere, og bli en dyktigere advokat, mener Nordstrøm.

– Antall fakturerbare timer reflekterer ikke dette. Jeg tror det er en miskommunikasjon mellom ledelsen og de ansatte om i hvor stor grad oppnåelse av måltall på fakturering vektlegges for videre karriere.

LEVER AV SALG

Likevel må man ta innover seg at bransjen skal tjene penger og selge advokattjenester. Det er det man lever av, minner utvalgslederen om.

– Jeg er imidlertid helt enig i at tiden kanskje er kommet for å tenke nytt rundt prisingen av advokattjenester. For eksempel kan man kanskje i større grad fakturere etter verdien som skapes enn timer brukt.

Tina Storsletten Nordstrøm har ledet Advokatforeningens kvinneutvalg i en årrekke. Hun mener det er «utrolig trist og urovekkende» at innleggsforfatteren ser seg nødt til å være anonym for å adressere problemstillingene om kvinneflukt fra bransjen.

– Det sier noe om dialogen om dette temaet i selskapene, om bedriftsdemokratiet og den opplevde ytringsfriheten i advokatbransjen. For å endre kultur og holdninger må man snakke om pro-

blemene, men også om løsningene. Det må snakkes både internt i selskapene, mellom selskapene og i samfunnet. Sånn sett er jeg helt enig i konklusjonen hennes om at «anerkjennelse av problemstillingen og aktiv involvering er en forutsetning for endring», sier utvalgslederen.

– Dette handler om bedrifts- og bransjekultur, holdninger og organisering.

Nordstrøm tror ikke at kjønnsforskjellene vil jevne seg ut av seg selv.

MANGLER IKKE VILJE

Nordstrøm er helt uenig i kvinnens utsagn om at advokatkolleger ikke anerkjenner utfordringene.

– Kvinneutvalget er i seg selv et eksempel på at utfordringene med kvinnefrafallet anerkjennes. Våre seminarer er ofte fullbookede. Det er ikke bare kvinner som møter, men også menn og ledere. Jeg tror heller problemet ligger i at man ikke tør å snakke åpent og ærlig om utfordringene internt. Mange firmaer er bygget opp etter et hierarki med nettopp lite bedriftsdemokrati.

LO-advokaten mener selskapene må vedkjenne seg at det opererer strukturelle barrierer for kvinners karriere i advokatfirmaene, og for så å identifisere disse barrierene.

– Kultur og holdninger må endres i bransjen. Det er partnerskapet som eier kulturen i selskapet og som kan endre den. Det bør være tydelig for enhver ansatt advokat hva som skal til for å få forfremmelse, og man bør i størst mulig grad tilstrebe at slike vurderinger gjøres på objektivt grunnlag, mener Nordstrøm. •

»

LANDETS 25 STØRSTE ADVOKATFIRMAER

17,2 prosent av partnerne er kvinner

Snart er én av fem partnere i advokatbransjen en kvinne. Siden 2018 har andelen kvinnelige partnere i landets største advokatfirmaer økt med 2,6 prosent.

TEKST: THEA N. DAHL

Da Advokatbladet kartla antall kvinnelige partnere i landets 25 største advokatfirmaer for to år siden, var kvinneandelen 14,6 prosent. Da hadde andelen bare økt med 0,4 prosent fra 2016. Men siden 2018 ser utviklingen ut til å ha gått raskere, og andelen kvinnelige partnere i landets største advokatvirksomheter ligger nå på 17,2 prosent.

Totalt er det 150 kvinnelige og 780 mannlige partnere i landets 25 største firmaer.

KJØNNSVINNERNE

Spriket blant firmaene er stort. Flest kvinnelige partnere har advokatfirmaet Elden med **41 prosent**. EY Advokatfirmaet er nest sterkest med en kvinneandel på like under 35 prosent, mer presist **34,5**.

I motsatt ende finner vi advokatfirmaet Brækhus

med laveste andel kvinnelig partnere på **8,3 prosent**.

— I Brækhus har vi i alle år vært opptatt av å sikre like muligheter for kvinner og menn. Tidligere år har vi hatt et relativt høyt antall kvinnelige partnere sammenliknet med våre konkurrenter. Som i bransjen for øvrig har kvinneandelen i partnerskapet likevel vært for lav også hos oss, sier managing partner Frank C. Aase.

Da firmaet besluttet å stenge Sandvika-kontoret i 2018, mistet de også fire av sju kvinnelige partnere.

— Det resulterte i at Brækhus i dag har et lavere antall kvinnelige partnere enn tidligere år, og at vi befinner oss langt unna vår målsetning om kjønnsbalanse i partnerskapet, sier Aase.

— I Brækhus er vi svært opptatt av å sikre en

Kjønnsfordeling i partnerskapet i landets 25 største advokatfirmaer

FIRMA	2016			2020		
	Menn	Kvinner	% kvinner	Menn	Kvinner	% kvinner
Thommessen	46	4	8 %	50	6	10,70 %
Wikborg Rein	49	4	7,50 %	44	7**	13,73 %
Schjødt	57	6	9,50 %	53	6	10,17 %
Wiersholm	39	5	11,40 %	33	8	19,50 %
BAHR	35	2	5,40 %	34	5	12,80 %
Simonsen Vogt Wiig	64	9	12,40 %	62	7	10,14 %
PwC	19	6	24 %	21	5	19,23 %
SANDS	49	5	9,30 %	55	6	9,84 %
Deloitte	32	4	11,10 %	28	7	20,00 %
Arntzen De Besche	48	2	4 %	52	7	11,90 %
Selmer	34	3	8,10 %	31	3	8,82 %
Kluge	37	7	15,90 %	39	7	15,20 %
Haavind	32	4	11,10 %	40	6	13,04 %
Ernst & Young	20	7	26 %	19	10	34,48 %
DLA Piper Norway	28	5	15,10 %	31	4	11,40 %
Hjort	22	11	33,30 %	22	9	29,00 %
Kvale	22	6	21,40 %	30	12	28,57 %
Grette	22	3	12 %	16	2	12,50 %
Føyen Torkildsen	26	4	13,30 %	19	4	17,40 %
Ræder	20	3	13 %	16	4	20,00 %
KPMG Law	16	4	20 %	17	5	22,70 %
Elden	21	15	41,60 %	33	23	41,07 %
CLP	12	1	7,70 %	13	2	13,33 %
Nordisk Skibsrederforening*						
Brækhus	21	8	27,60 %	22	2	8,33 %
SUM	771	128	14,2 %	780	150	17,24 %

* Rettshjelpsforening med 18 advokater i Norge og 4 i Singapore.

** Wikborg Rein har også én kvinnelig partner i Shanghai.

god balanse mellom arbeid og fritid. Når vi gjør våre vurderinger knyttet til interne opprykk er vi i mindre grad opptatt av antall fakturerte timer, men fokuserer på faglig dyktighet, kommersiell forståelse og engasjement. Vi har derfor stor tro på at vi vil kunne vise til bedre tall i tiden som kommer, sier han.

Vår oversikt teller kun såkalte equity partnere, altså partnere som er eiere. Enkelte firmaer bruker partner-betegnelsen uten at partner er reell eier.

I FLERTALL BLANT DE NYE

Av landets 8200 praktiserende advokater er 5170 menn og 3030 kvinner, ifølge Tilsynsrådet. Det gir en kvinneandel på **37 prosent**. Kvinneandelen i bransjen har dermed økt med rundt **sju prosent** de siste fem årene.

Advokatforeningens bransjeundersøkelse fra 2018 viste at **19 prosent** av alle partnere i hele advokatbransjen er kvinner.

Over 60 prosent av alle advokatbevillinger som ble utstedt i fjor var til kvinner, ifølge Tilsynsrådet. Totalt fikk 507 personer bevilling, fordelt på 306 kvinner og 201 menn.

I 2019 ble 949 personer autorisert som fullmektiger, hvorav 575 kvinner og 374 menn. Det gir en kvinneandel på nesten **61 prosent**.

Totalt 25 advokater fikk i fjor tillatelse til å opp- tre for Høyesterett. Av disse var 13 kvinner og 12 menn, som gir en kvinneandel på **52 prosent**. •

Advokatbladet har valgt å bruke det samme utgangs- punktet for utregningen i 2020 som vi gjorde i 2016 og 2018. Dermed er ikke oversikten sortert etter firmaenes størrelse.

”
I Brækhus har vi i alle år vært opptatt av å sikre like muligheter for kvinner og menn.

Domstoler i de tusen hjem

Med PC'en plassert på en provisorisk eske og med et hav av stoffer og sysaker i forgrunnen, kunne Frode Sulland på sedvanlig måte åpne sitt innledningsforedrag i Høyesterett med de obligatoriske ordene «høyst ærverdige rett, rikets øverste dommere».

TEKST: NINA SCHMIDT, THEA N. DAHL OG HENRIK SKJEVESTAD

Aprosedere hjemmefra eller fra kontoret er for mange advokater blitt den nye normen. Ingen ønskesituasjon, men absolutt å foretrekke fremfor stengte domstoler, mener advokater.

Hele Norge har de siste par månedene tatt i bruk fjernmøter via videolink, også domstolene. At saker avholdes i stedet for å utsettes, er positivt, er gjennomgangstonen blant advokater, men hjemme-domstolene vekker likevel en viss uro.

— Generelt er jeg nå svært bekymret for det presset som er i enkelte domstoler for å gjennomføre saker fullt ut på videolink, eller med ulike former for mellomløsninger ved hjelp av video og telefon. Særlig i straffesakene, hvor muntlighet og kontradiksjon er helt grunnleggende prinsipper, vil dette bare være dårlige erstatninger for den prosess som er vedtatt i loven, sier advokat Frode Sulland.

Han er en av mange advokater som har tatt på seg finskjorta og prosedert fra eget hjem — i hans tilfelle for Høyesterett.

— Saken ble forsvarlig gjennomført på videolink. Men det var fordi det var en oversiktlig sak og ikke særlig omfattende. En slik løsning kan ikke erstatte den vanlige formen med personlig fremmøte og direkte prosedyre i skranken, men det er langt bedre enn rent skriftlig behandling, sier Sulland.

Herfra ledet dommerfullmektig Marie Falchenberg den første digitale hovedforhandlingen i Oslo tingrett. Til høyre for skjermene hadde katten fått plass.

— Kommunikasjonen mellom advokater og dommere er et sentralt element også når Høyesterett behandler sine saker, og denne reserveløsning bør derfor bare bli brukt i saker som er egnet for det og hvor partene samtykker, sier han.

DOMMEREN OG EN KATT

Advokatfullmektig i Bing Hodneland, Christoffer Johnsen, var prosessfullmektig i den første heldigitale hovedforhandlingen i Oslo tingrett den 17.mars, bare tre virkedager etter at regjeringen så å si stengte ned all normal aktivitet den 12. mars. Han satt i et møterom på jobb, sammen med klienten, mens dommeren satt hjemme — for anledningen i selskap med sin katt.

— Alt i alt vil jeg nok foretrekke å være i retten. Man mister litt muligheten til dialog med dommeren, til å oppfatte signaler og liknende, men gitt omstendighetene fungerte det veldig bra, sa Johnsen til Advokatbladet etterpå.

Johnsens klient oppfattet prosessen som betryggende og forsvarlig, og var veldig glad for å kunne få saken gjennomført, forteller advokatfullmektigen.

— Det er ingen som synes det er gøy å ha en sak hengende over seg om den skulle bli utsatt på uvisst tid. Å bli ferdig med det tror jeg var det viktigste.

På den andre siden av linjen satt altså dommerfullmektig Marie Falchenberg hjemme hos seg selv. Hun hadde rigget seg til med tre skjermer og en kattepus; sistnevnte sovende på et pledd ved siden av skjermene.

— Jeg var godt forberedt og hadde satt meg godt inn i det tekniske. Jeg synes at det gikk greit, og kan godt gjøre det igjen. Men jeg håper det ikke er nødvendig i lang tid fremover, sa Falchenberg.

SKRIFTLIG VS. MUNTLLIG

Høyesterett stanset alle muntlige ankeforhandlinger fredag 13. mars. Tre uker senere falt den første dommen i domstolen som var basert på skriftlig saksbehandling, etter at den nye korona-forskriften for domstolen, som tillater skriftlig saksbehandling i stedet for muntlige forhandlinger, ble innført.

Korrekt antrukket og med nøytral bakgrunn prosederte Frode Sulland i Høyesterett hjemmefra.

Saken gjaldt voldtekt under vesentlige og tunge skjerpende omstendigheter. Advokat Marius Dietrichson, leder av Forsvarergruppen, var prosessfullmektig, og glad for at saken ble gjennomført.

— Gitt det utgangspunkt at Høyesterett jo stengte ned, så er jeg glad for at det ble gjort på denne måten. I andre land er det ikke uvanlig at prosedyren for Høyesterett er skriftlig. Så det er noe vi bør klare også her, sier Dietrichson.

— Siktedes rett til å få avgjort sin sak sto nå i spill med en domstol som ikke tillot fysiske rettsmøter. I lys av dette er det bra at loven ble midlertidig endret slik at saken kunne gå, sa han.

Det er absolutt ikke noen ønskesituasjon at innlegg nå skal fremlegges skriftlig, i stedet for å bli lagt frem muntlig i åpen rett, legger han til.

— Dette er uvant for oss advokater og vår prosessordning, som jo bygger på muntlighetsprinsippet. Det blir vanskeligere å

nå frem med våre resonnementer, og det umuliggjør en dialog mellom dommer og advokat. Det menneskelige aspektet forsvinner fort når det skal nedtegnes på et stykke papir, sier han.

KAPPEKRAVET DROPPET

Rett over påske meldte justitiarius Toril Marie Øie at Høyesterett var tilbake i normal drift, om enn i nye former. Domstolen tok da i tillegg til skriftlig behandling i bruk fjernmøteteknikk, eller en kombinasjon av disse. Men teknikken fungerer ikke alltid, poengterte Øie.

— Det kan også føles fremmed for advokatene å bruke dette verktøyet hvis de ikke er vant til det. Det har vi stor forståelse for, og vi legger inn pauser dersom teknikken gir utfordringer, sier Øie.

Høyesterett har laget egne retningslinjer for fjernmøter, og kappekravet er droppet. Men det stilles krav til formelt antrekk. •

Advokat Trond Skogly prosederte for Høyesterett fra kontoret i Tromsø. Han har nå møterett.

ren ringe dommer Falch? Da blir vi dessverre nødt til å ta en kort pause, sier Indreberg.

UKLAR LYD, UKLART BILDE

Klokken tolv minutter over ni, etter to pauser, er forhandlingene i gang.

— Ikke en helt smertefri start, men vi får håpe det bare er startproblemer. Da gir jeg ordet til statsprosessfullmektig, sier Indreberg.

— Høyst ærverdige rett, rikets øverste dommere. Jeg har problemer med lyd inn, men jeg håper dere hører meg, sier advokat Håvard Hansen Holdø.

— Vi har et litt uklart bilde av deg, men det kan vi leve med, repliserer Indreberg.

Slik åpnet forhandlingene da advokat Trond Skogly gikk opp til sin andre prøvesak for Høyesterett i slutten av april. Saken gjaldt erstatningsansvar etter at en lekter under slep i Andenes havn i Vesterålen ødela et sjømerke som kostet drøye halvannen millioner kroner å erstatte.

Saken reiste også spørsmål om entreprenøren skulle identifiseres med sin kontraktshjelper for skade på byggherrens eiendom som ikke var omfattet av kontrakten.

Klokken 14.45 hevet dommer Indreberg saken, og tok den opp til doms.

TEKNO-KLUSS

— Det var uvant, og du mister noe når du ikke har direkte kontakt med dommerne, og det ble litt kunstig, kanskje. Men ut fra en forsvarlighetsbetraktning, oppfatter jeg ikke dette som problematisk, sier Skogly.

Han synes det var spesielt å stå opp hjemme i Tromsø, dra til kontoret, og vipps; prosedere i Høyesterett.

— Det føltes litt rart. Ettersom det var en prøvesak, hadde jeg jo litt ekstra spenning i kroppen, og når du da får et teknologisk element på toppen, og saken innledes med at administrator prater, uten at jeg hører noen ting, så fikk jeg en litt ubehagelig følelse. Men vi fikk jo raskt ordnet opp i teknologien, sier Skogly.

Jussen i saken var til dels komplisert, men faktum var oversiktlig og greit, forteller han.

— Dette gjør videoløsningen mindre problematisk, for her var det jo ingen bevisførsel som skulle vurderes, eller vitners troverdighet som stod på spill.

HØYERE TERSKEL

Sammenlignet med vanlige rettsmøter, kan det i videomøter kanskje være en høyere terskel for å ta ordet og bryte inn med spørsmål, tror Skogly, ettersom man da må slå på mikrofonen og komme i fokus i bildet.

En av tilhørerne var advokatfullmektig Håvard Åkerli Arntzen i Arntzen de Besche. Han fulgte saken fra hytta i Rauland i Telemark.

— Jeg jobber med entreprise og har stor faglig interesse av spørsmålene som saken reiser. Jeg synes det gikk veldig fint å følge saken på videolink, sier Arntzen.

Også advokat Svein Sulland i Selmer i Oslo fulgte med som tilhører.

— I Høyesterett og i mindre saker kan digitale møter fungere helt greit, noe jeg synes det også gjorde i denne saken. Men det er noe i kommunikasjonen som blir litt stiv og ikke like muntlig som når man er tilstede i retten, sier Sulland.

LEDET SAKEN HJEMMEFRA

Høyesterettsdommer Hilde Indreberg synes det gikk overraskende greit å administrere saken, som var et av hennes første digitale rettsmøter, og som hun ledet hjemmefra.

— Teknikken fungerte i hovedsak bra. Det hender det blir kluss og skjær i sjøen, som jo kan oppleves slitsomt. Jeg tror partene generelt er blitt mer fortrolige med digitale verktøy nå, så om det er noe som svikter, så blir man ikke så stresset, men bruker den tiden det tar, sier Indreberg.

— Fra mitt ståsted som dommer er arbeidet ganske likt, vi får saken presentert som vanlig, og skyter inn spørsmål der vi har behov for det. Når jeg kommer inn i tematikken, blir ikke forholdene rundt så viktige, og jeg glemmer nesten at jeg ikke er i en rettsal, sier Indreberg.

Hun understreker likevel at hun foretrekker forhandlinger der alle er fysisk tilstede.

En ukes tid senere fikk Advokatbladet en hyggelig melding fra Skogly: Proven var bestått. Hvorvidt han vant saken eller ikke, var ikke klart da Advokatbladet gikk i trykken. •

”
Det var uvant,
og du mister
noe når du ikke
har direkte
kontakt med
dommerne.

Dommer Hilde
Indreberg ledet
forhandlingen
hjemmefra, med et
spesiallaget lerret
med Høyesterett-lo-
go som bakgrunn.

Tok prøvesaken PÅ VIDEO

Knitrende linjer, uskarpe bilder og manglende lyd: Etter bare tre minutter måtte Høyesterett ta pause for å forsøke å koble på advokat Trond Skogly – til prøve – på linjen.

TEKST OG FOTO: NINA SCHMIDT

Etter noen minutter var den sivile ankesaken i Høyesteretts annen avdeling i gang igjen, med fem dommere og to advokater spredt rundt om, samt fem tilhørere, deriblant Advokatbladet.

— Her ser jeg advokat Skogly, er du på lyd, spør rettens administrator, dommer Hilde Indreberg.

— Jeg er også på lyd, hei, hei, repliserer advokat Trond Skogly, til prøve, fra sitt kontor hos Advokatfirmaet Østgård i Tromsø.

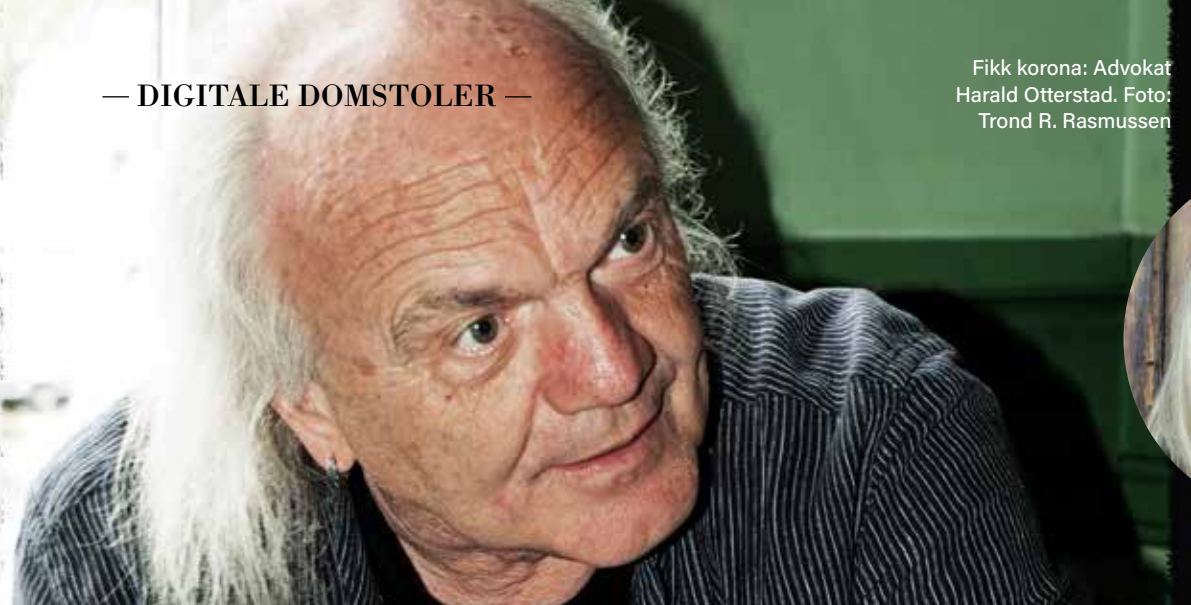
Indreberg ber alle om å presentere seg:

— Dommer Møse er til stede. — Dommer Normann er til stede. — Dommer Høgetveit Berg er til stede.

Men dommer Falchs skjerm er gått i svart.

— Dommer Falch? Dommer Falch...? Dommer Falch!!!

— Det ser ut til at vi har problemer med å få med oss dommer Falch... Kan protokollsekretæ-

Forvirret av praksis:
Advokat Janne Fjelnseth.

Åpen eller stengt domstol? Det er opp til sorenskriveren!

I Sør-Trøndelag tingrett har det nærmest vært «business as usual», mens andre domstoler – som Bergen tingrett og Agder lagmannsrett – stengte helt ned. Lokale smitteverntiltak, manglende digitalisering og ulike sikkerhetsvurderinger ga vidt forskjellig praksis.

TEKST: NINA SCHMIDT

Da det i begynnelsen av april ble kjent at fem personer ble koronasmittet i en rettssak i Sarpsborg tingrett, førte det til bekymring hos mange domstolledere.

Advokat Harald Otterstad (65) var blant de smittede. Den erfarne forsvarsadvokaten endte med sykehusinnleggelse, forteller han til NRK. Ifølge Otterstad hadde domstolen fulgt anbefalingene for å unngå smitte: En stor sal var tatt i bruk, det var god avstand mellom aktørene, og bevisførselen gikk via videolink.

«Det ble vasket hele tiden. Vi var helt desinfisert hele gjengen, og det var nesten irriterende mye. Jeg tenkte at det nesten var hysterisk», sier Otterstad.

VILLE IKKE TOE HENDENE

En som ble alarmert over smitteutbruddet, var førstelagmann Dag Bugge Nordén i Agder lagmannsrett. Han besluttet å utsette alle rettsmøter ut april, til tross for at Domstoladministrasjonen (DA) oppfordret domstolene til å holde åpent.

I en e-post til alle domstolledere skrev han at han ikke kom til å følge DAs anbefaling.

«Jeg finner det ikke forsvarlig bare å toe mine hender, så ofte jeg kan, og la det stå til», skrev Nordén.

— Vi hadde som ambisjon å starte opp igjen rett over påske, men ombestemte oss etter det som skjedde i Sarpsborg. Det som er spesielt i et rettsmøte er at man sitter lenge sammen

i et lukket rom, mye lengre enn i et vanlig møte. Fortsatt er det mye vi ikke vet om hvordan viruset smitter, dette tilsier at det er bedre å være føre var, sier Nordén.

Først i begynnelsen av mai kom aktiviteten så smått i gang i Agder lagmannsrett.

I Bergen, landets nest største tingrett, er om lag 120 straffesaker utsatt etter 12. mars, ifølge tall NRK har innhentet. Konstituert sorenskriver Arne Langeland sier til statskanalen at svært få rettssaler i Bergen tinghus egner seg til bruk under korona-epidemien.

Advokatforeningen har etterlyst kreativitet fra domstolens side, for eksempel å leie inn eksterne lokaler fra tomme hoteller.

IT-KYNDIGE MEDDOMMERE

I Trondheim har sorenskriver Leif Otto Østerbø, leder for Sør-Trøndelag tingrett og Fosen tingrett, hatt full aktivitet, for det meste digitalt.

— Vi avvikler så å si alle saker. For min del er det viktig at domstolen fungerer i krisetid, sier Østerbø.

Trøndelag tingrett har også kjørt saker der meddommere har sittet hjemme og deltatt på videolink.

— Vi har prøvd ut en del tilfeller der meddommeren har sittet hjemme. Erfaringen er at de har vært vant med å bruke denne type digitale verktøy. Vi har hatt kontakt med dem i pauser og fulgt dem opp ved behov. Løsningen er ikke optimal, men har fungert forsvarlig, sier Østerbø.

FORVIRRENDE PRAKSIS

Advokat Janne Rebecca Fjelnseth i Trondheim mener at det skaper forvirring og usikkerhet at domstolene har ulik praksis. Mens noen avvikler saker digitalt, har andre utsatt og stengt ned.

— Det er store forskjeller fra domstol til domstol. Det virker som det er opp til hver enkelt sorenskriver å avgjøre hvordan situasjonen skal løses, sier hun.

I slutten av april kom en egen smitteveileder for domstolene, utarbeidet av Domstoladministrasjonen og Folkehelseinstituttet i samarbeid. •

Holdt åpent:
Sorenskriver Leif
Otto Østerbø.

DRAGKAMP OM MEDDOMMER-KUTT – Nå skal juss-eliten bestemme

- For å få avviklet flere saker må antall meddommere i lagmannsretten reduseres fra fem til tre, mener Domstoladministrasjonen.
- Advokatforeningen sier nei til å fjerne vanlige folk fra dommerbordet, og frykter kuttet kan bli permanent.

TEKST: NINA SCHMIDT

Uten å kutte i antall meddommere vil produksjonen – altså avviklingen av rettsaker – bli redusert med om lag femti prosent i tingretten, og med sytti prosent i lagmannsretten frem til 1. september, ifølge Domstoladministrasjonen (DA).

Ved færre meddommere ville produksjonen kunne ha økt til sytti prosent av normalen i tingretten og femti prosent av normalen i lagmannsretten, skriver DA i et notat til Justis- og beredskapsdepartementet. Etter at notatet ble sendt, har DA trukket forslaget om meddommer-kutt i tingretten, men fastholder ønsket om å redusere antall meddommere i lagmannsretten.

I notatet ba DA om en ekstrabevilling i revidert nasjonalbudsjett på 34 millioner kroner til ekstra dommere, og 15 millioner kroner til eksterne lokaler, som følge av korona-restriksjonene og gamle restanser.

Men domstolene fikk ingen ferske midler til bemanning, men derimot 35 millioner kroner til digitalisering.

SLAKTER FORSLAGET

At vanlige folks stemme er med på å avgjøre i rettssaker er med på å gi straf-

feprosessen legitimitet, sier Marius Dietrichson i Forsvarergruppen.

— Men nå vil man altså fjerne vanlige folk fra dommerbordet. Nå skal det kun være jusseliten og fagdommeren som skal bestemme, og fagdommeren skal dømme alene. Slik kan vi ikke ha det, sier han.

Justisdepartementet sendte DAs forslag om meddommerkutt på høring uten selv å ta stilling til det. Advokatforeningen vil ikke støtte forslaget.

«Advokatforeningens syn er at den norske prosesslovgivningen er robust i alle ledd, og at den er et resultat av lovarbeid som har foregått i generasjon etter generasjon. Det er et sentralt prinsipp at lovgivning i fredelige tider også skal kunne stå seg når krig eller krise – i dette tilfellet en pandemi – rammer samfunnet og samfunnsstrukturene», skriver foreningen.

— Fra Advokatforeningens side har vi spilt inn et forslag om to skift pr. dag; ett om morgenen, og ett på ettermiddags- og kveldstid. Da ville man ha hatt et overskudd av store saler. Men dette forslaget har ikke domstolen villet gå videre med, noe vi mener er uforståelig, sier Dietrichson.

— Er ikke dommerne villige til å bi-

Kritiserer kutt:
Marius Dietrichson

stå med sin del av dugnaden i disse krisetider? Og er ikke domstolen en såkalt samfunnskritisk virksomhet? Jeg var ikke klar over at den samfunnskritiske virksomheten opphørte klokka 15.30 på hverdager, sier Dietrichson.

TUSENÅRIG TRADISJON

— Norge har som eneste land i verden en ubrutt tusenårig tradisjon med å ha vanlige folk som dommere i straffesaker. Denne har det nå vært tatt til orde for å bryte, fordi det er vanskelig å avholde rettssaker med korona-avstand.

— Eller som sorenskriveren i Bergen tingrett sa til NRK – det blir «plunder og heft med å leie lokaler». Det er nesten ikke til å tro at en domstolleder kan gi en slik begrunnelse for å la være å ta i bruk nye tiltak, sier Merete Smith. •

STORT FALL I AVHOLDTE SAKER

TEKST: NINA SCHMIDT

For flere sakstyper har aktiviteten falt kraftig i norske domstoler, viser tall fra Domstoladministrasjonen over avholdte saker i perioden 12.mars til 4. mai.

I første instans ble totalt 14.774 saker avgjort, av disse var 1106 tilståelsessaker. I annen instans ble 1104 saker avgjort i denne syv uker lange perioden.

Det finnes ikke måneds- eller ukesoversikter for fjoråret, bare hel- og halvårige statistikker. Dersom man bryter fjorårets tall ned på antall uker i rettsåret, ser man at det for flere sakstyper er stor reduksjon i produksjonen.

I 2019 ble det avviklet om lag 64 anker i straffesaker pr. uke, mens det etter 12. mars i snitt har vært avholdt bare ti straf-

feanker pr. uke. For tvistesaker i første instans er snitt-tallet pr. uke i perioden på 194 saker avholdt, mens det i fjor var 311.

FÆRRE FREMSTILLINGER

Tall fra Oslo tingrett viser samme tendens: I en tilfeldig valgt uke, uke 19, ble det avholdt 49 fremstillinger i Oslo tingrett, mot 68 i samme uke i fjor. 46 av fremstillingene ble holdt som fjernmøter.

Det ble avholdt 31 meddomsrettssaker, mot 60 i fjor. Det ble derimot avholdt 47 enedomssaker i uke 19 i år, mot 33 i fjor. Av disse var 38 fjernmøter, og bare to i sal.

Det ble avholdt omtrent like mange tvistesaker som i fjor, men i år var over halvparten av dem digitale. •

Etterforskningsleder
John Eivind Melbye og
advokat Håvard Frem-
stad i Gjøvik tingrett.
Foto: Vidar Ruud / NTB
Scanpix

HALV-DIGITAL DRAPSSAK PÅ GJØVIK

— Best når alle er tilstede

Forsvarer Håvard Fremstad mener at den halv-digitale gjennomføringen av Kapp-saken var forsvarlig, takket være et ukomplisert bevisbilde.

TEKST: HENRIK SKJEVESTAD

Interessen var stor da den såkalte Kapp-saken, der en far sto tiltalt for drap og seksuell omgang med sin 15 år gamle sønn, gikk i Gjøvik tingrett i april.

Alle aktørene var fysisk til stede i retten, bortsett fra vitnene. Om lag tjue medier, deriblant Advokatbladet, fulgte hovedforhandlingen via videolink.

Advokat Håvard Fremstad forsvarte den tiltalte mannen, og mener det gikk greit å gjennomføre saken uten at alle vitnene var til stede. Bare offerets

mor, som også var fornærmet i saken, vitnet inne i rettssalen, mens de andre vitnet via videolink.

— Dette var nytt for de fleste av oss, men det var satt av rikelig med tid. Etter min mening ble saken avvirket på en forsvarlig måte, til tross for at tingretten behandlet en meget alvorlig tiltale. Dette skyldes at tiltalte selv var til stede i tingretten og avgav uforbeholden tilståelse på de avgjørende tiltalepostene, sier Fremstad.

MERKET IKKE MEDIA

Få fra media hadde direkte kontakt med sakens aktører, ettersom mediene ikke slapp inn i tinghuset, forteller Fremstad.

— Vi som satt i salen merket derfor lite til at pressen fulgte saken. Vi må forutsette at mediehusene forholder seg til domstolslovens regler og tingrettens retningslinjer om forbud mot lyd- og bildeopptak, og at pressen har en god indre justis slik at tillitten opprettholdes, sier Fremstad.

”

Etter min mening ble saken avvirket på en forsvarlig måte, til tross for at tingretten behandlet en meget alvorlig tiltale.

Pressen fikk utdelt en unik innloggingskode som ikke skulle deles, og før saken startet ble det understreket at forbudet mot film og lydopptak gjaldt på vanlig måte. Kun to fotografer ble gitt adgang til rettssalen ved oppstart av hver rettsdag.

Fremstad mener at spørsmålet om hvorvidt en sak egner seg for fjernmøte med hel eller delvis videooverføring må vurderes i hvert enkelt tilfelle.

— Dersom det hadde vært et komplisert bevisbilde hadde det ikke vært uproblematisk å ha fles-teparten av vitnene på videlink på samme måte. Det er min klare oppfatning at den beste ordningen fremdeles er at aktørene møter opp i rettssalen, sier Fremstad.

- MISTER DET UMIDDELBARE

Rettskommentator Inge D. Hanssen har dekket rettsaker i snart 45 år, og kommenterte Kapp-saken for TV2. Han er enig i at saksgangen virket forsvarlig.

Likevel savnet han særlig ett aspekt fra en vanlig rettsak.

— Man mister en del av det umiddelbare. Det blir ikke det samme som å sitte i retten. Her var jo kameraet rettet mot kun én person av gangen. Da får vi ikke med oss hvordan den tiltalte reagerer på ulike utsagn, poengterer Hanssen, og legger til at ingenting kan erstatte det å faktisk være til stede. •

Mette Yvonne Larsen
måtte vaske mellom
vitnene. Vaskemiddel
sto domstolen for. Foto:
Privat

Pålagt å vaske vitneboksen

— Jeg har ingenting imot å vaske hjemme hos meg selv, men synes ikke man kan pålegge advokatene å tre ut av rollen som forsvarer for å gjøre vaskejobben mellom vitneutspørringene, sier advokat Mette Yvonne Larsen.

TEKST: HENRIK SKJEVESTAD

Mandag den 18. mai hadde Mette Yvonne Larsen en sak for Hålogaland lagmannsrett. Ettersom klienten ikke kom seg til Tromsø, deltok Larsen og vitnene fra lokalene til Lofoten tingrett i Svolvær, som på det tidspunktet var korona-stengt.

I en e-post fra Borgarting fikk Larsen denne beskjeden: «Når det gjelder vitnene må du selv hente de inn og vaske vitneboksen mellom hvert vitne».

— Jeg ønsker ikke å fremstå som sutrete, men det er den manglende rolleforståelsen jeg er kritisk til her. Dette er domstolens jobb, og jeg er tross alt ikke ansatt der, påpeker Larsen.

INGEN VASKEAVTALE

— Advokaten ønsket ikke at hennes vitner skulle koble seg opp på videomøte, men heller ha vitner i samme sal. Da er det ingen andre muligheter enn at noen som er i den salen vasker etter hvert vitne. Egentlig var det sjenerøst av Lofoten tingrett å stille sine låste lokaler til disposisjon for oss. Vi har ingen avtale med de ansatte i domstolen i Svolvær om å bistå oss med vask, sier førstelagmann Monica Hansen Nylund.

— Det egentlige problemet oppsto fordi de ville møtes der, istedenfor å kunne være med på videokonferanse, slik vitner er i andre saker, mener Nylund.

Advokat Larsen mener det er overraskende at det problematiseres at hun som forsvarer ønsker at vitnene skal møte i retten i saker der strafferammen er 10 års fengsel.

— Når jeg skal eksaminere i en så alvorlig sak som vi snakker om her, vil jeg kunne se vitnene og retten samtidig, sier Larsen.

Håvard Holm, president i Juristforbundet, synes det er uhørt at Larsen måtte vaske selv.

Domstolene må ivareta smittevernradene uten å involvere rettens aktører, skrev han på Twitter. •

” En del av oss visste ikke engang hvor kameraet på PC-en var da vi ble sendt på hjemmekontor, og har hatt en bratt læringskurve.

Tror på varige endringer i måten å jobbe på

Advokatene i Norges største advokatselskap rettet mot private kunder ser fordeler med digitale rettssaker, og tror de vil jobbe annerledes også etter at pandemien er over, viser en undersøkelse.

TEKST: NINA SCHMIDT

Help forsikring har gjennomført en undersøkelse om hvordan de ansatte advokatene stiller seg til digitale rettssaker og bruk av videolink i klientmøter. 90 advokater i Help i Norge svarte på undersøkelse, samt femten advokater ansatt i Help i Sverige.

Det beste med digitale rettssaker er spart reisetid, effektivitet, og selve muligheten til å gjennomføre sakene, til tross for krisesituasjonen, mente Help-advokatene. Om lag tretti prosent svarte at de hadde gjennomført digitale rettssaker.

Andre fordeler som ble trukket frem:

- «Å se dommer tett på en skjerm gjorde at jeg fikk en veldig nær og god dialog (i rettssal er det mer høytidelig og lengre distanse mellom partene).»

- «Alle er mer komfortable hjemme i egen stue.»

Tekno-kluss som dårlig lyd og bildekvalitet ble vurdert som det verste med digitale rettsmøter, samt at man mister noe av alvoret i rettsmøtet, at klienten mister noe av lagfølelsen mellom advokat og klient og nok kan føle seg mer alene, samt at det ikke er like lett å konferere med klienten underveis.

STOR FORDEL

— En del av oss visste ikke engang hvor kameraet på PC-en var da vi ble sendt på hjemmekontor, og har hatt en bratt læringskurve. Men vi synes vi har kommet godt ut av det, og ser at dette innebærer en endring i måten vi kommer til

å jobbe på fremover. Både klienter og advokater opplever at digitale møter er effektive. I enklere saker, som vi har ganske mange av, kan digitale hjelpemidler være en stor fordel, sier Dag Are Børresen, advokat og kommunikasjonsdirektør i Help.

Advokatene ble også bedt om å liste opp hva slags sakstyper de mente egner seg best som fjernmøter.

Her topper bolig- og avhendingssaker med 59 prosent, deretter følger håndverkssaker (49 prosent), nabokonflikter (30 prosent), arvesaker (29 prosent), og skifteoppgjør og skilsmisser (27 prosent). Bare 18 prosent mente at saker om barns bosted egner seg godt.

Andre sakstyper som trekkes frem som velegnet for fjernmøter er småkravssaker innenfor alle rettsområder, obligasjonssaker om pengekrav der partene ikke har en personlig relasjon, førerkortbeslag samt saker med mye skriftlig dokumentasjon, uten for mange vitner.

VIL REISE MINDRE

På spørsmål om advokatene vil foretrekke fysiske rettsmøter eller fjernmøter i fremtiden, svarte 32 prosent fysiske møter, én prosent svarte digitale rettsmøter, og 67 prosent svarte at dette vil avhenge av sakstype og sakens omfang.

Et flertall, 62 prosent, svarte at de mener videomøter egner seg for meklings.

Advokatene fikk spørsmål om reise mønsteret sitt, og om de trodde de ville reise mindre, mer eller omtrent som før i jobbsammenheng etter pandemien. Her svarte 49 prosent at de ville reise mindre.

62 prosent svarer ja på spørsmålet om de ønsker å ha klientmøter pr. video i fremtiden. 67 prosent mener digitale møter sparer tid og fører til mer effektiv jobbing. Videomøter er mer personlig enn telefonmøter, og er et godt tilbud for klienter som ønsker et personlig forhold til advokaten, mener Help-advokatene.

Undersøkelsen ble gjennomført fra 29.april til 4. mai. Alle ansatte i Help har jobbet hjemmefra siden 10. mars. •

Insignia

SE VERDENS VAKRESTE LAND FRA VERDENS VAKRESTE BIL.

2019 Aston Martin DB11 Volante

Ultramarine Black metallic. Coral Sand/ Dark Knight skinninteriør. Alt utstyr. Verdens vakreste cabriolet! Kun 4.000 km. Kr. 2.750.000,-

2019 Aston Martin DBS Superleggera V12

White Stone Q Special Paint. Blue Haze/ Light Grey skinninteriør. James Bond-bilen 2020. No Time to Wait...Kun 1500 km. Kr. 3.790.000,-

2017 Aston Martin V8 Vantage S

Jet Black. Obsidian Black skinninteriør. Manuell. Lightweight Seats. Herlig sportsbil! Kun 15.400 km. Kr. 1.495.000,-

2019 Morgan Plus Six – 340 HK

Liquid Chrome Blue metallic. Dark Blue skinninteriør. Alt utstyr. Toppmodellen til Morgan. Unik mulighet til gammel pris! 1500 km. Kr. 1.329.000,-

2017 Morgan 4/4 Classic

Sports Green. Cuba Brown skinninteriør. Meget velutstyrt. Nydelig bil. Én eier. Sjarmerende turkamerat! Kun 9.500 km. Kr. 550.000,-

Ny Morgan 3 Wheeler

Matt Silver. Cuba Brown skinn. S&S 2 liter V-Twin motor. Unik spec. Fantastisk morsom sportsbil! 250 km. Kr. 765.000,-

Planlegger du bilferie i Norge i år? Vi har leveringsklare biler som gjør opplevelsen til noe helt spesielt.

Velkommen til Insignia.

Ta kontakt med Insignia på tlf. 23 23 33 00 for prøvekjøring. www.insignia.no - Konows gate 67B, 0196 Oslo

ASTON MARTIN

VELG BLANT 50 E-KURS PÅ JUS.NO

JUS ER LEDENDE. OGSÅ PÅ E-LÆRING.

ALTERNATIV TVISTELØSNING	
Advokatens rolle i mekling	
ARBEIDSRETT	
Diskrimineringsrett – utvalgte emner	KOMMER
Fortrinnsrett i arbeidsforhold	
Hvordan håndtere situasjoner relatert til koronaviruset?	GRATIS
Krav til faste ansettelser	
Nedbemanning og omstilling	
Pensjon – viktige ting å huske på	NYTT KURS
Tariffavtaletolkning	
BARNERETT	
Tale eller tie?	
BOLIG- OG EIENDOMSRETT	
Oppgjørsoppdrag for advokater	
Sentrale emner i prosjektoppgjør	
Tilbakehold og deponering i overleveringsfasen etter avhl. og buofl.	NYTT KURS
BYGNINGS- OG REGULERINGSRETT	
Endringene i byggesaksdelen av pbl og byggesaksforriften (SAK)	
Utbyggingsavtaler	NYTT KURS
BYGGEKONTRAKTER OG ENTREPRISERETT	
Entreprisedagen	
COMPLIANCE	
Hvitvaskingsloven	
Compliance: Sanksjoner og eksportkontroll	KOMMER
EKSPPROPRIASJONS- OG SKJØNNSRETT	
Ekspropriasjonsretten i et nøtteskall	
ERSTATNINGSRETT	
Fordypningskurs i yrkesskade	

ERSTATNINGSRETT	
Forsørgertap	
Innføring i erstatningsrett	
ETIKK	
Advokatetikk – noen problemstillinger	
Den gode prosess – advokatenes ansvar med sivile rettssaker	
FAMILIE-, ARVE- OG SKIFTERETT	
Det nye testament	NYTT KURS
Ny lov om arv og dødsboskifte	KOMMER
Vederlagskrav i ekteskap og samboerforhold	
FISKERI- OG HAVBRUKSRETT	
Introduksjonskurs i fiskeri- og havbruksrett	NYTT KURS
FORHANDLING	
Forhandlinger – slik gjør du det	NYTT KURS
FORVALTNINGSRETT OG STATSRETT	
En oversikt over legalitets- prinsippets hjemmelskrav	NYTT KURS
Offentleglova i et nøtteskall	
HELSE- OG TRYGDERT	
Innføring i helserett	KOMMER
IKT-RETT	
Innføring i IT-rett og det lokale stammespråket	
Påbyggingskurs i IT-rett	
KONKURRANSE- OG STATSSTØTTERETT	
Reglene om offentlig støtte – en 360 graders innføring	
KONTRAKTSRETT	
Lojalitet i kontraktsforhold	
Obligasjonsretten på 2 x 45 minutter	
Sentrale emner i kontraktsrett	NYTT KURS

LEDELSE	
Den vanskelige samtalen	
Den viktige kritikken	
Finn fokus – strategier for bedre konsentrasjon og mer overskudd	GRATIS
MENNESKERETTIGHETER	
Menneskerettigheter og barnevern	KOMMER
OFFENTLIGE ANSKAFFELSER	
Anskaffelsesrett i et nøtteskall	
Offentlige anskaffelser – kvalifikasjonskrav	
OPPHAVSRETT	
Opphavsrett og personvern på nett	KOMMER
PATENT-, VAREMERKE- OG DESIGNRETT	
Innføring i immaterialrett	
Varemerker – hva er du beskyttet mot?	
PERSONVERN	
Kurs i sikkerhetsloven	KOMMER
Personvern etter GDPR	
Personvern i praksis	NYTT KURS
Personvernombud del 1	NYTT KURS
SELSKAPSRETT	
Endringer i aksjeloven og allmennaksjeloven §§ 3-8 og 8-10	NYTT KURS
SIVILPROSESS	
Aktørportalen og digitalisering av rettssaksarbeidet	
SKATTERETT	
Skattepakker	KOMMER
TINGSRETT	
Ansvar for overvannsskader på fast eiendom	
Tomtefeste – bolig og fritid	NYTT KURS

Fagsidene er skrevet av lagdommer i Borgarting lagmannsrett, **Per Racin Fosmark**. Han har over 25 års erfaring som advokat, og har møterett for Høyesterett. Fosmark er leder av Reklamasjonsnemnda for Eiendomsmeglingstjenester og redaktør av Lovdatas sivile flaggsaker. Han skriver også merknader i Lovdata.

E-post: per.racin.fosmark@domstol.no

Telefon: 21 55 85 56

Barnevern: Tre saker i Høyesterett, storkammer

Høyesterett i storkammer (11 dommere) avsa 27. mars 2020 tre viktige avgjørelser i barnevernssaker med de samme dommere: Øie, Matningsdal, Møse, Matheson, Falkanger, Normann, Bull, Kallerud, Ringnes, Bergh og Østensen Berglund. Alle avgjørelsene er enstemmige. Hovedspørsmålet i sakene var om det på bakgrunn av EMDs praksis, særlig storkammerdommen 10. september 2019 Strand Lobben m.fl. mot Norge, kunne foreligge en krenkelse av EMK artikkel 8 om retten til familieliv. Høyesterett understreker i avgjørelsene at hensynet til barnets beste er av overordnet betydning i barnevernssaker. Som utgangspunkt må det legges til grunn at det er best for barnet å bo hos sine foreldre. Dette gjelder imidlertid ikke alltid. Der barnets og foreldrenes interesser er i konflikt, må myndighetene foreta en avveining mellom de kryssende interesser. I denne balanseringen skal det legges særlig vekt på hensynet til barnets beste. Nedenfor følger et kort sammendrag av sakene, men jeg går ikke inn på de konkrete vurderingene.

Kjennelse HR-2020-661-S: Adopsjon og forholdet til EMK artikkel 8

Spørsmålet for Høyesterett var om lagmannsretten skulle ha gitt samtykke til behandling av foreldrenes anker over tingrettens dom om fratagelse av foreldreansvar og adopsjon. Høyesterett opphevet lagmannsrettens avgjørelse om ikke å gi samtykke til ankebehandling.

Det er viktig å merke seg at det ikke foreligger noen motstrid mellom henholdsvis praksis fra EMD og de generelle materielle og prosessuelle prinsipper som skal følges ved adopsjon etter barnevernloven

kapittel 4. Det var dermed ikke grunnlag for å sette til side reglene i barnevernloven eller å tolke dem innskrenkende. Men de norske lovbestemmelsene må praktiseres innenfor de rammer som følger av EMDs praksis.

Både etter norsk rett og EMK er den overordnede målsettingen ved omsorgsovertagelse å oppnå gjenforening av barn og foreldre. Staten har en positiv plikt til aktivt å arbeide for at relasjonen mellom barn og foreldre opprettholdes, og at de kan gjenforenes. Myndighetene må derfor kontinuerlig følge utviklingen, blant annet ved konkrete og grundige vurderinger av om samværet er tilstrekkelig (hyppighet og kvalitet) og hjelpetiltak.

Selv om gjenforening ikke er mulig, har det en egenverdi å bevare familieband dersom dette ikke er til skade for barnet. Gjenforeningsmålsettingen kan oppgis hvis de biologiske foreldrene er særlig uegnet, og foreldrene kan ikke kreve iverksatt tiltak som kan skade barnets helse og utvikling. Det samme gjelder når det har gått betydelig tid siden omsorgsovertagelsen, slik at barnets behov for stabilitet veier tyngre enn hensynet til gjenforening.

Men i alle disse tilfellene må barnevernsmyndighetene og domstolene, før det eventuelt besluttes adopsjon, foreta en konkret avveining, basert på et solid og oppdatert erfaringsgrunnlag og en grundig saksbehandling. Vedtak må bygge på et tilstrekkelig og oppdatert beslutningsgrunnlag, inneholde en balansert og tilstrekkelig bred avveining og ha en tilfredsstillende begrunnelse.

Dom HR-2020-662-S: Omsorgsovertagelse og fastsettelse av samvær

Spørsmålene for Høyesterett var om vilkårene for omsorgsovertagelse var oppfylt, og hvilket samvær de biologiske foreldrene og barnet i tilfelle skulle ha. Høyesterett opprettholdt omsorgsovertakelsen, men økte samværet fra fire til åtte ganger i året.

Barnevernloven setter strenge krav for omsorgsovertagelse. Det må først vurderes om mindre inngripende tiltak heller kan settes inn. Beslutningen må være basert på et tilstrekkelig og oppdatert grunnlag, en balansert og tilstrekkelig bred avveining og ha en tilfredsstillende begrunnelse. Hvis det besluttes å overta omsorgen for et barn, har myndighetene en plikt til å tilrettelegge for gjenforening med foreldrene så snart som rimelig mulig.

Foreldre og barn har rett til samvær, og fastsettelsen av omfang må ta utgangspunkt i at omsorgsovertagelsen skal anses som midlertidig – enten den er relativt kortvarig eller må påregnes å bli mer langvarig. Men myndighetene kan ikke fastsette et samvær som utsetter barnet for urimelig belastning. Med jevne mellomrom må det undersøkes om samværet bør endres, og det kan ikke oppstilles noen standardnorm for hvilket omfang samværet skal ha.

Kjennelse HR-2020-663-S: Omsorgsovertagelse og fastsettelse av samvær

Spørsmålet for Høyesterett var om lagmannsretten skulle ha gitt samtykke til behandling av mors anke over tingrettens dom om omsorgsovertagelse og samvær og fars anke over tingrettens dom om å nekte samvær. Høyesterett forkastet begge anker.

Endringslover:

NB! Som følge av korona-krisen vedtas det fortløpende en mengde til dels midlertidige lover/forskrifter som det ikke er mulig å følge opp på disse sider med noen få unntak.

27. MARS 2020

Justis- og beredskapsdepartementet:

LOV-2020-03-27-16 om endringer i utlendingsloven (opplysninger om reisende) er ment å klargjøre at bestemmelsene om kontroll av reisende mv. også omfatter norske statsborgere. Endringene utgjør en presisering av gjeldende rett og innebærer ikke materielle endringer.

Midlertidig LOV-2020-03-27-17 om forskriftshjemmel for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av Covid-19 mv. (koronaloven). Fullmakten er ikke generell, men gjelder for 62 lover, så langt det er nødvendig for å ivareta lovens formål. Loven kommer ikke til anvendelse dersom formålet kan ivaretas gjennom normal lovbehandling. Dersom en tredjedel av Stortingets medlemmer ikke kan støtte hele eller deler av en bestemt forskrift, skal den oppheves helt eller delvis. Loven inneholder egne formkrav for meddelelse til Stortinget, og det er tatt inn en egen bestemmelse om domstolskontroll. Loven skulle først gjelde i én måned fra 27. mars, men ble ved **LOV-2020-04-24-34** forlenget til 27. mai 2020. En endring i koronaloven § 5 medfører at meddelelsesplikten knyttes til vedtakstidspunktet i statsråd i stedet for kunngjøringstidspunktet, som er i overensstemmelse med praksis.

Finansdepartementet:

LOV-2020-03-27-9 om endringer i skatteleven. **LOV-2020-03-10** om endring i sosialtjenesteloven. **LOV-2020-03-27-11** om endringer i skattebetalingsloven. Disse lovendringene gjelder alle øko-

nomiske strakstiltak (fase 1) i møte med koronaviruset og gjelder skatteendringer for å bedre situasjonen for næringslivet og nærmere bestemt midlertidig tilbakeføring av selskapsunderskudd og utsatt betaling av formuesskatt. Endringen i sosialtjenesteloven gir en ny forskriftshjemmel om unntak ved allmennfarlig smittsom sykdom mv. til å gi økonomisk stønad til selvstendig næringsdrivende og frilansere.

NY: LOV-2020-03-27-12 om Statens obligasjonsfond. **LOV-2020-03-27-13** om endringer i skattebetalingsloven. **LOV-2020-03-27-14** om statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter. Dette gjelder alle økonomiske tiltak i forbindelse med utbruddet av covid-19. Likviditetssituasjonen for store deler av næringslivet er presset som følge av tiltakene som er iverksatt for å redusere utbredelsen av covid-19, og det er derfor behov for midlertidige løsninger for å tilføre næringslivet nødvendig likviditet til å komme gjennom krisen, deriblant styrke bedrifters lånemuligheter. Endringen i skattebetalingsloven gir departementet adgang til å gi regler om utsatt forfallstidspunkt for merverdiavgift og forskuddsskatt i enkelte situasjoner.

3. APRIL 2020

Samferdselsdepartementet

LOV-2020-04-03-18 om endringer i vegtrafikkloven (opplæring), unntatt endringene i § 26 (øvingskjøring) og § 29 (kvalifikasjonskrav til yrkessjåfører m.m.) Endringene gjelder bestemmelser om føreropplæring og opplæring av utrykningsførere og yrkessjåfører. Det er innført hjemler for forskriftsbestemmelser om blant annet øvingskjøring, etterutdanning og tilsyns- og godkjenningsgebyr m.m.

24. APRIL 2010

Kunnskapsdepartementet:

LOV-2020-04-24-35 om endringer i statsborgerloven og introduksjonsloven (personopplysninger og automatiserte avgjørelser), gir en generell hjemmel i statsborgerloven for behandling av personopplysninger og har sin bakgrunn i EUs personforordning artikkel 9 og 10. Ny § 29a gir hjemmel til å fastsette nærmere regler i forskrift om behandlingen av personopplysningene, deriblant om bruk av automatiserte avgjørelser.

1. MAI 2020

Helse- og omsorgsdepartementet:

LOV-2020-03-06-2 endringer i obduksjonsloven mv. (rettsmedisinsk obduksjon av drepte i veitrafikken og regulering av Statens vegvesens arbeid med ulykkesanalyser). Nærmere omtale i nr. 3/2020.

Finansdepartementet:

LOV-2019-12-13-79 om endringer i finansforetaksloven mv. (diverse endringer), delt ikraftsetting: Endringene i inkassoloven § 28 og endringene i finansforetaksloven § 16-2 syvende ledd. Lovendringene innebærer en utvidelse av hjemmelen i finansforetaksloven § 16-2 syvende ledd som gjør det mulig for finansforetak å få utlevert opplysninger fra Folkeregisteret om foreldreansvar og kontaktopplysninger for dødsbo, og en ny hjemmel i inkassoloven § 28 som gir inkassoforetak adgang til å få utlevert kontaktopplysninger for dødsbo direkte fra Folkeregisteret. Dette innebærer at finansforetak og inkassoforetak ikke lenger vil måtte begjære innsyn i kontaktopplysninger for dødsbo hos domstolene, noe som skal redusere antall innsynsbegjæringer. Videre vil finansforetak kunne få utlevert opplysninger om foreldreansvar direkte fra Folkeregisteret, fremfor at privatpersoner selv må be Folkeregisteret om å utstede en slik bekreftelse.

Barnerett:

Fastsettelse av bidrag ved inntektsendringer

Etter barneloven § 71 skal bidragsmyndigheten, hvis foreldrene ikke blir enige om og avtaler hva bidraget skal utgjøre, jf. § 70, fastsette tilskudd til barn slik at fastsatte utlegg til forsørgelse av barnet blir delt mellom foreldrene etter størrelsen på inntekten deres.

Inntekten til hver av foreldrene skal settes til «personinntekt og positiv kapitalinntekt som overstig kr 10.000,- per år», jf. forskrift om fastsettning og endring av fostringstilskot § 4 første ledd. Vedtak om barnebidrag og særtilskudd er enkeltvedtak, jf. forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b) jf. bokstav a). Det innebærer at lovens regler om saksbehandling ved enkeltvedtak, herunder reglene om klagebehandling, kommer til anvendelse.

Det er viktig for advokater og andre å merke seg at NAV Familie- og pensjonsytelser og NAV Klageinstans normalt ikke tar i betraktninger inntektsendringer som inntreffer etter tidspunktet for førsteinstansens vedtak, ved fastset-

telse av inntektsgrunnlaget i barnebidragssaker.

Sivilombudsmannens uttalelse - **SOM-2019-3765** - er viktig i denne forbindelse. Henvisningen i NAVs rundskriv, **R55-02-FOR**. Rundskrivet, kommentar til § 4, underpunkt «Krav til aktuelle og framtidige opplysninger om inntekt», presiserer ikke tydelig hvilke inntektsforhold bidragsmyndigheten har anledning til å ta i betraktning ved fastsettelsen av beregningsgrunnlaget i barnebidragssaker.

Bidragsmyndigheten tar normalt ikke i betraktning faktiske forhold som inntreffer etter vedtakstidspunktet til NAV Familie- og pensjonsytelser. Parten bør derfor avvente søknad om endring av barnebidrag til en påregnelig inntektsendring faktisk har inntruffet. Det er også viktig å huske på at parten må fremsette ny endringssøknad dersom inntektsendringer inntruffet etter førsteinstansens vedtak skal tas i betraktning.

Strafferett:

Straffenivået i alvorlige voldtektssaker

Høyesterett avsa 3. april 2020 enstemmig dom - **HR-2020-739-A** - som gjaldt straffutmåling for voldtekt og reiste særlig spørsmål om betydningen av at det forelå skjerpene omstendigheter. Straffen for overfallsvoldtekt ble fengsel i seks år og fire måneder. I saken var det skjerpende at gjerningsmannen gjentatte ganger tok kvelertak på kvinnen og truet med skrujern opp mot halsen hennes. Det var dessuten særlig skjerpende at overfallet skjedde overfor en kvinne som var på tur med sine to spedbarn i barnevogn.

I tillegg til frykten knyttet til selve voldtektshandlingen, medførte situasjonen også frykt for hva som ville skje med barna. I ettertid er kvinnens forhold til sine egne barn blitt påvirket av overgrepet. Høyesterett kom til at handlingene ga grunnlag for en fengselsstraff opp mot syv år. Det ble foretatt en mindre reduksjon av straffen som følge av domfeltes tilståelse.

Dommere: Toril Marie Øie, Bergljot Webster, Per Erik Bergsjø, Espen Bergh og Erik Thyness.

I tillegg til frykten knyttet til selve voldtektshandlingen, medførte situasjonen også frykt for hva som ville skje med barna.

Arbeidsrett: Feriepenger

Frostatings lagmannsrett - **LF-2019-583** - kom etter en gjennomgang av rettskildene til at en frivillig tjenestegjørende i Heimevernets innsatsstyrker har krav på feriepenger beregnet av lønn og innsatstillegg han oppbærer fra Forsvaret, se ferieloven § 2 første ledd. Høyesteretts ankeutvalg var enig i dette, og statens anke ble nektet fremmet, se beslutning **HR-2020-678-U**.

Arbeidsrett: Nye permitteringsregler fra 20. mars 2020 som følge av korona-krisen

LOV-2020-03-20-6 om endring i permitteringslønnloven, ny forskriftshjemmel § 3 b gir adgang til å fravike bestemmelsene om arbeidsgiverperioden i § 3 første ledd i særlige tilfeller. Permitterte er nå sikret 100 prosent lønn inntil 6 G fra dag 3 til og med dag 20. Arbeidsgiverperioden er redusert fra 15 til 2 dager. Dagpenger for permitterte og de som blir ordinært ledige, er oppjustert og utgjør 80 prosent av dagpengegrunnlaget opp til 3 G og 62,4 prosent av den delen av dagpengegrunnlaget som er mellom 3 G og 6 G. Den nedre

inntektsgrensen for rett til dagpenger er senket til 0,75 G siste 12 måneder eller 2,25 G siste 36 måneder. Reglene gjelder både permitterte og arbeidsledige. Bestemmelsen om tre dagers ventetid før dagpengeutbetalingene starter er opphevet. Endringen gjelder også dem som blir oppsagt og må søke om dagpenger. Kravet til redusert arbeidstid for rett til dagpenger, er endret fra minimum 50 prosent, til minimum 40 prosent. En fulltidsansatt som permitteres kun to arbeidsdager i uka, har nå rett til dagpenger.

Skatterett: Skattefri gevinst på egen bolig på grunn av brukshindring

Skatteklagenemndas vedtak 23. jan. 2020, Stor avdeling 1, **SKNS1-2020-14** gjaldt klage over avgitt bindende forhåndsuttalelse om klageren kan realisere egen bolig skattefritt gjennom godskriving av botid som følge av brukshindring, jf. **skatteloven § 9-3 andre ledd bokstav b**.

En skilt kvinne og pensjonist flyttet fra sin bolig og leide en bolig nær der datteren og hennes to barn bodde. Datteren har en kronisk sykdom som forutsetter hjelp til daglige gjøremål. Spørsmålet var følgende om de siste to årene klageren har bodd på [sted 2] for å bistå sin kronisk syke datter og hennes familie, utgjør en «helsemessig eller lignende grunn», en kvalifisert brukshindring som har forhindret innsender i å bruke boligen i [sted 1].

Det finnes én høyesterettsdom om brukshindring – **Rt-2007-644** – hvor en person som satt varetektsfengslet ikke ble ansett for å ha relevant brukshindring. På grunn av sin kriminelle løpebane måtte han ha regnet med å bli pågrepet og satt

i varetekt. Uttalt i avsnitt 42 at det ikke er en likestilling mellom brukshindringene «arbeid» og «helsemessige eller lignende forhold» og at det derfor er tatt med «eller» i skatteloven § 9-3 andre ledd bokstav b.

Skattekontoret godtok ikke i den bindende forhåndsuttalelsen at det forelå brukshindring, men Skatteklagenemnden var uenig. For det første var nemnda ikke enig i skattekontorets vurdering vedrørende tidspunktet for når innsender forstod flyttingen ikke lenger var midlertidig. Det var ikke aktuelt å selge før flyttingen ble permanent, nå to år etter flyttingen.

Skattekontoret hadde i stor utstrekning basert sin vurdering på pkt. 4.4.2 i Skatte-ABC'en, der det antas at det ikke utgjør en kvalifisert bruksendring å ta omsorg for egne foreldre, se også BFU 2014/20 der det i tillegg antas at tilsvarende gjelder ved å ta omsorg for voksne barn. Men vurderingen i BFU 2014/20 har ikke en klar forankring i rettskilder, og det er heller ikke

omfattende og ensartet praksis knyttet til spørsmålet.

Skatteklagenemnden mente at sterke reelle hensyn taler for å anse tilfellet som en kvalifisert brukshindring. Det kunne ikke anses som å ligge utenfor normaltillfellene at man som pensjonert mor anser seg forpliktet til å hjelpe sitt voksne barn som lider av kronisk sykdom og trenger bistand til daglige gjøremål, herunder oppfølging av barn.

Det var ikke unaturlig at klageren anså seg forpliktet til å bistå datteren i den situasjonen hun er i. Uttalt at å henvise klageren til å avbryte bistanden til datteren og hennes barn, som må antas å ha flere positive sider ved seg, for å flytte til [sted 1] i ett år og sikre skattefrihet for en eventuell gevinst, fremstår ikke som et godt resultat i denne saken. En skattefri realisasjon av eiendommen i [sted 1] vil være innenfor formålet og funksjonen som unntaket i skatteloven § 9-3 er ment å omfatte, og kan ikke anses som et spekulasjonstilfelle.

Trygderett: Covid-19 godkjent som yrkessykdom

Nå har regjeringen endret yrkesskaderreglene i folkestrygden, slik at helsepersonell som smittes av koronaviruset på jobb, sikres bedre økonomiske rettigheter. Reglene gjelder fra 1. mars 2020. Koronasmitte og covid-19 var tidligere ikke omfattet av listen over de sykdommer som kunne godkjennes som yrkessykdom og gi rett til yrkesskadeerstatning, se FOR-2020-04-07-726 om endringer i **FOR-1997-03-11-220**.

Nå er sykdommen oppført på listen. De nye reglene vil også gjelde for yrkesskadeforsikringsloven. De nye reglene omfatter primært ansatte i helsevesenet. Samtidig er det også lagt opp til at regelendringene skal gjelde andre yrker der jobben gjøres i miljøer med særskilt sykdoms- eller smittefare, eller arbeidsområder hvor ansatte lett kan komme i kontakt med personer som er smittet av koronaviruset.

Generell yrkesskadeforsikring dekker også hjemmekontor. Ansatte på hjemmekontor skal fortsatt være sikret yrkesskadedekning i folketrygden, på samme måte som om de var på sin vanlige arbeidsplass. Ved en eventuell skade vurderes saken på samme måte som i alle andre yrkesskadesaker.

Plan- og bygningsrett: Dagmulkt

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har i tolkningsuttalelse – **TUDEP-2020-568-2** – kommet til at kommunen etter plan- og bygningsloven § 32-5 andre ledd skal fakturere løpende mulkt for alle kalenderdager frem til ulovligheten har opphørt. Dette betyr at kommunen kan fakturere mulkt også for lørdager, søndager og helligdager.

Strafferett: Straffeprosessloven § 63 – «tatt tilbake»

Høyesteretts ankeutvalg har i kjennelse **HR-2020-563-U** slått fast at en begjæring om domstolsbehandling kan bli «tatt tilbake» av påtalemyndigheten etter straffeprosessloven § 63 uten at forfølgningen derved «innstilles» etter straffeprosessloven § 72.

Sivilprosess: Fra 1. juli 2020 er ankegrensen i sivile saker 250.000 kroner

Ved **LOV-2020-04-17-26** er flere av verdigrensene i tvisteloven forhøyet, blant annet er den nye ankegrensen i § 29-13 første ledd, jf. tredje ledd, fordoblet og vil fra 1. juli 2020 når endringen trer i kraft, være 250.000 kroner. Endringen får ikke anvendelse for saker der anke er inngitt før 1. juli 2020, noe advokater må være oppmerksomme på.

Se også endringene i tvisteloven § 6-2 andre ledd bokstav a og § 6-10 andre ledd vedrørende behandling i forliksrådet og endringene i tvisteloven § 10-1 andre ledd bokstav a og b og § 10-5 andre ledd vedrørende småkravsprosess, som også gjelder fra 1. juli 2020. Verdigrensene er i dag på 125.000 kroner og endres til 200.000 kroner for obligatorisk forliksrådsbehandling og til 250.000 kroner for småkravsprosess.

Endringen får ikke anvendelse for saker der anke er inngitt før 1. juli 2020, noe advokater må være oppmerksomme på.

Forvaltningsrett: Fylkesmannens behandling av skolens mulige brudd på taushetsplikt

Sivilombudsmannen har vurdert Fylkesmannens behandling av tre klager med påstand om at skolen har brutt taushetsplikten ved å sende bekymringsmelding til barnevernet – SOM-2019-4302, SOM-2019-4297 og SOM-2019-5052. Fylkesmannen hadde i tilsynssakene vist til at ombudsmannen synes å være enig i at Fylkesmannens saksbehandling ikke er egnet for å avklare om taushetsplikten er brutt i en konkret sak etter opplæringsloven § 15-3, og at ombudsmannen har gitt føringer om at tilsyn i slike saker bør innrettes mot aktuelle systemer/rutiner. Ombudsmannen kom til at dette er feil. Det er viktig at ombudsmannen har forutsatt at Fylkesmannens kompetanse til å føre tilsyn også omfatter adgangen til å prøve om vilkårene for å sende melding til barnevernet har vært oppfylt.

Straffeprosessloven: Overlevering til Polen etter arrestordreloven

Høyesteretts ankeutvalg kom i enstemmig kjennelse **HR-2020-553-U** til at overlevering av en siktet til Polen i medhold av arrestordreloven ikke skulle nektes. Overleveringsbegjæringen var begrunnet i en siktelse for fire tilfeller av innbruddstyveri. Siktete hevdet at domstolene i Polen ikke lenger oppfyller grunnleggende krav til uavhengighet og upartiskhet, og at overlevering til Polen derfor ville være i strid med EMK artikkel 6.

I **arrestordreloven § 8 andre ledd** heter det at arrestordre skal avslås dersom overlevering vil være i strid med EMK. EMD har uttalt at overlevering vil være i strid med EMK artikkel 6 dersom overleveringen vil medføre en reell risiko for krenkelse av kjerneinnholdet i retten til en rettferdig rettergang.

Høyesteretts ankeutvalg uttalte at polske domstolers og dommeres uavhengighet står under enda hardere press enn tidligere. At dommeren er utnevnt etter en politisert prosess, eller risikerer utilbørlig påtrykk eller sanksjoner etter å ha avgjort saken etter eget beste skjønn, betyr imidlertid ikke at vedkommende vil være ute av stand til å yte en rettferdig rettergang i saker helt uten politiske overtoner eller andre omstendigheter som gir grunn til å tvile på dommerens evne til å opptre uavhengig og upartisk.

Det er derfor fortsatt nødvendig med en nærmere vurdering i den enkelte sak av om overlevering vil medføre en reell risiko for krenkelse av kjerneinnholdet i retten til en rettferdig rettergang. I denne konkrete saken var overleveringsbegjæringen begrunnet i siktelser for innbruddstyveri, og det var ikke grunn til å tro at det forelå spesielle omstendigheter som skulle tilsi at den ettersøkte ikke ville få en rettferdig rettergang i Polen.

Dommere: Henrik Bull, Arne Ringnes og Wenche Elisabeth Arntzen.

Sivilprosess: Saksomkostninger

Etter tvisteloven § 20-9 andre ledd skal lagmannsretten i utgangspunktet legge sitt resultat til grunn for saksomkostningsavgjørelsen for tingretten. Dersom ankesaken heves, er det imidlertid lagt til grunn i rettspraksis at ankeinstansen ved overprøvingen av underinstansens saksomkostningsavgjørelse må legge til grunn det resultat underinstansen er kommet til, se HR-2014-1463-U og Rt-2009-966. Det må antas at det samme må gjelde i de tilfeller der ankesaken heves og tingretten ikke har truffet en saksomkostningsavgjørelse, fordi denne skulle utstå til hovedsaken etter tvisteloven § 20-8 første ledd, jf. andre ledd første punktum, se LG-2019-169151.

Luftrett: «Ulykke»

om bord i fly

EU-domstolens dom 19. desember 2019 – **sak C-532/18** – er et bidrag til tolkningen av begrepet «ulykke» i Montrealkonvensjonen artikkel 17 (1), og dommen illustrerer også forholdet mellom EU-rett og annen folkerett. Norge er part til Montrealkonvensjonen, og forordning (EF) nr. 2027/97, endret ved forordning (EF) nr. 889/2002, har gjennomført Montrealkonvensjonen i EU og EØS, se luftfartsloven, særlig § 10-17 og 10-17a.

Saken gjaldt en passasjer på en flyreise fra Mallorca til Wien som fikk andregradsforbrenning da en kopp kaffe veltet over låret og bryttet hennes. Det var ikke klart om dette skyldtes at kaffekoppen veltet ved en feil ved klappbordet ved flysetet koppen stod på, eller flyets vibrasjoner. EU-domstolen kom til at begrepet «ulykke» i Montrealkonvensjonen artikkel 17 (1) omfatter alle situasjoner om bord i fly hvor en gjenstand som brukes til betjening av passasjerer har voldt skade på en passasjer. Det er ikke en forutsetning at den skadevoldende hendelsen skyldes realisering av en typisk risiko ved luftfart, slik flyselskapet anførte. Se nærmere EuroRett nr. 5/2020.

Utlendingsrett:

Undersøkelse i medhold av utlendingsloven § 103

I kjennelse **HR-2020-709-U** har Høyesteretts ankeutvalg slått fast at utlendingsloven § 103 bare gir hjemmel til undersøkelse av «bolig» som vedkommende utlending selv disponerer på undersøkelsestidspunktet. Politiet hadde begjært undersøkelse på adresser hvor en utlending med familie tidligere hadde bodd eller oppholdt seg for å finne identitetspapirer som kunne bidra til å klarlegge utlendingsens identitet. Men § 103 gir ikke hjemmel til å undersøke bolig som vedkommende utlending har disponert tidligere. Begrepet «annet oppbevaringssted» ga heller ikke grunnlag for å undersøke tidligere bolig. Situasjonen ville ha vært en annen dersom politiet i begjæringen hadde avgrenset undersøkelsestedet til et rom eller et oppbevaringssted som utlendingen disponerer i en annens bolig.

Strafferett: Inndragning straffeloven § 74

Høyesterett avsa 31. mars 2020 enstemmig kjennelse i avdeling - **HR-2020-710-A** - som gjaldt verdiinn-dragning hos eier av et fiskefartøy. Spørsmålet var om det er et vilkår for å reise inndragningssak mot eieren at det er tatt gyldig beslag i fartøyet, eventuelt stilt sikkerhet, jf. straffeloven § 74 første ledd. Bestemmelsen forutsetter at inndragningen gjelder beslaglagt utbytte eller ting som ikke tilhører lovbyrteren, alternativt verdi-inndragning der tingen er fritatt for beslag på grunn av sikkerhetsstillelse.

Høyesterett kom til at § 74 første ledd ikke skal tolkes som en uttømmende angivelse av i hvilke situasjoner det kan reises inndragningssak mot eieren. For å foreta inndragning overfor eieren må man enten stevne eieren, eller ha tilgang til tingen – eventuelt sikkerhetsstillelsen – i tråd med § 74 andre ledd følgende (avsnitt 32).

Dommere: Wenche Elisabeth Arntzen, Aage Thor Falkanger, Kristin Normann, Kine Steinsvik og Hilde Indreberg.

Helserett: Pasient- og brukerrettighetsloven § 1-3

Sivilombudsmannen kom i uttalelse - **SOM-2019-1273** - til at det ikke er holdepunkter i pasient- og brukerrettighetsloven, eller forarbeidene til loven, for at det kan gjøres unntak fra lovens definisjon av nærmeste pårørende i § 1-3 bokstav b. Bestemmelsen inneholder en klar definisjon, og lovens system er at den som er definert som nærmeste pårørende

får denne rollen uavhengig av personens egenskaper eller om relasjonen sett utenfra fremstår som god. Utgangspunktet er imidlertid at pasienten selv bestemmer hvem som er «nærmeste pårørende», og det er der pasienten ikke selv er i stand til å utpeke hvem som skal ha denne rollen, at definisjonen i § 1-3 bokstav b får anvendelse.

Panterett:

Rettsvern ved samlet pantsettelse av kundefordringer (factoringpant)

Høyesteretts dom 20. april 2020 – **HR-2020-837-A** – avklarer rettsverns-spørsmål ved samlet pantsetting av kundefordringer. Spørsmålet var om pant i krav den næringsdrivende måtte få mot en kunde, har rettsvern når kunden har fått forhåndsmelding om pantsettelsen etter § 4-5 første ledd – selv om individualiseringskravet i panteloven § 4-4 ikke er oppfylt. Dommen er avsagt under dissens 3-2.

Flertallet (Matheson, Bergsjø og Webster) kom til at det ved avtale om factoringpant kreves tinglysning for at sikkerhet i en pantsetters fremtidige ikke-individualiserte fordringer mot en kunde skal få rettsvern. I slike tilfeller er en generell forhåndsmelding til kunden om pantsettelsen ikke tilstrekkelig

for vern. Flertallet mente at pantelovens system taler for en slik løsning, og at rettspraksis gir støtte for dette. Uttalelser i juridisk teori kunne ikke endre på dette. En bank fikk derfor ikke medhold i at den generelle forhåndsmeldingen som låntageren hadde sendt sine kunder om pantsetting av fremtidige ikke-individualiserte krav, kunne få rettsvern.

Mindretallet (Bergh og Matningsdal) mente at panteloven § 4-5 om rettsvern ved melding til skyldneren er en selvstendig rettsvernsregel og ikke bare er begrenset til å gjelde rettsvern for pant i individualiserte fordringer. Dette støttes av så vel andre bestemmelser i panteloven som av rettspraksis og juridisk teori.

Dobbeltrepresentasjon ikke tillatt – som hovedregel

I utgangspunktet, og som hovedregel, er det ikke adgang til å representere to eller flere kjøpskandidater i en auksjonsprosess. Dette kan bare skje helt unntaksvis og etter informert samtykke fra klienten, ifølge hovedstyret i Advokatforeningen.

TEKST: HENRIK SKJEVESTAD

Advokatforeningen har mottatt en henvendelse fra advokatfirmaene Wiersholm og Thommessen med spørsmål om det vil være i strid med reglene om interessekonflikt at et advokatfirma bistår flere potensielle kjøpere ved auksjonssalg av selskap.

Ifølge Dagens Næringsliv er Schjødt et av firmaene som har argumentert for at dobbeltrepresentasjon bør være lovlig.

Advokatforeningen fastslår at det som hovedregel ikke er adgang til å representere to eller flere kjøpskandidater i en auksjonsprosess. I en fersk uttalelse påpeker foreningen at det likevel kan gjøres unntak, men at klientene må samtykke.

– Jeg tror dette stemmer overens med hvordan mange har praktisert regelverket i dag. For noen vil det kanskje oppfattes som en innstramning, sier generalsekretær Merete Smith i Advokatforeningen til DN.

– VÆR VARSOM

Samtykkebestemmelsen må utøves med varsomhet. Hensynet til klientenes interesser må være avgjørende, og et samtykke må ikke gå på bekostning av advokatfirmaets uavhengighet, påpeker Advokatforeningen.

Foreningen understreker at misbruk av bestemmelsen kan påvirke anseelsen til hele advokatstanden. Ved vurderingen av om samtykke kan innhentes, og om samtykket er tilstrekkelig, må blant annet følgende vurderes:

- At det er i de involverte klienters interesser, og ikke advokatfirmaets eget ønske om å kunne bistå flere klienter
- Samfunnets syn på interessekonflikter og forventninger om at advokater holder en høy etisk standard for å

ivareta lojalitet, uavhengighet og integritet.

- Hvorvidt det overhodet er mulig å avgi et informert samtykke, med tanke på ulike scenarier som kan inntreffe.
- Om de foranstaltninger som er iverksatt for å sikre konfidensialitet er tilstrekkelige, og i tråd med klientenes forventninger.

KREVER UAVHENGIGHET

Selv om man har fått samtykke, er advokatene avskåret fra å ta oppdraget dersom advokatens plikt til lojalitet eller fortrolighet overfor klientene eller advokatens plikt til uavhengighet der-ved blir brutt, understreker Advokatforeningen, og presiserer at det må foretas en konkret vurdering i hver sak.

For at samtykket skal være gyldig, må det ha blitt avgitt på bakgrunn av fullstendige opplysninger fra advokate-

ne om hva interessekonfliktproblemet består i.

Advokatforeningen fastslår at det skal svært mye til for at vilkårene for å påta seg et oppdrag som innebærer dobbeltrepresentasjon av klienter med motstridende interesser, anses oppfylt, særlig i en «finalrunde» i en auksjonsprosess.

«Hvis man er i tvil om kjerneprinsippene kan bli brutt eller i tvil om klientenes mulighet til å gi et opplyst samtykke, bør man avstå fra å påta seg oppdraget. Adgangen til å bistå i situasjoner med dobbeltrepresentasjon på bakgrunn av samtykke vil således være snever og unntaksvis. Av hensyn til advokaters tillit i samfunnet vil det ikke være ønskelig at det utvikler seg en markedspraksis der store advokatfirmaer rutinemessig bistår flere klienter i auksjonsprosesser», heter det i uttalelsen fra Advokatforeningen. •

Faksimile fra DN.

ANNONSE

Ønsker du å vite mer om vår nye karriereportal, gå inn på: karriere.finansavisen.no eller ta kontakt med oss:

karriere@finansavisen.no
23 29 63 00

Finansavisen.no

Forfatter: Roy Johansen
Forlag: Eget forlag
Sider: 350
Pris: 699 kroner

Behandling av kundeopplysninger i forsikring

Innhenting, bruk og utlevering av person- og bedriftsopplysninger i lys av GDPR og taushetsplikt, er bokens undertittel.

«Boken er den eneste som gir en samlet og integrert behandling av både sentrale krav i GDPR og reglene om taushetsplikt. Begge deler må beherskes når forsikringsforetak skal behandle opplysninger om kunder eller andre. Jeg håper boken kan tjene som en praktisk håndbok for forsikringsansatte», skriver forfatteren i forordet. Forfatteren er advokat i Frende Forsikring.

Boken er delt i tre deler. De to første handler om GDPR og taushetsplikt i forsikring, mens siste del inneholder forarbeider, rundskriv og veiledere, litteratur og registre.

Boken er blitt sponset av en rekke advokat- og forsikringsselskaper, blant annet av Arntzen de Besche, Riis og Kogstad Lunde & Co.

Forfattere: Ingrid Aasen og Inger Grette
Forlag: Universitetsforlaget 2020
Sider: 160
Pris: 599 kroner

Jordloven. Lovkommentar

Gjeldende jordlov er fra 1995, men alt i alt har reglene slik de er fastsatt i dag en nok så kompleks historikk, skriver forfatterne innledningsvis, og viser til at «reglene er preget av svingninger i landbrukspolitikken og i samfunnssynet mer generelt». «I kommentaren her har vi ønsket å få fram historikken slik at det kan være mulig å spore når endringene kom, og hvilke følger det kan ha for tolkningen av dagens regler.»

Boken er delt i syv kapitler: Innledning, formålet med loven, virkeområde for loven, landbruksmyndighet i kommune og fylke, vern av dyrket og dyrkbar jord, deling av landbrukseiendom og ulike regler, §§ 18 til 21.

Boken inneholder også litteraturoversikt, lovregister og henvisninger til dommer og ombudsmannssaker.

Forfatter: Hans Petter Graver
Forlag: Universitetsforlaget 2020
Sider: 272
Pris: 399 kroner

Jussens helter

Bokens formål er å løfte frem noen av «historiens dommere som har bekjempet det apparatet de har fungert innenfor», skriver Graver i forordet. «Livet er ikke svart-hvitt, og svaret på hva en dommer og andre i myndighetsposisjon skal gjøre når samfunnet undertrykker, er ikke entydig. Det fordrer at hver og en tenker selv», skriver han.

Etter et innledende kapittel kalt Betydningen av å være helt, får leseren presentert tolv fortellinger. Disse handler om ti personer, en domstol og en fiksjon:

- Mandrup Pedersen Schønnebøl, lagmannen som stoppet hekseprosessene.

- James Edwin Horton, dommeren i Scottsboro-saken.
- Lothar Kreyssig, den samvittighetsfulle dommeren.
- Den norske Høyesterett mot tyske bajonetter.
- Hans Langeland, dommeren som hyllet Kongen.
- Hans Georg Calmeyer, Hitlers ulydige byråkrat.
- Andreas Cervin, en sjøens helt.
- Egil Reichborn-Kjennerud, helten som også var skurk.
- Aharon Barak, en dommer på slagmarken.
- Iris Yassmin Barrios, dommeren som setter militærdiktatorer på tiltalebenken.
- Malgorzata Gersdorf, en modig kvinne i Polen.
- Tante Lydia i Gilead, en juridisk helt fra fiksjonens verden.

Boken inneholder også et kapittel om hvordan rettsstaten er blitt utfordret av koronaepidemien.

Advokat **Sofie Komissar** fra BAHHR holder foredrag om Bori III-dommen på årets digitale Entreprisedag. Du finner kurset på jus.no.

JUS – Juristenes utdanningscenter

Lær hvor du vil

I tillegg til å tilby et stort utvalg av e-kurs, har JUS gjort en rekke kurs digitale. Ta kurset når det passer for deg, så mange ganger du vil. JUS tilbyr også gratiskurs knyttet til korona-situasjonen, sjekk jus.no for mer informasjon.

KORONAVIRUSET OG ARBEIDSRETT

Koronakrisen reiser en rekke arbeidsrettslige og kontraktsrettslige problemstillinger. Både knyttet til permitteringer, men også praktiske spørsmål rundt hjemmekontor og arbeidstid. Dette kurset har hovedvekt på arbeidsrettslige problemstillinger, men belyser også forhold rundt håndtering av kontraktsrelasjoner i krisesituasjoner.

E-kurs: 2 juridiske timer **Pris:** Gratis

PERSONVERN I PRAKSIS

Dette er et intensivt og praktisk rettet kurs hvor du får konkret veiledning i metoder og tilnærming til håndtering av de vanligste problemstillingene på personvernområdet.

E-kurs: 5 juridiske timer **Pris:** 3100 kroner

SENTRALE EMNER I KONTRAKTSRETT

Fordelt på 17 leksjoner lærer du blant annet om kontraktsrettslige prinsipper; kontrakt-sutforming og bakgrunnsrett, prinsippet om avtalefrihet, lojalitet i kontraktsforhold, kontraktsbrudd og kontraktsbruddssanksjoner, ansvarsgrunnlag og konvensjonalbot og dagmulkt – for å nevne noe.

E-kurs: 7 juridiske timer **Pris:** 3400 kroner

DET NYE TESTAMENTET

I denne foredragsrekken vil professor John Asland fra UiO ta for seg ulike undertema knyttet til testamenter. Vi er innom opprettelse, tilbakekall, lovvalg, digitale testamenter og pliktdelsregler. En del av foredragene foregår som dialog mellom professor Asland og en praktiker.

E-kurs: 3 juridiske timer **Pris:** 2100 kroner

Menswear Hegdehaugsveien
Hegdehaugsveien 36C
22 46 32 00

Menswear Lysaker
Lysaker Torg 10
67 58 19 50

Menswear Tjuvholmen
Tjuvholmen allé 10
22 83 88 09

Menswear Trondheim
Dronningens gate 28
73 52 84 00

menswear.no

Minoritetsdebatten som SATTE FYR på nettet

Innlegget som startet debatten

Kimiya Sajjadi
Conversation Starter · April 23 at 9:58 AM

Det siste året har jeg jobbet med **flerkulturell kompetanse** som konkurransefortrinn i advokatyrket, og et det noe jeg har skjont er det at din potensielle arbeidsgiver mest sannsynlig ikke vet hvorfor og hvordan det er en styrke. Derfor er det viktig at du lærer det selv.

På Big Enough Global sin instagram kl 18 i dag skal vi snakke om hvordan du kan bruke flerkulturell bakgrunn som et konkurransefortrinn når du søker. Dette er også relevant for de med en etnisk norsk bakgrunn, da dette vil gi deg en unik kunnskap du kan bruke til å løfte arbeidsplassen din.

  Mads Andenas, Geir Woxholth and 161 others · 124 Comments · 1 Share

Olav Læg Reid Kimiya Sajjadi

Argumentasjonen din er for det meste idealistisk. I advokatbransjen er idealisme noe man kan unne seg i små porsjoner, og kun hvis firmaet går veldig bra. Utgangspunktet er at firmaet skal tjene penger og ha fornøyde klienter. Hvis klientene er hva du kaller «multikulturelle» (en evfemisme for åndsfattigdom, foreldrenes lave utdanningsnivå og derav følgende stakk konservative unge med bangla-dialekt, som nekte å fullt ut tilpasse seg samfunnet de lever i) kan det selvsagt være en styrke at en av de ansatte har samme landbakgrunn. Men dette forutsetter altså et visst volum.»

Aller minst er advokatbransjen påvirkelig for holdningsskapende arbeid, hvis endrede holdninger betyr dyrere eller mindre lønnsom arbeidskraft. Det er viktig at alle ansatte trives på jobben for å prestere best, og teamsammensetning er et viktig kriterium ved rekruttering. Hvis man som kandidat kan argumentere for hvorfor ens kulturbakgrunn er en styrke for firmaet eller teamet, bør man selvsagt gjøre det. Men idealistisk argumentasjon for dette, som din ovenfor, har neppe noen overbevisningskraft for beslutningstakere ved rekruttering til fullmektigstillinger.

  · 2w

(Læg Reid slettet etter noen dager det som stod i parentes.)

Moamel Al-Husanawi Olav Læg Reid hvilket firma eier du? Jeg skal ikke søke jobb der iallfall

  · 2w

Olav Læg Reid Moamel Al-Husanawi Jeg eier et firma som faktisk har flere ansatte med ikke-norsk landbakgrunn, også jurister. Dette temaet virker kanskje litt for komplisert for enkelte. Det er fint å være stolt av kulturen sin, men ikke forvent at en arbeidsgiver oppfatter det som et konkurransefortrinn til å få jobben. Det går forsåvidt begge veier - det er ikke alltid at en heilnorsk søker er foretrukket heller. Det spørs hva stillingen byr på, hvilke klienter den er tiltenkt, hvordan det passer inn i firmaets strategi osv.

  · 2w

Advokat Olav Læg Reid har høstet mye kritikk etter at han i et Facebook-innlegg skrev at jusstudenter med minoritetsbakgrunn har problemer med å oppnå god dybdeforståelse av jussen. Her er et knippe av innleggene hentet fra Facebook-gruppen Rettsvitenskap ved UiO.

Kimiya Sajjadi Jeg tror at ved denne diskusjonen ser vi hvorfor multikulturell kompetanse er kjempeviktig, og mangfold

Jeg er sikker på at Olav aldri har hatt vonde intensjoner, eller ment å være diskriminerende. Men det er lett å uttale seg på en måte som blir oppfattet slikt når man ikke vet hvor mye diskriminering som finnes det ute. Dersom man har et mangfoldig team vil slike uttalelser kunne komme frem mye mer profesjonelt siden man kan se det fra ulike sider. For et advokatfirma gjelder det samme, skal man kunne appellere bredt er man avhengig av å se hvordan kommunikasjonen oppleves fra flere sider.

Når diskriminering er reelt, og mennesker blir satt i bås må man være forsiktig når man uttaler seg rundt et slikt tema.

Dersom budskapet er at flerkulturellt mangfold i jussen ikke skaper økonomisk vekst grunnet faglige og språklige hull, må man heller si at man må sjekke på det konkrete individet om jussen og språket er på plass. Men når språket og jussen er på plass, da er det å være flerkulturell et pluss.

Det går motsatt vei også, det er ikke alle utlendinger som har en flerkulturell kompetanse eller vet hvordan å bruke den.

  · 2w · Edited

Olav Læg Reid Kimiya Sajjadi Dette er jeg langt på vei enig i.

  · 2w

Olav Læg Reid Sondre Østensen-Landvik Nei, det er min erfaring. Du må gjerne dra rasismekortet i stedet for å diskutere fakta, men det endrer ikke noe på mine erfaringer. Jeg har som sensor på mastergradsoppgaver også observert enkelttilfeller hvor kandidaten trekker inn sharialover for å sammenligne med norsk rett. En slik øvelse er det veldig krevende å lykkes med, siden for eksempel en nordisk komparativ analyse (typisk en sammenligning med svensk og dansk rett) kan ha gode grunner for seg, mens rettslivets aktører vanligvis ikke har behov for å kjenne til likheter og forskjeller mellom norsk rett og sharialover. Kandidatene er naturlig nok blitt straffet karaktermessig for å forutsette at sharialover er relevante rettskilder eller et aktuelt sammenligningsgrunnlag.

  · 2w

Emilie Læret Det er bra du deler synspunktene dine Olav Læg Reid. Jeg er sikker på at du ikke er den eneste i din posisjon som har slike fordommer mot folk med en annen kulturell bakgrunn enn deg selv, og det er bra at de blir imøtegått. At du velger å gå ut mot et positivt initiativ for å styrke unge studenter i arbeidssøkerprosessen er egnet til å så tvil om motivene dine. Denne tvilen blir ikke akkurat svekket av uttalelsene du kommer med videre i diskusjonen. I beste fall er det et dårlig stykke kommunikasjonsarbeid med tanke på hvem målgruppen for dette innlegget er. Jeg kunne hvertfall aldri tenke meg å bli assosiert med holdninger som de du gir uttrykk for i denne tråden – noe som selvfølgelig har betydning for hvor jeg søker jobb etter endt studie. Dersom du tror studenter ikke bryr seg om slikt har du nok mistet kontakt med den yngre generasjonen. Jeg synes arrangementet virket spennende og lærerikt, og tror det kunne vært nyttig for deg å delta!

  · 2w

Olav Læg Reid Emilie Læret Her er vi enige om det meste. Jeg har ingen fordommer, men forteller om erfaringer som enkelte her misliker å høre om. Ubehagelige fakta håndteres ofte ved å angripe budbringeren eller stille spørsmålstegn ved kildegrunnlaget. Begge deler har vært forsøkt her i tråden, men jeg kan jo ikke av den grunn si at jeg har observert noe annet enn det jeg i rekrutteringsprosesser faktisk har observert.

  · 2w

Charlotte Garnaas Berger Som du ser i kommentarfeltet forstår vi en del av kommentarene dine som rasistiske Olav. I tillegg bruker du hersketeknikker mot studenter.

A skrive godt norsk handler ikke bare om å skrive grammatisk riktig, det handler også om å formidle budskap. Jeg synes kanskje det er noe du burde jobbe videre med hvis det er riktig at ingen av oss skjønner budskapet ditt.

  · 2w · Edited

Vibeke Blaker Strand Kjære alle, som forskningsdekan på dette fakultetet og professor i diskriminerings- og likestillingsrett har denne tråden vært en øyeåpner. Jeg har lest tråden med stor interesse - og tematikken som belyses vil bli tatt opp videre på fakultetet.

  · 2w

Muniba Ahmad Hei Olav Læg Reid.

Jeg kjenner mange "utlendinger" på jussen. Flere av disse har et snitt som ligger nærmere A enn B, og samlet har de vært praktikanter bl.a. i lovavdelingen, hos Regjeringsadvokaten, hos Høyesterett, i UD og hos noen av de største og beste advokatfirmaene i Norge. De har vunnet prosedyrekonkurranser, innehatt lederverv i ulike foreninger og vært på utveksling hos noen av de mest velrennomerte universitetene i verden. Samtlige har allerede flere jobbtilbud de kan velge og vrake mellom. Så heldigvis trenger de ikke å bekymre seg for at dine holdninger skal stå i veien for karrieren dems. Å jobbe hos deg ville nok - helt objektivt sett - uansett ha vært en degradering for de fleste av dem.

Et velment råd er derfor: Du går glipp av store talenter i rekrutteringsprosessen når du tenker sånn som du gjør. Holdningene dine holder ikke tritt med utviklingen i det norske jussmiljøet. Jeg anbefaler deg derfor sterkt å fornye synet ditt på tematikken - eller så vil andre firmaer rappe de beste kandidatene rett foran øynene på deg. Lykke til!

  · 2w

Olav Læg Reid Muniba Ahmad

Du har tydeligvis ikke holdt deg orientert om bakgrunnen til våre ansatte. Heller ikke har du forstått budskapet. Kan det være språkproblemer som gjør at du ikke har fått med deg poenget?

  · 2w

Ingrid B. Tenfjord Etter å ha lest meg igjennom alle kommentarene til dette innlegget må jeg bare få si at jeg er både imponert over nivået, og beroliget med tanke på juriststandens fremtid i Norge. Utrolig mange reflekterte, veloverveide og kunnskapsrike svar fra studenter, både flerkulturelle og monokulturelle (sistnevnte ord måtte jeg google først...). Glæder meg til å få dere som fremtidige kolleger!

Mvh advokat fra 2007-kullet ved UiO

  · 2w

Faksimiler fra Advokatbladet.no

– Bra at folk tør å si det de mener, så tankene kan utvikles, sier jusstudent Kimiya Sajjadi.

– De fleste tør ikke å si noe om fordeler og utfordringer med minoritetsjurister

– Bra at dette synet kommer frem i dagen og debatteres, mener Kimiya Sajjadi.

TEKST OG FOTO: HENRIK SKJEVESTAD

Da jusstudent Kimiya Sajjadi i et innlegg i Facebook-gruppen «Rettsvitenskap UiO» pekte på viktigheten av å bli bevisst på hvorfor flerkulturell kompetanse er en styrke, ble det starten på en opphetet debatt som nådde bredt utenfor jusstudententstanden.

Innlegget ble raskt kommentert av den profilerte trygderettsadvokaten Olav Læg Reid. Han er eier og styreleder i firmaet Advisio advokat, medlem av Advokatforeningens utvalg for velferdsrett, og en av to koordinerende advokater i forbindelse med NAV-skandalen. Læg Reid er samtidig tilknyttet det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo, der han jevnlig har oppdrag som sensor og veileder for mastergradsoppgaver i trygderett og i familie- og arverett.

Læg Reid mener det å ha minoritetsbakgrunn ikke nødvendigvis er en fordel, eller gir et konkurransefortrinn.

«Min erfaring er at slike kandidater har problemer med å skrive feilfritt norsk, hvilket er et kriterium for å bli ansatt. Videre er det min erfaring at slike kandidater har store problemer med å utvikle et godt judisium og oppnå god dybdeforståelse av jusen som fag», skrev Læg Reid blant annet.

Både på den anonyme sosiale medier-appen Jodel og i kommentarfeltet på Facebook tok flere til orde for at Læg Reids holdninger både er fordomsfulle og rasistiske.

Selv avviser Læg Reid kritikken.

– Dersom firmaet retter seg mot østeuropeiske klienter vil det kunne være en fordel å ha advokater som kan russisk. Men hvis du driver advokatvirksomhet hovedsakelig rettet mot etnisk norske

klienter, vil det ikke i seg selv være et fortrinn med minoritetskompetanse — men heller ingen ulempe, sier Olav Læg Reid.

– STILLER MED HANDIKAP

Han mener det krever en eksepsjonelt god språkforståelse for å bli en svært god jurist.

– Hvis man skal forstå norske rettskilder, må man ha en finslepen forståelse av det norske språket. Som fremmedspråklig vil man derfor i utgangspunktet stille med et handikap. Dette handikapet vil ha betydning for hvilket forståelsesnivå kandidaten oppnår gjennom studiet, sier Læg Reid.

– Derfor mener jeg det ikke er helt ubegrunnet at arbeidsgivere kan være skeptiske til kandidater som tilsynelatende har problemer med det norske språket. Uten svært god språkkunnskap, vil man kunne komme i problemer når man skal bruke jussen i jobben, sier han.

– LITE OBSERVANTE MOTDEBATTANTER

– Mine motdebattanter er lite observante på hva et fritt ordskifte går ut på. Det å ha en diskusjon rundt dette høyst reelle fenomenet burde skje på

”

At man er god i juss og språk er grunnleggende og må være på plass før den kulturelle bakgrunnen har noe å si.

KIMIYA SAJJADI

»

”

Hvis man skal forstå norske rettskilder, må man ha en finslepen forståelse av det norske språket.

OLAV LÆGREID

et litt annet nivå. For eksempel er det ingen i Facebook-tråden som anerkjenner at det tvilsomme i jusen ofte ligger i nyansene i språket. Dette er så ubehagelige nyheter for enkelte at de kaster seg over budbringeren og vil sensurere ham i stedet, sier Læg Reid.

Læg Reid peker på at både Advisio og Legalis, der han tidligere var partner, har et stort mangfold av ansatte som han selv har bidratt til å rekruttere.

— Våre sju ansatte har bakgrunn fra fire forskjellige land. Det er et resultat av mine beslutninger som eier og styreleder, sier Læg Reid.

FØLTE SEG UTENFOR

Jusstudent Kimiya Sajjadi, som har bakgrunn fra Iran, presiserer at selv om hun mener det å være flerkulturell er en styrke, betyr det ikke at firmaer skal ansette flerkulturelle utelukkende på grunn av deres bakgrunn.

— At man er god i juss og språk er grunnleggende og må være på plass før den kulturelle bakgrunnen har noe å si, påpeker Sajjadi.

Hun er andreårs jusstudent ved Universitet i Oslo, og gründer av Big Enough Global, en frivillig ungdomsorganisasjon som blant annet jobber for å fremme unge flerkulturelles bakgrunn som et konkurransefortrinn.

— Da jeg begynte på jussen for to år siden følte jeg meg veldig utenfor som flerkulturell, og trodde at det å være en minoritet var et handikap. Da vi var på bedriftsbesøk hos et av de store firmaene, forsto jeg at de synes det var vanskelig å appellere til flerkulturelle studenter. Da begynte vi i Big Enough Global å jobbe med dette, for så lenge bedriftene ikke hadde kunnskap om minoriteters

styrker og svakheter, så ville vi ikke klare å nå ut til dem, sier Sajjadi.

TILTREKKES UBEVISST

Selv om hun ikke er enig med Olav Læg Reids syn på minoritetsstudenter, mener hun det er bra temaet debatteres, og at hans syn kommer frem.

— Når jeg har snakket med flere av firmaene, opplever jeg at mange er redde for å si noe «feil». Slik det er nå, er det slik at de fleste ikke tør å si noe om hva de oppfatter som fordeler og utfordringer med å rekruttere minoritetskandidater. Derfor mener jeg det er bedre at de kan fortelle det de mener, slik at vi forstår hvordan de tenker, og kan utfordre og utvikle tankegangen deres, sier Sajjadi.

Hun påpeker at beslutningstagere ofte er hvite menn rundt femti år, som gjerne ikke har så mye kunnskap om hvordan det er å være annerledes.

— Hadde jeg vært leder i selskap hadde min førsteprioritet vært å lage firmaet mitt på en måte som gjør at de som er annerledes føler seg velkommen. Jeg vet hvor vondt det er å sitte på den andre siden, og føle at «her er det ikke plass til sanne som meg», sier Sajjadi.

SNACK OM FORDOMMENE

Advokatfirmaene bør ifølge henne forsøke å lage et arbeidsmiljø der det er kult å være annerledes, og der ledelsen anerkjenner at de ansatte er mer enn bare advokater.

Sajjadi tror en endring først vil skje først når flere firmaer innser at mangfold i staben kan være et konkurransefortrinn.

— I tillegg er det viktig med åpenhet. Snakk om utfordringene, og ta opp fordommene. Og vær åpne om hva dere ikke har vært flinke nok til å til, sier Sajjadi.

Hun mener at også minoritetsstudentene selv har et stort ansvar for å jobbe med egne holdninger og kompetanse.

— Vi må tørre å gå inn i miljøer der det bare er helnorske fra før. Hvis ikke kommer det aldri til å gå fremover.

Hun understreker at det er viktig ikke å se på flerkulturelle som en ensartet gruppe,

— Mine perspektiver på å føle utenforskap som flerkulturell, gjelder ikke alle. Det er heller ikke slik at alle partnere ikke vet hvordan det er å være minoritet. Det er derfor viktig ikke å dra alle over en kam, sier Sajjadi. •

— Som fremmedspråklig vil man stille med et handikap i jussen, sier advokat Olav Læg Reid.

BER ADVOKATER MED MAKT TA ANSVAR

Advokater med makt har et samfunnsansvar de ikke ser ut til å ta, mener Oslo-advokat Farooq Ansari.

TEKST og FOTO: HENRIK SKJEVESTAD

Store institusjoner i både offentlig og privat sektor kan påvirke folks holdninger. De tar valg som berører mange både gjennom ansettelsesprosesser, handlinger og ord. Når Læg Reid uttaler seg i kraft av å være advokat og sensor, er det behov for en motpol i advokatbransjen som sier og viser at de ser verdien av mangfold, og ikke diskriminerer på grunn av kulturell bakgrunn, sier Farooq Ansari, leder av Insolidum advokatfirma i Oslo.

Advokatbransjen må tørre å ansette flere med minoritetsbakgrunn, og se på mangfold som en viktig driver for vekst, mener han.

— Selv i et lite foretak, som det jeg driver, åpner mangfold opp nye muligheter. Ulike meninger, erfaringer, tanker og ideer gir større kreativitet. Etter mitt syn er nettopp kreativitet i advokatbransjen undervurdert, både i enkeltsaker, men også forretningsmessig, sier Ansari.

LØNNER SEG

Tidligere mangaging partner i Wiersholm, Nils H. Thommessen, legger vekt på at mangfold er økonomisk lønnsomt.

Etter å ha lest Olav Læg Reids uttalelser om minoritetsstudenter skrev han et innlegg på LinkedIn som fikk mye oppmerksomhet.

— Engasjementet viser at Læg Reid står temmelig alene om sine holdninger, og at han ikke er representativ for bransjen. Debatten Læg Reid legger opp til trist og nedrig, og er med på å stigmatisere de mange svært dyktige jusstudentene og advokatene med mino-

Ber folk ta til motmæle: Advokat Farooq Ansari.

ritetsbakgrunn, sier Thommessen. Som managing partner i Wiersholm tok han flere grep for at minoriteter skulle føle seg velkommen.

— Vi begynte med alltid å ha gode alkoholfrie alternativer på fester, bestemte at det i alle middager og lunsjer skulle være halal- eller vegetaralternativer, og vi gjorde om hvilerommet til et kombinert bønne- og hvilerom, sier Thommessen.

”

Selv i et lite foretak, som det jeg driver, åpner mangfold opp nye muligheter.

»

– Ulikhet er noe vi ønsker oss mer av i kandidatene våre fremover, sier senioradvokat Kjersti Borgen i Wikborg Rein.

– Det finnes masse empiri, både fra Harvard, McKinsey og andre, på at mangfold lønner seg, sier Thommesen.

TRENGER MER KUNNSKAP

Wikborg Rein har et mentor-samarbeid med Mino.Jur, og noe av det de forsøker å lære mer om er hvordan de kan bedre rekrutteringen, strategien og markedsføringen overfor studenter med minoritetsbakgrunn, forteller senioradvokat Kjersti Borgen.

– Bransjen speiler ikke mangfoldet i samfunnet godt nok. Det finnes mange gode kandidater med minoritetsbakgrunn der ute. Vi trenger mer kunnskap om hvordan vi kan benytte ulikhetene som en styrke, sier Kjersti Borgen.

– Likevel er det ganske få med minoritetsbakgrunn både hos dere og de andre store advokatfirmaene?

– Ja, det er vi klar over, og er noe vi tar tak i. Vi er likevel veldig stolte over at vi har ansatte med ulik bakgrunn og 25 ulike nasjonaliteter, men vi ønsker oss enda flere advokater med minoritetsbakgrunn, sier Borgen.

Hun understreker at det å inneha språk- og kulturkunnskap fra andre land åpenbart er et pluss i advokatbransjen, særlig for Wikborg Rein, som er et internasjonalt advokatfirma. •

Se også debatt, side 52

– MÅ BLI MER BEVISSTE VÅR UNIKE KOMPETANSE

– Jeg har aldri opplevd at min etnisitet eller utseende har vært til hinder for meg i advokatbransjen, sier Tarnjit Singh Shergill, advokatfullmektig i Wiersholm.

Tarnjit Singh Shergill har vært trainee i syv ulike advokatfirmaer, hovedsakelig store forretningsadvokatfirmaer, og har aldri fått noen negative tilbakemeldinger på sin kulturelle identitet.

Han erkjenner at han har hørt om andre med minoritetsbakgrunn som har følt seg utilpass i bransjen. Ifølge ham skjedde det en voldsom utvikling i andelen minoritetsstudenter bare i løpet av hans egen studietid.

– Vi ser en stadig økende grad av minoritetsstudenter som kommer hit for et traineeopphold også, sier Shergill.

Han er traineefadder i Wiersholm, og var med å starte opp Mino.Jur, en organisasjon for minoriteter ved UiO.

MÅ BENYTTES MER

Han mener det er viktig at minoritetsstudenter blir bevisste på at språk- og kulturforståelsen de innehar er unik, spesielt overfor store, internasjonale klienter.

– For store, norske virksomheter som opererer i utlandet vil det åpenbart være en fordel med ansatte som har kunnskap og kompetanse om landene de jobber mot. En med indisk bakgrunn ville enklere kunne ha oppdaget de sosiokulturelle problemene en virksomhet møter ved etablering og drift i India, for eksempel, sier Shergill.

Han savner en større bevissthet blant de store advokatfirmene på hvordan de aktivt skal kunne bruke den kunnskapen mange av minoritetsstudentene besitter.

– Men også studenter med minoritetsbakgrunn kan i større grad ta initiativ. Det er selvsagt visse karakterkrav som må ligge i bunn for å få jobb i et av de store firmaene, men om man er usikker på hvordan livet på innsiden av et advokatfirma er, er det bare å ta kontakt, sier han.

– Det er ingen som sier at du får jobb i Norge på bakgrunn av din etniske eller kulturelle bakgrunn, eller at du får bruk for urdu eller punjabi hver dag. Men når firmaet plutselig får klienter fra Pakistan, India eller Marokko, sitter du der med en unik kompetanse og en ekstra dybdeforståelse for deres situasjon og virksomhet, sier Shergill. •

– I Mino.Jur jobbet vi med å snu tankegangen; fra å se på minoritetsbakgrunnen som en ulempe til heller å se den som en styrke, sier Tarnjit Singh Shergill.

Covid-19 – Advokatforeningen 2.0

Mine fire år som leder av Advokatforeningen går uvegerlig mot slutten. Det er vemodig.

Jeg skulle ønske at hver og en av dere fikk det innblikket jeg har fått i foreningens mangslungne virke. I Kristian August gate 9 har Advokatforeningen et usedvanlig dyktig og dedikert sekretariat som hver dag arbeider for medlemmene, rettsstaten og det rettsøkende publikum. Det skulle gå 17 år av mitt advokatliv før jeg fullt ut innså kvaliteten på - og betydningen av deres arbeid.

Det som virkelig overrasket meg var imidlertid hvor mange advokater og advokatfullmektiger som uten vederlag nedlegger et stort antall timer for foreningen og medlemmenes ve og vel. De er nærmere 450 i tallet, og deres innsats er uvurderlig. Man blir mektig stolt når man i møter på Stortinget og i regjeringskvartalet til stadighet hører at Advokatforeningens høringsuttalelser leses først grunnet deres kvalitet.

Det er mai og vanligvis tid for Advokatenes fagdager og representantskapsmøte i Oslo. Jeg hadde gledet meg til å møte medlemmer og tillitsvalgte til fag og fest til det som skulle være min siste gjerning som leder for Advokatforeningen. Covid-19 ville det annerledes.

Det er vanskelig å være vitne til at mange av våre medlemmer har blitt permittert og sliter økonomisk i en periode der hele verden er i unntakstilstand. Samtidig er det betryggende å se at Advokatforeningen gjennom mange år med dyktig ledelse har bygget opp en stabil organisasjon som klarer å hive seg rundt når krisen inntreffer.

Da Norge stengte 12. mars, ble hele sekretariatet flyttet over på hjemmekontor. Likevel har de, sammen med medlemmene av våre lovutvalg, publisert nær 60 artikler og høringsuttalelser om den endrede situasjonen da pandemien kom.

Advokatforeningen har i denne perioden ettertrykkelig markert seg i samfunnsdebatten som forsvarer av rettsstaten og dens grunnleggende prinsipper. Koronalongivningen har formelig haglet, og våre tillitsvalgte har stødig holdt rettstatens skanse til tross for mange og korte høringsfrister.

En av disse tillitsvalgte er Kåre Andreas Shetelig. Jeg glemmer ikke en telefonsamtale med ham dagen før koronalovent første gang skulle behandles

på Stortinget. Han satt på sitt hjemmekontor som et menneskelig kinderegge; barneskolelærer, advokat og tillitsvalgt. Den som benekter at (enkelte) menn kan multitasking, kan ta seg en bolle.

Advokatforeningens sekretariat har i samme periode gjort en imponerende innsats for fortløpende å produsere artikler med relevant informasjon til bedriftseiere og arbeidstakere, slik at de skulle være best mulig rustet til å møte virkningene av koronapandemien. Rekordhøye lesertall og mange hyggelige tilbakemeldinger viser at dere har satt pris på denne ekstraordinære innsats.

Artikler om permitteringer og sykepengeser er dessverre ikke nok når krisen rammer. Det har vært viktig for Advokatforeningen å opprettholde telefontilbudet til våre medlemmer, slik at man har noen å spørre

direkte når det oppstår problemer med driften av advokatkontor eller som ansatt advokat. Jeg kan ikke si at det er gledelig at det er et økt behov for slike tjenester, men jeg er glad for at vi har nådd fram med budskapet om at slike tjenester finnes og at dere som medlemmer bruker dem.

Det er unektelig spesielt å sende stafettspinnen videre i en tid som dette. Jeg er likevel sikker på at min arvtaker vil ta godt vare på de styrkene vi har som organisasjon, og at hen som meg vil bli godt tatt vare på av foreningen.

Jeg gleder meg til vi igjen kan møtes fysisk og snakke om våre erfaringer over 178 bilder av mitt usedvanlig vakre og rykende ferske første barnebarn Johanne i pausen på Advokatenes fagdager.

Tusen takk for laget!

JENS JOHAN HJORT,
leder av Advokatforeningen
hjort@advrp.no

- DET HAR ALLTID VORE EIN SPRÅKDEBATT INNAN JUSSEN

Av JØRN ØYREHAGEN SUNDE, professor ved Institutt for offentlig rett, Universitetet i Oslo

Språkdugleik kan stå fram som eit objektivt kriterium å vurdera kvalitet etter. Så dersom ein hevdar av juristar med fleirkulturell bakgrunn kan ha eit handikap i arbeidslivet fordi dei ikkje skriv godt nok norsk, kan det framstillast som ein nøktern observasjon av dei faktiske realitetane. Slik er det ikkje.

Rettshistoria viser oss at argument om språkdugleik like gjerne er tufta på fordommar og manglande evne til kritisk vurdering av eigen språkbruk. Dette bør ein ha i minnet i den språkdebatten som har blussa opp etter Olav Lægreid sitt lite reflekterte innlegg.

Ein kan nesten hevda at det alltid har vore ein språkdebatt innan jussen. Det er ganske naturleg, sidan språket er juristar sitt fremste verkøy. Ein kan likna ein jurist med ein smed som med ein hammar formar eit stykke jern, der jernet er retten og hammaren er språket. Likevel er det ikkje hammaren, men jernet ein skal halda fokus på. For visst er språk viktig. Men det er likevel ikkje eit godt juristspråk som er etterpurt i samfunnet, men god rett.

Enno viktigare er det at slik ein har svinga hammaren tidlegare, ikkje nødvendigvis er den måten ein skal svinga den på i framtida. For kva forventningar ein har til utforminga av retten endrar seg, og då må språket vi nyttar endra seg tilsvarande.

Kort fortalt kan ein seia at opp gjennom rettshistoria har utbygginga av statsmakta gjort at retten pregar folk sin kvardag meir og meir. Då må ein samstundes gjera meir tilgjengeleg det

språket retten vert utforma og formidla med.

Desse to tinga bør ein ha i minnet når ein kritiserer nokon for ikkje å halda det språklege nivået som god juss fordrar. Ein slik refleksjon manglar når Lægreid uttalar seg om fleirkulturelle sine språkevner. Og det er merkeleg å sjå dei same argumenta brukt mot fleirkulturelle som i si tid vart nytta mot nynorskbrukande juristar.

Nynorsk og bokmål — tidlegare kalla landsmål og riksmål — vart jamstelt i 1885. Lov om normaltids var den fyrste lova som vart skriven på nynorsk, og handsama av Stortinget i 1894.

Det var full semja om innhaldet i lova, men stor usemje om ein kunne skriva lover på nynorsk. Nynorsk eigna seg godt til å diskutera ting som var knytt til fiske og jordbruk, men stats-

”
Ein må spørja seg om ein har bruk for advokatar og sensorar som pirkar på jusstudentar sin manglande evne til å oppfylle krava til godt juridisk (stamme)språk.

spørsmål som lov var nynorsk ikkje brukande til. Dette fordi målforma mangla den presisjon som gjorde at jussen vart klar og forståeleg. Lova vart vedtatt med knapt fleirtal. Neste lov på nynorsk kom i 1920, for fordommane mot nynorsk som rettsspråk haldt seg lenge.

Fyrste juridisk eksamen på nynorsk vart avlagt i 1909 av Ketil Skogen. Sensor skreiv på eksamen at den hadde vore god om den bare var skriven på menneskemål, og gav lågaste stå-

karakter. Argumentet var framleis det same — nynorsk eigna seg ikkje til å formidla juss fordi ein oppnådde ikkje den språklege presisjon som god juss var avhengig av.

Skogen vart fyrste nynorskbrukande sorenskrivar på 1930-talet, fyrste doktorgrad på nynorsk vart avlagt på 1960-talet, og i 1999 fekk ein i Noreg den fyrste nynorskbrukande høgsterettsdommaren.

I dag vil ingen gå ut og hevda at nynorsk ikkje eignar seg som rettsspråk. Likevel er det i mange store advokatfirma argumentert mot at ein skal skriva prosesskriv på nynorsk, ofte med det argumentet at klientane ikkje vil ha det, eller ikkje forstår det.

På den måten kan ein vidareformidla over 100 år gamle fordommar, som er klart motbevist, utan å stå fram som fordomsfull. Men det er like fullt tale om fordommar, og har lite med realitetar å gjera.

Hadde Lægreid lært av historia, ville han altså ha funne grunnar til å tenkja seg om før han gjekk ut og hevda at fleirkulturelle har eit språkleg handikap i det praktiske rettslivet. Men det kan vera at han då ville ha argumentert med at han har uttalt seg om formuleringsevne innan ei språkform, og at det var noko heilt anna enn fordomar mot ei parallell målform. Men det er òg feil.

Det har alt i fleire tiår vore snakk om at det juridiske språket er eit stamme-språk med tunge og delvis meiningslause formuleringar for ting som kan seiest enkelt og rett fram. Det er mangelen på slike språklege krokvegar som har ført til fordommar mot nynorsk. Men er ein manglande evne til å meistra dette juridiske stammespråket, som ligg alt for langt unna daglegtalet, verkeleg eit problem?

Som sagt ovanfor, har det juridiske språket vorte endra mange gonger opp gjennom rettshistoria. Tommelfingerregelen er at når staten regulerer meir av samfunnet enn før, må det juridiske språket gjerast enklare for å skapa ein

balanse mellom høvet til inngrep og høve til å forstå og argumentera mot inngrepa.

Dei siste tiåra har rettsleggjinga av samfunnet vunne om seg. Då er det både fornuftig og logisk at staten, saman med juridisk fakultet i Oslo, har ei klarspråksatsinga for å forenkla og gjera meir tilgjengeleg det juridiske språket.

På den bakgrunnen må ein spørja seg om ein har bruk for advokatar og sensorar som pirkar på jusstudentar sin manglande evne til å oppfylle krava til godt juridisk (stamme)språk, eller om ein heller bør reflektera over kvifor det er vanskeleg å meistra dette språket, og om det ikkje kan gjerast enklare slik at jussen vert opna opp mot samfunnet.

For slike advokatar og sensorar har mista fokus på retten og fokuserer i staten på språket. Ein har med andre ord vorte ein smed som er meir opptatt av hammaren ein brukar til å forma jernet, enn korleis jernet vert forma. Då ser ein heller ikkje at det kjem rettsleg fornying med personar med ein annan kulturell bakgrunn.

I over 100 år har nynorskbrukande juristar representert motkultur innan jussen, og slik vore med å påverka både språk og innhald. Men dei siste tiåra har denne krafta minka, rett og slett fordi den kulturelle forskjellen mellom by og land er mindre enn før.

Noko av dette tapet har vorte kompensert gjennom inntoget av samisk-språklege juristar, som mellom anna har vore med å endra innhaldet i norsk tingsrett.

Det er mi inderlege von at juristar med fleirkulturell bakgrunn òg skal gjennorsk juss meir vitalitet som ei motkulturell kraft, saman med samiske og nynorskbrukande juristar.

Må dei ikkje verta hindra av språkpirkete juristar og sensorar som heng fast i eit juridisk stammespråk som ikkje passar i vår samtid. •

Innlegget er forkortet. Les hele innlegget på Advokatbladet.no.

HVORFOR SLUTTER KVINNENE?

Av ANONYM, ansatt kvinnelig advokat*

Mange kvinnelige advokater forlater bransjen etter noen år, ofte etter at de får barn nummer to. Trenden bidrar til at rekrutteringsgrunnlaget til partneropptak, særlig i de største advokatfirmaene, får en overvekt av menn. Dette bidrar igjen til at det er kreven- de å oppnå reell økning av den kvinnelige partne- randelen.

Slik jeg ser det er det tre hoved- grunner til at mange kvinner hopper av underveis:

Den viktigste grunnen, som man må ta inn over seg, er at de største advokatfirmaene måler og verdsetter ansatte som businesscaser. I et næringsliv som står foran store endringer, er det også for advokatbransjen et spørsmål om tid før det vil tvinge seg frem alternative oppdrags- og fakturamodeller, men foreløpig telles det timer og minutter, og karriere og utvikling er tett, kanskje for tett, knyttet til dette.

I tillegg er advokatfirmaene konservative og verdsetter i hovedsak klientrelasjoner og praktisk erfaring som advokat. Dette kan gjøre det vanskelig å ha perioder ute av advokatbransjen. De som har partnerambisjoner blir i firmaet, eller bytter til tilsvarende firma.

Et annet kjennetegn ved rollen som ansatt advokat er svakt bedriftsdemokrati. De store advokatfirmaene fun-

gerer som bedrifter der eierne styrer driften og administrasjonen. HR-funksjonen er ofte besatt av fagpersoner med begrenset erfaring og lite reell innflytelse.

Dette kan føre til liten grad av medbestemmelse, uforutsigbare arbeidsforhold og begrensede muligheter for individuelle tilpasninger for ansatte. Advokatbransjen er blitt omtalt som umoden organisatorisk. Dette kan fungere godt i tidlige og fleksible år i karriereløpet, men kan oppleves mindre tilfredsstillende i en hektisk hverdag med plikter og ansvar på hjemmebakene, bredere erfaring og kanskje andre verdier.

De siste årene har flere advokatkontor tatt grep for å øke kvinneandelen i partnerskapet. Kvinner som rekrutteres som partnere kan gjøre veien frem lettere for sine medsøstre ved å anerkjenne og være åpne om bransjens utfordringer. Ofte frem-

”
HR-funksjonen er ofte besatt av fagpersoner med begrenset erfaring og lite reell innflytelse.

heves det at man ikke kjenner til eller har møtt utfordringer underveis, men tvert imot har blitt hjulpet og heiet frem. På spørsmål om noe bør endres, er svaret ofte at dette ikke er nødvendig, utviklingen vil gå seg til så lenge kvinnene vil! Anerkjennelse av problemstillingen og aktiv involvering er en forutsetning for endring.

Punktene over kan også bidra som forklaring på kvinneflukt i andre mannsdominerte bransjer; finansbransjen, meglerbransjen, toppene i næringslivet. Spørsmålet om hvorfor så mange kvinner hopper av underveis i karriereløpet, kan i mange tilfeller oppsummeres til om tilværelsen som businesscase er attraktiv og givende nok til at kvinnene ønsker å bli? •

**Advokatbladet kjenner kvinnens identitet. Hun er ansatt i ett av landets største advokatfirmaer.*

MANGFOLD – ET KONKURRANSEFORTRINN

Av NILS H. THOMMESSEN, tidligere MP i Wiersholm og CEO i Summa Equity AB, medlem i Advisory Board, Center for the Legal Profession, Harvard University

Noen særdeles grove, feilaktige og stigmatiserende uttalelser fra en sensor ved UIO satte i gang en debatt om mangfold i de juridiske miljøene. Jeg håper fokuset fremover blir på hvilke fordeler mangfold innebærer hvis man leder godt, og på hva som skal til for å få ut effektene.

Kjønn, etnisk bakgrunn, sosioøkonomisk bakgrunn, religion, seksuell legning og alder er kompetanse-elementer som kommer i tillegg til den akademiske. En kvinnelig advokat eller en advokat med flerkulturell bakgrunn ser problemstillinger og løsninger gjennom et litt annet filter og på en litt annen måte enn en etnisk norsk mann. Velrennerte studier viser at mangfold gir mer innovasjon, høyere produktivitet og bedre resultater.

I dag ser vi at mange advokatfirmaer har ansatt en overvekt av kvinnelige advokater. Mange firmaer jobber også aktivt med å rekruttere blant andre mangfolds-komponenter, som etnisk bakgrunn. Det er en god start. Men for å få ut de konkurransefortrinnene som mangfoldige team representerer, må mangfoldet internaliseres i beslutningsprosessene.

Man kan altså ha mangfoldige team uten at det bidrar særlig, hvis man ikke sørger for at mangfoldet er representert der små og store beslutninger tas. Jeg tenker ikke bare på de store og strategiske spørsmålene ledelsen løpende tar stilling til. Jeg tenker på alle slags saker

der flere jobber sammen; en beslutning om strategi i en sivil tvist eller i et oppkjøps-prosjekt blir bedre hvis flere kompetanser er involvert.

Mange ledere i profesjonelle tjenesteytere er tydelige på at de er farge- eller kjønnsblinde; at i deres firma handler det kun om hvor «flink» man er. Kjønn, etnisk eller sosioøkonomisk bakgrunn betyr «ingen ting». I tidligere år var jeg blant disse. Men en persons «flinkhet» består av mer enn akademisk kompetanse. Man får ikke ut fordelene mangfold innebærer hvis man ikke er opp-tatt av å ta de i bruk.

Dette krever litt av ledelsen, og det krever litt av den enkelte. Her er fem

”
Mange ledere i profesjonelle virksomheter er tydelige på at i deres firma er det kun de «beste» som får jobb.

elementer man kan begynne med å fokusere på.

- Vi må forstå og tro på alle studiene som viser at mangfold forbedrer prosesser, beslutninger, innovasjon og resultat.

- Vi må aktivt rekruttere på mangfolds-kriterier, i tillegg til de sedvanlige kriteriene. Ikke kvotere, men aktivt søke å få tak i profesjonelle med så ulik bakgrunn som mulig. For å være attraktive, må vi tilrettelegge for den merkompetansen vi prøver å rekruttere. Min erfaring er at det er svært lite som skal til. Og er man i tvil, er det bare å spørre dem det gjelder. Hvordan kan jeg tilrettelegge for deg og dine kolleger med lik bakgrunn? Hva trenger du for å trives?

- Vi må tørre å være tydelige på at vi rekrutterer på mangfold, og hvorfor. Etter å ha intervjuet svært mange kandidater både til advokatvirksomhet og til investeringsvirksomhet, er min entydige erfaring at tydelighet på at man ønsker seg mangfoldige team, og om årsaken til at man gjør det, er viktig. En virksomhet er som et bord med mange stoler rundt. Beslutningene fattes i midten av bordet. Jo flere forskjellige mennesker som sitter i stolene rundt bordet, jo bedre blir beslutningene. Det som derimot ikke bidrar, er hvis man er utydelig, eller gir en følelse av at man kvoterer folk inn. Kanskje for å gi uttrykk for etikk, moral eller et politisk ståsted. Men dette handler om å gjøre virksomheten man driver mer lønnsom. Og mer spennende å jobbe i.

- Vi må sørge for at beslutningsprosessene er lagt opp slik at vi får effekt av mangfoldet. Det betyr at prosessene inn mot en beslutning må inkludere så mange som mulig med forskjellig bakgrunn. En god mangfoldsleder er lyttende og interessert i hva de forskjellige sier og mener. Hun er aktiv i å søke innspill i mangfoldet. Og hun sørger for at beslutningen farges av de innspillene hun får.

- Den enkelte må være stolt av den merkompetansen han eller hun bringer til bordet. Det blir vanskelig å få ut effektene av mangfoldet hvis den enkelte ikke ønsker å bidra med sin mangfoldskompetanse. Eller hvis man blir irritert over å bli spurt om å være med i en beslutningsprosess fordi ens kjønn eller kulturelle bakgrunn representerer en merkompetanse som kan bidra til å heve kvaliteten på prosessen.

Jeg håper og tror at flere ledere vil ta mangfoldet i bruk på alvor. Og så håper jeg vi slipper flere utspill av det kaliber som startet denne debatten. Det er særdeles lite bidragsytende. •

Les innlegget på Advokatbladet.no med kil- dereferanser.

LØSNING OVER LUNE VAFLER

Av SOLFRID MYKLAND FJELL, jordskiftedommer, Nord- og Midthordland jordskifterett, PhD i meklingsatferd

Min første erfaring med mekling og mat var som ung doktorgradsstudent da jeg var flue på veggen i en rekke rettsmeklinger rundt om i landets ting- og lagmannsretter.

I den ene domstolen jeg besøkte hadde de innført en enkel regel; ingen rettsmeklinger skulle avsluttes før partene hadde spist lunsj. Uten å gjøre noen andre endringer enn dette, så økte forliksprosenten! Hvordan kan det ha seg at flere ble enige, var det pausen eller maten, eller begge deler?

Forskning finner at både pauser og mat kan ha viktig betydning i konflikt-håndteringsprosesser.

I en studie av israelske dommere fant man at avgjørelsene de tok i straffesaker var klart mildere når de var avsagt rett etter lunsj, eller etter en pause der det ble servert snacks, sammenliknet med andre tidspunkt på dagen.

Den samme effekten finner vi også i «vanlige» forhandlinger. Studier har for eksempel vist at forhandlere som spiser sammen får betydelig større økonomisk gevinst, totalt sett, enn forhandlere som ikke får noe servering.

Betydningen av mat og servering i seg selv er det lite fokus på når det gjelder opplæring av rettsmeklere i Norge. Jeg har derfor lyst til å slå et slag for betydningen av mat og ulike former for servering i meklingsprosesser, med utgangspunkt i omfattende forskning som relaterer seg til nettopp mat og gode møteplasser.

Mekleren kan sammenlignes med et vertskap for partene som kommer til mekling. I den vitenskapelige artikkelen «What chocolate reveals about mediation» gjøres det en analyse av rollen «vertinne/innehaver» som skuespilleren Juliette Binoche har i filmen «Sjokolade». Hun starter en liten café, et «sjokolateri», der hun serverer deilig sjokolade i alle mulige varianter, og hun evner å etablere en trygg og god arena for dialog i den lille franske landsbyen.

Hennes engasjement og arenaen (lokalet og serveringen) gjør at folkene føler seg velkommen, de blir sett og hørt — og gjennom dette får de tillit til henne. Denne rollen gjør at hun etter hvert løser opp i små og store knuter mellom folkene i landsbyen.

Det er mye å lære av vertskapsrollen for en mekler, for som vertskap legger man typisk til rette for at de som er på besøk skal ha det så bra som mulig, og man gjør både store og små grep for å få dette til. Servering av mat og drikke er ofte en viktig del av dette.

Min egen, mest illustrerende erfaring med mekling og mat var i en rettsmekling en kald januar dag på en forblåst øy på Vestlandet. Da vi startet inne, fikk vi presentert en konflikt som blant annet handlet om grenser mellom naboer ut i sjø. Vi var deretter ute på befaring og både parter og rettsmekler var frosne og sultne da vi gikk tilbake til rettsmeklingslokalet utpå ettermiddagen. Stemningen mellom partene gjennom dagen hadde vært like iskald som været.

Da vi kom tilbake til lokalet, viste det seg at det gikk an å kjøpe vafler der. Jeg bestilte et stort fat med vafler, samt kaffe og te. Stemningen rundt bordet endret seg drastisk da fokuset ble flyttet fra konflikten, til «kan du sende meg syltetøyet? Jeg tar gjerne litt sukker. Får jeg en vaffel til?». For første gang denne dagen snakket partene direkte til hverandre. Og en time etter vafleene kom, var partene enige.

Var det vafleene sin skyld? Kanskje

ikke bare det, men at det hadde en betydning er jeg overbevist om.

Det å spise sammen er noe av det mest grunnleggende sosiale vi gjør. Mat er et universelt språk, akkurat som musikk.

I en konfliktsituasjon, som i sin natur er konkurranseorientert (du er mest opp-tatt av å få rett, eller å slå motparten), gjør det noe med partenes fokus når de må gjøre noe i fellesskap. Effekter av det å spise sammen er derfor funnet å være størst når partene er uenige, dersom formålet er å komme frem til en avtale.

Bare det å servere litt å spise, som en sjokolade eller kjeks — og vise gjennom de små handlingene at vi tar partene på alvor - kan altså ha gode effekter, og kanskje særlig i de situasjonene der konfliktnivået er spesielt høyt.

Studier finner også at det å få servert varm drikke (som kaffe eller te), gjør at man blir vennligere innstilt til andre. Studier har utforsket ulike situasjoner der folk blant annet ble bedt om å gjøre en vurdering av et bilde av en person, med et litt tvetydig ansiktsuttrykk.

Kort oppsummert så ønsker vi at partene som kommer til mekling skal få en god opplevelse. Vanligvis fokuserer vi i opplæringen på gode teknikker, hvordan vi kan lytte aktivt og stille gode spørsmål, samt få til en trygg og god stemning mellom partene. Dette er viktig, men gode bidrag til den gode stemningen, der partene føler seg hørt og sett — kan altså også være det å servere «noe».

For å avrunde med det jeg startet med; var det pausene eller var det maten som var nøkkelen til økningen i forliksprosenten i domstolen der partene ble bedt om å ta matpause før de avsluttet meklingen?

Kanskje var det en kombinasjon, mye forskning tyder i alle fall på at mat har en betydning. Jeg vil oppfordre meklere til å invitere partene med til bords. Og bryt brød som en del av løsningen. •

Innlegget er sterkt forkortet. Les hele på Advokatbladet.no.

UKOMPLISERT, ROLIG – OG USEDVANLIG KJEDELIG

Han forsvarer en milliardær i en uløst forsvinnings sak preget av lekkasjer og mystikk, og håper oppmerksomheten rettet mot Tom Hagen er i ferd med å dempe seg. Selv har han et avklart forhold til sitt eget rollebytte i saken.

TEKST OG FOTO: THEA N. DAHL

Hans navn er uløselig knyttet til Tom Hagen og 22. juli-rettsaken, og gir også assosiasjoner til tidligere Lyn-direktør Morgan Andersen og den såkalte Skøyenssaken. Han har tilbragt en halv mannsalder som statsadvokat, men visste du at Svein Holden startet karrieren i Polaravdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet?

– Det var en kjempeflott førstejobb. Den favnet veldig bredt, og det var spennende å jobbe med Svalbard. Det ga en fin start etter studiene, mimrer Holden selv.

I over halvannet år har han representert en av Norges rikeste menn etter at Anne-Elisabeth Hagen forsvant fra familiehemmet i Sloraveien 4 på Lørenskog 31. oktober 2018. Siden den gang er det ikke en underdrivelse å si at det har kokt rundt Holden – spesielt etter at Tom Hagen selv ble pågrepet av politiet i slutten av april.

Ukomplisert, rolig og usedvanlig kjedelig er likevel ordene forsvaren bruker for å beskrive seg selv.

– Akkurat når det blåser litt er det en fordel at man ikke blir så veldig stresset av alt man får kastet mot en, sier han, og røper samtidig at hans nærmeste «holdt på å le seg i hjel» da Dagbladet prøvde å selge «Hagen-forsvarerens hemmelige privatliv» som tittel. Visstnok var det ikke mange overraskelser der.

– Alle vil ha en bit av deg, inkludert Advokatbladet. Hvordan har du det?

– Joda, det går bra. Det har vært et

voldsomt antall henvendelser etter at klienten ble pågrepet. Jeg har et håp om at det begynner å flate ut litt nå. Interessen er ikke avtagende, men vi blir ikke så synlige lenger. Jeg merker at dette er noe som opptar folk. Jeg får hauger av henvendelser fra privatpersoner, jeg blir kontaktet på gata, i butikken og på andre ulike vis.

– **Lørenskog-forsvinningen er på alles lepper og har vært det lenge. Hva synes du om mediedekningen og oppmerksomheten?**

– Jeg har forståelse for at dette er en sak som fanger mediene. Den har

”

Jeg har forståelse for at dette er en sak som fanger mediene. Den har mange sider ved seg som både er spektakulære og spesielle.

mange sider ved seg som både er spektakulære og spesielle. Det som samtidig er et tankekors er det store antallet lekkasjer som går ut med saksopplysninger. Det gjør meg ganske betenkt.

– **Hvordan?**

– Jeg har ikke noe formening om hvor

lekkasjene kommer fra, men særlig den siste tiden har det vært voldsomt mye informasjon som kommer ut, som strengt tatt ikke burde være ute. Faren ved det er at mediene som legger ut den informasjonen de får, ikke har det totale bildet. Det innebærer at informasjon som for det enkelte mediet kan fremstå som mindre viktig, egentlig kan ha en helt annen betydning. Det kan nærmest ødelegge etterforskningen av saken, og det ønsker vi absolutt ikke.

– **Hvordan er det å representere en klient som til de grader er forhåndsdomt i sosiale medier?**

– Det har nok en sammenheng med det statistiske faktumet at det ofte er en ektefelle som står bak straffbare handlinger av den karakter vi her står overfor. Jeg var veldig tydelig overfor klienten om dette da vi kom i kontakt, og sa at han måtte forvente at politiet kom til å ha et betydelig fokus på ham. Det er klart at vi opplever presset fra folke domstolen som krevende, selv om lagmannsretten løslot ham fordi det ikke foreligger skje llig grunn til mistanke om at han har noe å gjøre med saken.

– **Du var først Tom Hagens bistandsadvokat og så ble du hans forsvarer. Er det et uproblematisk rolleskifte, slik du ser det?**

– Jeg må innrømme at da problemstillingen aktualiserte seg, måtte jeg undersøke dette nærmere. Jeg tok en lang diskusjon med lederen av firmaets etikkavdeling, og deretter en prat med erfarne kolleger. Sammen kom vi til at det i denne saken »

SVEIN HOLDEN (46)

TITTEL: Partner, Hjort
OPPRINNELIG FRA: Fredrikstad
BOSTED: Oslo
SIVILSTATUS: Gift, to barn

– Da tanken slo meg om å skifte jobb, var Hjort førstevalget. Jeg fant frem til den ansvarlige for ansettelser her og sendte en henvendelse selv. Jeg hadde ikke tatt advokatkurset, så starten ble som fullmektig, forteller Svein Holden.

var helt uproblematisk. Vi varslet også tingretten om problemstillingen, som selv tok en vurdering av spørsmålet før jeg ble oppnevnt. Det er betryggende.

– **Hva er den største forskjellen mellom det å jobbe i påtalemyndigheten og det å være forsvarer?**

– Den store forskjellen er at man går fra en jobb hvor det er greit å ha så lite på bordet som mulig, til å være et sted hvor man hele tiden vil ha mest mulig å gjøre. Det er en essensiell forskjell mellom det offentlige og det private.

– **Hva fikk deg til å «bytte side»?**

– Jeg trivdes kjempegodt som statsadvokat, og har vært i påtalemyndigheten i rundt tretten år. Det var ikke noe negativt med den tilværelsen. Det var heller et ønske om å prøve noe nytt, og da var det et naturlig tidspunkt å gjøre det før jeg blir for gammel – for å si det rett ut. Jeg er veldig fornøyd, og trives godt både i firmaet og med jobben.

– **Hvilken sak i løpet av karrieren har du lært mest av?**

– I 2004 begynte jeg på vold- og sede-

lighetsavsnittet hos politiet i Oslo. Den første uken kom det inn en drapssak der to unge kinesere var blitt drept i en hybel på St. Hanshaugen. Jeg hadde ansvar for saken frem mot tiltale. Jeg var også bisitter for statsadvokat Inger Wiig i tingretten, og for statsadvokat Olav Helge Thue i lagmannsretten. Av denne saken lærte jeg mye om etterforskning, og det var kjempelærerikt å være sammen med to så erfarne statsadvokater under iringeforingen.

– Jeg hadde på langt nær vært borti en så alvorlig sak tidligere, så jeg husker jeg ble veldig imponert over systematikken og tilnærmingsmåten fra voldsavsnittet i Oslo som bestod av drivende gode etterforskere.

– **Hva er det beste med jobben som advokat?**

– I påtalemyndigheten er man en del av et system, men som advokat er man alene. Man jobber på egenhånd. De gangene det går bra og man får et resultat som klienten er fornøyd med, er det veldig givende.

– **Og det verste?**

– At jobben ikke akkurat er veldig

3 KJAPPE

Hvem er Norges beste advokat på ditt felt?

– Det er vanskelig å komme utenom John Christian Elden. Han har en uovertruffen faglig kreativitet som er imponerende. Jeg må også fremheve min kollega Christian Hjort. Han er rett og slett en fantastisk god advokat som jeg har gleden av å lære av på daglig basis.

Har du et faglig forbilde, og i tilfelle hvem?

– Etter lang tid i påtalemyndigheten blir det naturlig å nevne Lasse Qvigstad og Tor-Aksel Busch.

Hva brenner du for rent faglig?

– Å få slutt på den overdrevne bruken av isolasjon i norske fengsler. Det er et tema som bør engasjere de fleste som jobber innenfor strafferett – både påtalejurister, dommere og forsvarere.

forutsigbar. Når det først skjer noe, må man slippe alt annet i hendene og gjøre den jobben som er nødvendig.

– **Hvis du skal gi et råd til unge advokater på starten av sin karriere, hva vil det være?**

– Jeg tror det er nyttig å skaffe seg en bred erfaringsbase de første årene i arbeidslivet. Nærmest uavhengig av hva man ønsker å arbeide med på sikt, vil det være nyttig å ha vært innom flere rettsområder.

– **Hva driver du helst med, når du ikke jobber?**

– Det hyggeligste er å være sammen med familien. Litt kjedelig svar, men det er rett og slett så enkelt som det. Vi trives veldig godt på hytta, så hvis vi har mulighet til å være der, er alle fornøyde.

– **Hva er din favoritt-rett?**

– Nå skal jeg hvert fall ikke begynne å snakke om domstoler, men av mat må jeg nok svare kamskjell. Jeg er veldig, veldig dårlig til å lage mat, men setter stor pris på gode måltider. •

ADVOKATANSVAR

I denne spalten omtaler vi rettssaker rettet mot advokater, og advokaters ansvar. Spalten lages av advokat **Toralf Wågheim** ved Advokatfirmaet Riisa & Co. i Bergen. Wågheim er forfatter av boken Advokaters erstatningsansvar.

Henvendelser til redaksjonen@advokatbladet.no

FinKN-2020-83

Ansvar etter at testamentet forsvant

En advokat hadde bistått to ektefeller med å opprette gjensidig testament, men fant ikke testamentet i sitt arkiv da det ble etterspurt. Testamentsarvingene fremmet krav om erstatning fra advokaten, men nådde ikke frem.

Dette fremkommer i en avgjørelse fra Finansklagenemnda Skade avsagt 4. februar 2020 (FinKN-2020-83).

Bakgrunnen for saken var at en advokat hadde fått i oppdrag å opprette et gjensidig testament for et ektepar. Testamentet ble opprettet i tre eksemplarer, ett til hver av ektefellene og ett som skulle oppbevares hos advokaten. Etter at den første ektefellen døde, fant gjenlevende ektefelle verken sitt eget eller ektefellens eksemplar av testamentet, utover et usignert utkast med det samme innholdet.

Advokaten ble kontaktet, men heller ikke advokaten kunne finne sitt eksemplar. Advokaten viste til at det hadde skjedd flere flyttinger av arkivet, og antok at testamentet hadde blitt destruert ved en feil. Den gjenlevende ektefellen skrev deretter en erklæring hvor hun bekreftet at ektefellene hadde undertegnet testamentet likelydende det usignerte eksemplaret.

Etter den andre ektefellens død oppstod det tvist mellom legalarvingene og testamentarvingene. Det ble åpnet offentlig skifte, og det ble deretter tatt ut søksmål.

Legalarvingene aksepterte ikke erklæringen fra lengstlevende om inngåelsen av testamentet. Bostyrer fant til slutt ektefellenes eksemplarer i deres bolig. Legalarvingene og testamentarvingene inngikk deretter forlik.

Det ble avtalt at legalarvingene skulle dekke deler av testamentarvingenes sakskostnader. De resterende sakskostnadene med 126.866 kroner ble krevet dekket av advokaten og dennes forsikringsselskap. Det ble anført at advokaten hadde utvist uaktsomhet siden

”
Nemnda viste til at et bortkommet testament skal gjelde uansett dersom innholdet kan klarlegges.

advokaten ikke hadde tatt vare på sitt eksemplar. Advokatens forsikringsselskap avsto erstatning.

IKKE ÅRSAKSSAMMENHENG

Finansklagenemnda tok ikke stilling til om advokaten hadde utvist uaktsomhet, da nemnda ikke kunne se at det forelå årsakssammenheng mellom den påståtte feilen og tapet.

Nemnda viste til at et bortkommet testament skal gjelde uansett dersom innholdet kan klarlegges, og at det ikke er grunn til å tro at testamentet var tilbakekalt eller ugyldig, jf. arveloven §

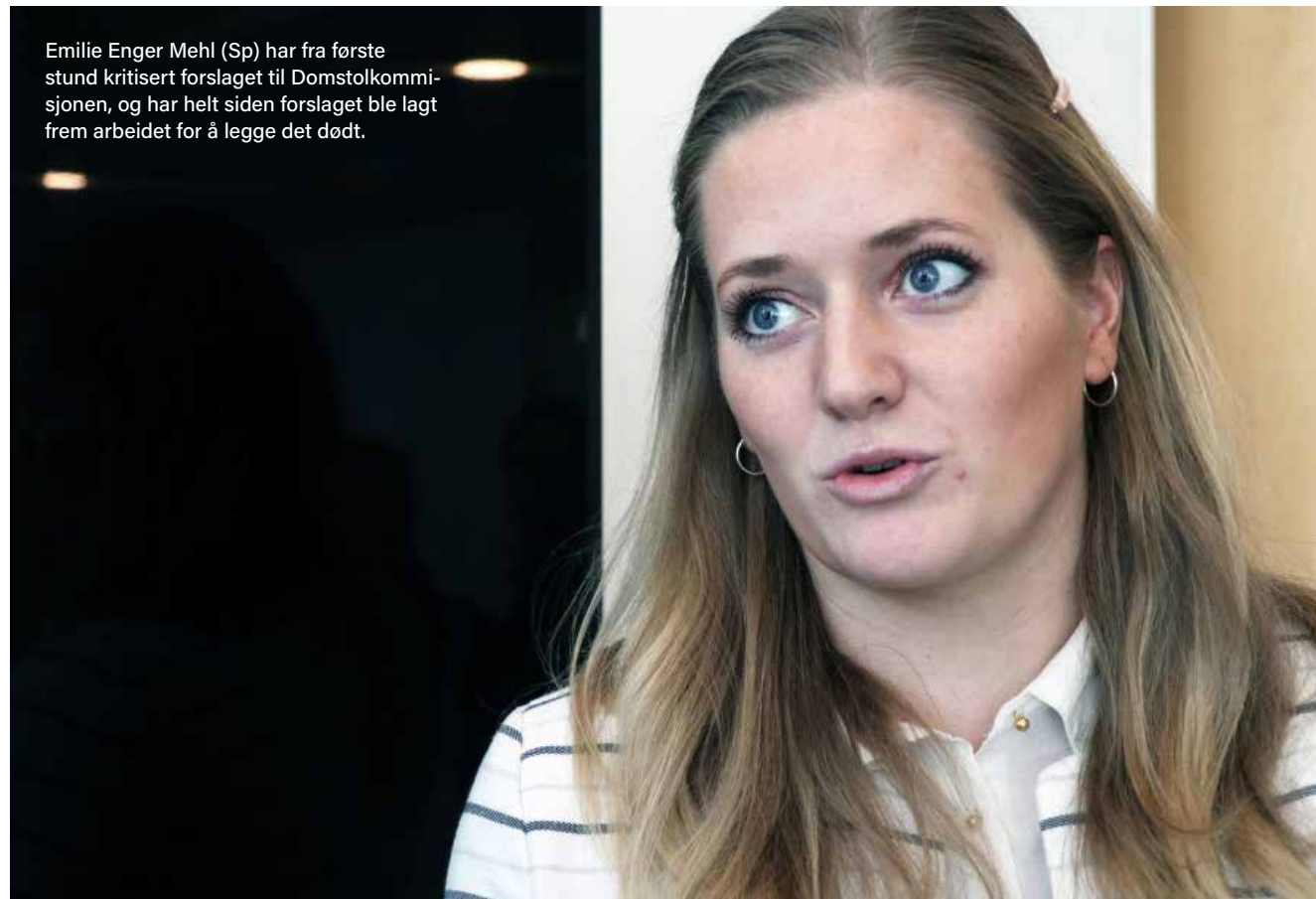
69. I dette tilfellet forelå et utkast og en erklæring fra gjenlevende ektefelle om at testamentet var inngått. Det var da ingen grunn til å betvile testamentets eksistens eller dets innhold.

Testamentet kunne på denne bakgrunn sannsynliggjøres selv om et signert originalt eksemplar ikke kunne fremlegges. Nemnda viste videre til at testamentvitnene også var kjent og i live, og kunne derfor også bekrefte testamentet. Testamentet og dets innhold kunne derfor avklares uten det eksemplaret som var oppbevart hos advokaten.

Arvingene viste til at manglende oppbevaring av testamentet hos advokaten likevel var en nødvendig betingelse for konflikten. Nemnda mente derimot at den vesentligste årsaken til konflikten var at partene ikke fulgte fremgangsmåten for å fastlegge innholdet av testamentet som fulgte av loven. At det kom til prosess måtte da være arvingenes egen risiko.

Nemnda viste også til at det var flere av legalarvingene som bestred gyldigheten av testamentet selv etter at ektefellenes eksemplarer ble funnet. Det var da uansett ikke det forhold at advokaten ikke fant sitt eksemplar av testamentet som var årsaken til den etterfølgende tvisten mellom arvingene.

Kravet om årsakssammenheng var følgelig ikke oppfylt, og selskapet ble gitt medhold. Avgjørelsen var enstemmig. •

Emilie Enger Mehl (Sp) har fra første stund kritisert forslaget til Domstolkommissjonen, og har helt siden forslaget ble lagt frem arbeidet for å legge det dødt.

Advarer mot regjeringens domstol-forslag

I god tid før høringsfristens utløp, leverte Domstoladministrasjonen (DA) sin høringsuttalelse til de to forslagene om ny domstolstruktur som regjeringen har sendt på høring. DA mener at et betydelig antall domstoler bør slås sammen.

TEKST: HENRIK SKJEVESTAD

Den mest hensiktsmessige måten å øke fleksibiliteten og effektiviteten i domstolene på, er å redusere både antall tingretter og antall rettssteder, mener DA.

Et kraftig kutt i antall tingretter og rettssteder vil gi en optimal utnyttelse av ressursene, mener DA, og peker på at geografisk samlede fagmiljøer, der dommerne møtes daglig, vil gi en positiv effekt for distriktene, og mulighet for en viss grad av spesialisering og utveksling av fagkunnskap mellom dommerne.

Det mest problematiske med regjeringens alternative forslag er at det ikke frigjør midler i samme utstrekning

som kommisjonens forslag, mener DA, som mener at det vil bli dyrt å opprettholde virksomhet på alle eksisterende rettssteder.

«Mange av rettsstedene er i dårlig forfatning og trenger vesentlige investeringer i bygninger og utstyr for å tilfredsstille dagens og framtidens behov. Domstolene har vært underfinansiert i en årrekke. En frigjøring av midler i samsvar med kommisjonens alternativ med virksomhet på kun 30 rettssteder ville gitt oss en helt annen mulighet til å oppgradere infrastrukturen og derved modernisere domstolene», skriver DA.

TRENGER MINST ÉN MRD.

DA vurderer at det må det investeres nærmere 1,1 milliard i den nåværende domstolstrukturen dersom denne skal være levedyktig for brukere og ansatte fram til 2040.

Kommisjonens forslag vil også kreve merutgifter til investeringer, men betydelig mindre, cirka 600 millioner kroner, sammenlignet med nåværende utgiftsnivå for domstolene. •

Flertallet på Stortinget vil ikke ha ny domstolstruktur

Domstoladministrasjonen er rystet etter at Ap, Frp, Sp og SV varsler at de kommer til å stemme imot hvis regjeringen foreslår å endre antall rettskretser.

TEKST OG FOTO: THEA N. DAHL OG NINA SCHMIDT

Like før Advokatbladet gikk i trykken ble det klart at opposisjonen kommer til å stemme imot regjeringens forslag om å kutte antall rettskretser.

«Vi ber regjeringen om ikke å gjennomføre de planlagte strukturrendringene mot stortingsflertallets vilje», skriver de fire partiene i en felles uttalelse.

Opposisjonen er bekymret for at den foreslåtte reformen vil resultere i tap av kompetansearbeidsplasser i distriktene, som til slutt kan føre til flere tomme tinghus, ifølge NTB.

— Med regjeringens forslag holder vi kun på byggene, men ikke innholdet,

sier Lene Vågslid, som er justispolitisk talsperson for Arbeiderpartiet og leder av justiskomiteen på Stortinget til nyhetsbyrået.

- IKKE MULIG

Direktør Sven Marius Urke i Domstoladministrasjonen er rystet over nyheten om at de fire partiene varsler at de vil stemme nei til forslaget om å redusere antall rettskretser i Norge.

— Min første reaksjon var at dette er ikke mulig, rett og slett. Dette har veldig store, negative konsekvenser for utviklingen og moderniseringen av norske domstoler. Domstoladministrasjonen må nå bruke litt tid på å finne

ut hvordan saken står politisk, og hva som er alternativet, sier Urke til Advokatbladet.

Urke sier det er overraskende at Frp snur og nå går imot domstolsreformen. Frps justispolitiske talsperson Per-Willy Amundsen mener på sin side det er unødvendig å endre antall rettskretser.

— Samtidig vil de økonomiske innsparingene være ubetydelige. Der er derfor ikke tilstrekkelig grunnlag for å iverksette en omfattende reform for norske domstoler, sier Amundsen til NTB.

VIL LEGGE DEBATTEN DØD

— Jeg er utrolig glad for å ha fått med Ap, SV og Frp for å stoppe regjeringens forslag, et forslag som ville ha rasert domstolene. Å oppleve at det man over tid har arbeidet med gir resultater, oppleves nyttig, sier Emilie Enger Mehl (Sp), medlem av Stortingets justiskomite, til Advokatbladet.

Nå håper hun siste punktum er satt i debatten om ny domstolstruktur.

— Jeg ser at Urke er målløs, og det kan jeg forstå, ettersom han har ønsket seg en sentralisering av domstolene i en årrekke. Men dette er til syvende og sist et politisk spørsmål, og jeg tror Domstoladministrasjonen har undervurdert folkeopinionen. Man må lytte til hva folk mener er riktig rundt om i landet, sier Mehl.

— Nå må de begynne å konsentrere seg om hvordan man kan styrke alle domstolene. Det er mulig å bruke dom-

stoloven mer aktiv for å effektivisere driften. Domstoladministrasjonen må være tydelige overfor storting og regjering om at det trengs ressurser, og hva man trenger for å utvikle domstolene, i stedet for å bygge ned rettsvesenet, fortsetter hun. •

I Senja tingrett ble opposisjonens motstand mot ny domstolstruktur feiret med kake. Foto: Frank Kjetil Olsen/Senja Tingrett

To forslag på høring

Domstolkommissjonen foreslår å legge ned 39 rettssteder, og opprette 22 rettskretser med 30 rettssteder.

Regjeringen foreslår at alle dagens 69 tingretter beholdes som rettssteder, men at disse organiseres i større enheter, totalt 22 rettskretser.

Begge forslagene er sendt samlet på høring. Høringsfristen var 2. mai, men ble forlenget til 2. juni på grunn av koronaepidemien.

Informasjon om jobb-bytter hentes fra Advokatforeningens medlemsregister. Du kan også sende informasjon direkte til redaksjonen@advokatbladet.no

Frist for innsendelse til neste utgave er 8. juni. Spalten er kun for medlemmer av Advokatforeningen.

ADVOKAT TOM OLAV ANDREASSEN har sluttet i Fulford Pettersen & Co Advokatfirma AS og tiltrådt som partner i Svensson Nøkleby Advokatfirma ANS i Drammen.

ADVOKAT LENE HOMSTVEDT har sluttet i Advokatfirma Olafsen AS i Drammen og begynt i Fulford Pettersen & Co Advokatfirma AS i Drammen.

ADVOKAT BENEDICTE HOAA har sluttet i Advokat Gisle Loso AS i Alta og etablert Advokatselskapet Hoas AS i Alta.

ADVOKAT LARS FAUSKE har sluttet i Mesta AS på Lysaker og begynt i Betonmast AS i Oslo.

ADVOKAT NORA KLEVEN HALSE har sluttet i Austin Lyngmyr & Co advokatfirma AS i Drøbak og begynt ved Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet (NMBU) på Ås.

ADVOKAT AUDUN KLEIVEN har sluttet i Deloitte Advokatfirma AS i Stavanger og begynt i Lyse AS i Stavanger.

ADVOKAT FREDRIK AASEN har sluttet i Crawford & Company (Norway) AS i Sandvika og begynt i Austin Lyngmyr & Co advokatfirma AS i Oslo.

ADVOKAT INGRID THERESE HOPSØ har sluttet i Immer Advokat AS i Trondheim og begynt i Bjerkan Stav Advokatfirma AS i Trondheim.

ADVOKAT LASSE GROVEN EGEBERG har sluttet i Advokatfirmaet Nicolaisen & Co ANS i Skjetten og begynt i Advokatfirmaet Legalis AS i Oslo.

ADVOKAT HUGO MUNTHE-KAAS har sluttet i Advokatfirmaet Thommessen AS i Oslo og tiltrådt som partner i Advokatfirma DLA Piper Norway DA i Oslo.

ADVOKAT AUDUN LILLESTØLEN har sluttet i Hill & Co Advokatfirma AS i Oslo og tiltrådt som partner i Langseth Advokatfirma DA i Oslo.

ADVOKAT MARTE LUNDH har sluttet i Hill & Co Advokatfirma AS i Oslo og begynt i Langseth Advokatfirma DA i Oslo.

ADVOKAT SARA STORØY har sluttet i SANDS Advokatfirma DA i Ålesund og begynt i Kvale Advokatfirma DA i Oslo.

ADVOKAT STEPHANIE BRUNGOT har sluttet i SANDS Advokatfirma DA i Ålesund og begynt i Kvale Advokatfirma DA i Oslo.

ADVOKAT KNUT IVAR BRAATEN STEINHOVDEN har sluttet i SANDS Advokatfirma DA i Ålesund og begynt i Kvale Advokatfirma DA i Oslo.

ADVOKAT HILLEVI TORNGREN MYHRE har sluttet i SANDS Advokatfirma DA i Oslo og tiltrådt som partner i Kvale Advokatfirma DA i Oslo.

ADVOKAT KRISTIN NYHUS HALVORSEN har sluttet i SANDS Advokatfirma DA i Oslo og tiltrådt som partner i Kvale Advokatfirma DA i Oslo.

ADVOKAT JON SKJØRSHAMMER har sluttet i SANDS Advokatfirma DA i Oslo og tiltrådt som partner i Kvale Advokatfirma DA i Oslo.

ADVOKAT ANNE KJØLSETH EKERHOLT har sluttet i SANDS Advokatfirma DA i Oslo og tiltrådt som partner i Kvale Advokatfirma DA i Oslo.

ADVOKAT HENRIK GRUNG har sluttet i SANDS Advokatfirma DA i Ålesund og tiltrådt som partner i Kvale Advokatfirma DA i Ålesund.

ADVOKAT MONICA GJERDE SPERRE har sluttet i SANDS Advokatfirma DA i Ålesund og tiltrådt som partner i Kvale Advokatfirma DA i Ålesund.

ADVOKAT SVERRE TYSLAND har sluttet i SANDS Advokatfirma DA i Oslo og tiltrådt som partner i Kvale Advokatfirma DA i Oslo.

ADVOKAT KRISTINE JOHNSEN har sluttet Advokatfirmaet Føyen Torkildsen AS i Oslo og begynt i Arntzen de Besche Advokatfirma AS i Oslo.

ADVOKAT ANN MARI RISVOLL WINTERHUS-FJELD har sluttet i Arntzen de Besche Advokatfirma AS i Stavanger og begynt i Næringslivets Hovedorganisasjon NHO i Stavanger.

NYINNMELDTE

Advokatfullmektiger

Aasheim Malin Kristina Advokatfirmaet Elden DA OSLO

Ali Saba Advokatfirma Suleiman & Co OSLO

Alver Andrea Tolo Arntzen de Besche Advokatfirma AS OSLO

Arntzen Håvard Akerlie Arntzen de Besche Advokatfirma AS OSLO

Arshad Saba Samina Myhre Advokatfirma AS OSLO

Bakken-Simsø Ane-Ingeborg RSM Advokatfirma AS avd Bergen BERGEN

Bredesen Kristian Advokatfirmaet Nicolaisen & Co ANS SKJETTEN

Fuglemsmo Therese Adnor Advokat AS TRONDHEIM

Golten Kristine Advokatfirmaet BAHR AS OSLO

Hagen Irene ADI Advokater AS BØNES

Hansen Kristoffer Grønnevik Indem Advokatfirma AS OSLO

Herse Ingrid Bjørneset Kluge Advokatfirma AS BERGEN

Jakobsen Jasmin Christine Advokatfirmaet Thommessen AS OSLO

Johanson Mats Hennem Advokatfirmaet PricewaterhouseCoopers AS OSLO

Karlsen Hilde Haugmoen Personskadeadvokat1 AS OSLO

Kristiansen Sam Joakim Advokatfirmaet Thommessen AS OSLO

Lund Martine Jacobsen Advokatene Rege & Wibe FINNSNES

Sætersdal-Walle Elisabeth Ernst & Young Advokatfirma AS BERGEN

Thorup Gro Ingebrigtsen Advokatfirmaet Brinkmann MOSS

Vellesen Mathias Advisio Advokat AS OSLO

Fullmektig hos internadvokat

Dahl Edvard Alekseevitsj SpareBank 1 SMN TRONDHEIM

Hansen Ørjan Kamhaug Frende Skadeforsikring AS BERGEN

Hasler Maria Louise Landkreditt forsikring AS OSLO

Shala Linda Posten Norge AS OSLO

Skogvold Fredrik Crawford & Company (Norway) ASSANDVIKA

Straumsheim Caroline Schou Pareto Securities AS OSLO

Sørensen Kjetil Bruland Gothia AS OSLO

Offentlig ansatt advokat

Glesnes Jill-Marie Statens Pensjonskasse OSLO

Fullmektig hos offentlig advokat

Le-Divenah Victoria Line Nesodden kommune NESODDTANGEN

Fullmektig hos organisasjonsadvokat

Rovik Elin Industri Energi STAVANGER

GJENINNMELDTE

Internadvokat

Baadshaug Martin Seglen Nordea Bank ABP, Filial i Norge OSLO

Gotfredsen Kristin Eide If Skadeforsikring NUF LYSAKER

Thjørnøe Kristin Aker Solutions AS LYSAKER

Advokatfullmektiger

Bergan Kine Bjørnerud Advokatfirmaet Føyen Torkildsen AS OSLO

Eidem Eline AGP Advokater AS OSLO

Olsen Torunn Hellvik Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS OSLO

Paulsen Barbro Advokatfirmaet Helle Hansen AS BERGEN

Organisasjonsadvokat

Aarskog Anders Akademikerforbundet OSLO

Privatpraktiserende advokater

Aschehoug Vigdis Susanna Jeanette Advokatfirmaet Elden DA OSLO

Doornich Linn Anett Borge Advokatfirmaet Elden DA OSLO

Isaksen Jan Magne Kluge Advokatfirma AS BERGEN

Sandtrøen Aleksander Fend advokatfirma DA OSLO

Sperre Ole Advokatfirmaet Nicolaisen & Co ANS SKJETTEN

Stadigs Sven-Ailu Gaup Advokatfirmaet Haavind AS OSLO

Thommesen Gøsta Samtalestedet Advokatfirma AS OSLO

Torstenbø Mira Tengesdal Arntzen de Besche Advokatfirma AS STAVANGER

MEDLEMMER SOM HAR ENDRET STATUS

Fra aktiv til pensjonist

Fredriksen Sverre Steinar ÅMOT

Lie Trond André OSLO

ANNONSE

Kindem & Co
Advokatkollegiet

Kindem & Co er et av Oslos største kontorfellesskap med 19 advokater. Våre advokater betjener de fleste rettsområder.

Vi har ledig kontorplass til

ADVOKATER

Vi kan også legge til rette for flere som ønsker å tre inn sammen.

Kindem & Co holder til i fine lokaler bak Stortinget i nyrenoverte Prinsens gate. Store fellesarealer, med blant annet terrasse, bibliotek og lunsjrom – godt faglig og sosialt miljø.

Ta kontakt med Elisabeth Sejersted Brodtkorb (tlf 40 41 32 12) eller Asle Hesla (tlf 99 46 91 38) hvis du ønsker en uforpliktende samtale eller har spørsmål.

Søknad med CV kan sendes til eb@kindemco.no og ah@kindemco.no

KLART Å BYGGE STEIN FOR STEIN

Korona- og flybransjekrise til tross: Det Mo i Rana trenger for å tiltrekke seg flere folk, er en ny storflyplass, mener advokat Toril Valla, som er spesialist i odelsrett og fast eiendom.

TEKST OG FOTO: GEORG MATHISEN

Søringkarantenen er over, så Advokatbladets utsendte fikk et ansikt-til-ansikt møte med advokat Toril Valla i sentrum av Mo, én av fire byer på Helgeland, tidligere kjent som «jernverksbyen», nå gjerne omtalt som «Polarsirkelbyen».

Mo regnes fortsatt som en industriby, selv om den de siste par tiårene har gjennomgått en stor omstilling.

Rana er i vekst, men Valla mener at det må til ny flyplass for å vokse videre. — Nå regner vi med at det kommer en ny storflyplass. Det ligger i loopen. For oss er det kjempeviktig at den blir realisert. Flyplassen er viktig for at folk skal bosette seg her. Det er jo dyrere for oss å reise til Oslo enn for oslofolk å reise til New York, sier hun.

Det begynner å bli mange år siden hun vendte hjem til Helgeland. Valla har to lange perioder bak seg i Oslo-området. Ingen av gangene var det tvil om at hun skulle hjem, og dialekten kom raskt på plass igjen.

Da hun var åtte år, ble faren Nils valgt til leder i Norges Bondelag. Dermed flyttet familien til Asker. Valla reiste hjem for å gå på videregående, og så var det tilbake til Oslo for å studere.

Med den bakgrunnen var det kanskje ikke noe sjokk at hun tok odelsrett som spesialfag.

— Jeg var en av tre som gikk opp med odels- og åsetesrett det året. Vi hadde Thor Falkanger som foreleser, forteller hun.

(For den som ikke er kjent med begrepet åsetesrett; dette er en særlig form for arverett til odelsjord.)

I dag er Valla spesialist på fast eiendom, og er blant annet fast samarbeidsadvokat for Norges bondelag i Nordland. I tillegg er hun fast bistandsadvokat for Rana tingrett og Hålogaland lagmannsrett.

— Hva er den største utfordringen ved å jobbe som advokat på Mo?

— Logistikk, noe som jo er ganske likt for resten av landet. Jeg har nedslagsområde omtrent fra Lofoten i nord til Brønnøysund i sør, og da kan det være mye styr med å komme seg rundt. Til Brønnøysund går det for eksempel ikke direkte flyavganger, og da må jeg kjøre bil i tre timer.

— Og det morsomste?

— Vi har et godt fagmiljø her på kontoret, med gode fagfolk og godt samarbeid. Det synes jeg er artig.

— Kan du trekke frem en utviklingstrend som preger kontoret ditt nå?

— Da jeg startet her i 2006 var vi tre advokater. Nå er vi seks faste advokater, og i juli blir vi syv. Vi har også en fullmektig som nylig har fått egen bevilling. Det er en bra utvikling at vi har klart å bygge stein på stein og ekspandert. Vi har nok å gjøre alle sammen, og vi har klart å rendyrke oss litt innen våre fagområder. Nord advokatfirma har kompetanse innenfor blant annet entrepriserett, erstatningsrett, familierett, fast eiendoms rettsforhold, fiskeri- og havbruk, odelsrett, offentlige anskaffelser og strafferett.

— Den største saken du har jobbet med det siste året, hva handlet den om?

— Jeg hadde en i fjor som var spennende. Spørsmålet var om en kjøper av en landbrukseiendom var bundet av en lovstridig, privatrettslig avtale om fradeling av gårdens kårbolig. Saken lå litt i randsonen av Rennesøydommen. Motparten anket til Høyesterett, men resultatet fra lagmannsretten ble stående: At det var en ugyldig avtale. Den ble inngått rett etter salget, etter at landbruksmyndighetene hadde sagt nei til en deling, og slik sett skilte den seg litt fra Rennesøydommen.

(Rennesøydommen, HR-2006-750-A, Rt.2006-539, gjaldt spørsmålet om overdragelse av et areal til hyttetomt var ugyldig som følge av at det ikke var gitt samtykke til fradeling etter jordlova § 12.)

— Hvilken lov bør endres fortest mulig, og hvorfor?

— Det kan jeg ikke svare på. Jeg kommer ikke på noen, og lovene skal ikke endres så veldig fort.

— Bruker du noen digitale verktøy som gjør jobben din enklere, og som andre advokater kan ha nytte av å kjenne til?

— Jeg tror ikke jeg er den rette til å gi tips om digitale verktøy. Men i denne koronatiden har vi jo alle tatt i bruk Microsoft Teams. Det synes jeg fungerer veldig bra, og jeg tenker at det kanskje er noe man burde se litt mer på fremover.

— Det er jo greit å holde et digitalt møte i stedet for å reise med fly til Oslo, også for å spare miljøet. Vi diskuterer også med tingrettene å gjennomføre hovedforhandlinger i straf-

fesaker på denne måten. Jeg er i utgangspunktet positiv til å prøve, i hvert fall akkurat nå.

— Hva har koronasituasjonen betydd for kontoret ditt?

— Vi har vært veldig heldige. Vi har vært på jobb alle sammen, mer eller mindre. Noen har små barn som de må være hjemme sammen med, men vi har tatt de hensynene som vi må ta og unngått permitteringer. I det siste har vi merket noe reduksjon i sakstilfanget, men ikke mye.

— Hva er mer komplisert med å være advokat i dag, sammenlignet med da du begynte i yrket?

— Jeg føler jo at jeg nettopp har begynt! Jeg synes ikke det er noe som er mer komplisert. Jo lenger man holder på, jo mer komfortabel og tryggere i rollen er man.

— Er det utviklingstrekk i advokatyrrket som du synes er positive?

— Det kommer flere kvinnelige partnere inn. Det kunne vært lagt bedre til rette for selvstendig næringsdrivende som får barn — både i advokatyrrket og i andre yrker.

— Og trekk som du er kritisk til?

— Det er to sider av samme sak. Det kommer inn flere kvinnelige partnere, men den negative siden er at det går litt sakte. Vi er for mannsdominerte.

— Velg deg et annet yrke!

— Jeg kunne tenkt meg å være musiker. Jeg har spilt kirkeorgel og vurderte å hoppe av studiene på tredje avdeling, men heldigvis tok jeg til vettet. Selv om jeg liker musikk og det sikkert hadde vært artig.

— En bok som har vært med på å forme deg?

— Jeg føler ikke at bøker former meg; jeg er mer opptatt av musikk. Men hvis jeg skal velge en bok, blir det «Det skal merkes at vi lever». Det er en litt filosofisk diskusjon mellom dikter Benny Andersen og forfatter Johannes Møllehave, ført i pennen av Karin Thisted. Dette er ordkunstnere som snakker om viktige temaer som kjærlighet og sorg, ispedd diktene til Benny Andersen. Dette er en fin bok som du kan gå tilbake til.

— Musikk som har vært med på å forme deg, da?

— Jeg har en forkjærlighet for Iver Kleive og Knut Reiersrud. Det er storslagen musikk. Selvfølgelig andre ting — Mozarts «Requiem», og jeg liker jazz veldig godt.

— Hva skulle du ønske du visste om advokatbransjen da du studerte?

— Det er veldig fokus på selve jussen når man studerer. Det jeg oppdaget da jeg begynte å jobbe, var faktum — hvor viktig det er å kunne og ha kontroll på faktum.

— Hvilken advokat ville du helst invitere på middag, og hva ville du servert?

— Jeg prøver å unngå å være så mye i lag med advokater på fritiden. Men det må bli kommuneadvokat Gislaug Øygarden i Rana. Vi kunne diskutert både saker mot kommunen og andre ting, og jeg skulle servert selvskutt elg. •

Toril Valla har kontor på Mo i Rana.

NAVN: Toril Valla

ALDER: 46 år

STILLING: Partner i Nord Advokatfirma

SPESIALITET: Fast eiendom

HADDE SPESIALFAG I: Odels- og åsetesrett

FAMILIE: Skilt. To døtre, 15 og 9 år

BOSTED: Korgen

OPPRINNELIG FRA: Valla i Bjerka i Hemnes

Anbefaler Oslo rådhus, true crime og strømming

Andreas Poulsson liker å strømme. Både lyd på øret og serier for øyet. Han liker også å kombinere kulturopplevelser og toppturer, gjerne ispedd arkitektoniske perler.

TEKST: THEA N. DAHL

Codex-partner Andreas Poulsson har fått arkitektur inn med morsmelka. Han har vært omringet av arkitekter hele livet ved å ha en familie som består av – ja, du gjettest det kanskje – arkitekter. Dermed utgjør også arkitektur en viktig del av kulturlivet hans.

– La oss ta Oslo rådhus, nevner han som et eksempel.
– Det er egentlig en stor kulturskatt som er ukjent for mange. En ting er bygningen i seg selv, men den rommer også mange spennende utstillinger. Det burde flere få med seg – ikke bare japanske turister, sier Poulsson om bygget som ble tegnet av hans egen oldefar, Magnus Poulsson i samarbeid med Arnstein Arneberg.
Oldefar Poulssen har også tegnet Bærum rådhus i Sandvika, Eysteinkirka på Hjerlenn, Lille Tøyen hageby og Høyres Hus i Oslo, for å nevne et lite utvalg.

– Utover et bygg fra 1950; kan du anbefale en aktuell kulturopplevelse som våre lesere bør få med seg?

– Det er mange ting som er spennende, men akkurat nå anbefaler jeg den sør-koreanske filmen «Parasite». Den er det verdt å få med seg! At det er den første ikke-engelske filmen til å få en Oscar for «Best picture» er i seg selv noe som gjør at man bør få med seg denne.
– Ellers er jeg glad i både Munch-museet og Vigelandsparken. Tar man en tur til Vigelandsmuseet også, vil man oppleve parken med helt nye øyne.

– Hva gjør sterkest inntrykk på deg – bildekunst, musikk, litteratur, film eller teater?

– Jeg er glad i alle ting til sin tid. Ser man en god film eller en spennende kunstutstilling er det givende, og gir gode opplevelser i seg selv. Jeg så en gang «Svanesjøen» i St. Petersburg, og «The Phantom of the Opera» i Chicago. En annen ting jeg vil nevne er Salvador Dalí-museet i Figueres i Spania. Det

På fritiden sjonglerer Andreas Poulsson mellom flere hobbyer både til vanns og til lands. Foto: Privat

Serietips

er opplevelser jeg vil trekke frem som høydepunkter.

– Hører du på podkast, og kan du i så fall anbefale en?

– Jeg hører på mange forskjellige podkaster. På humorsiden liker jeg alt fra «Misjonen» og «Radiosepsjonen» til «Karakter», «Friminutt» og «Tusvik & Tønne». Rent faglig lytter jeg gjerne til «Dommerpodden», «Takk og lov» med Anine Kierulf eller «Rettsrådet», hvor jeg for øvrig selv har vært med.

– Jeg liker også podkaster som går i dybden på samfunnsaktuelle tema, slik som Aftenpostens «Forklart».

– Hva er din favoritt-serie(r) på TV / streaming for tiden?

– Jeg bruker litt mer tid enn hva jeg liker

I studietiden gikk det i golf. Nå har både farten, høydemetrene og risikoen økt. Foto: Privat

HVEM: Andreas Poulsson
TITTEL: Advokat og partner
ARBEIDSSTED: Codex
ALDER: 50
SIVIL STATUS: Skilt, to barn
SPECIALISERING: Arv- og familierett

Podkast-tips

å innrømme på streaming, så jeg har sett mye. Her hjelper ikke akkurat korona-krisen på. «Succession» på HBO er en favoritt som peker seg ut. Det er noe med hele dynamikken og nerven som er veldig bra. Den har nesten litt mafialiknende trekk som jeg synes er veldig spennende.

– Hva slags forhold har du til true crime?

– Jeg liker true crime. Orderud-serien synes jeg var god, og den ga en nyttig påminnelse om utfordringene og bakgrunnen for saken. Serier er ofte mer dyptpløyende og kan gå grundigere til verks enn en film på to timer. Det setter jeg pris på.

– Hvem vil du utfordre til å være neste advokat i denne spalten?

– Anders Myhre i Grette. Han er en ivrig skikjører, og vi har besteg mange topper sammen. Han har utfordret meg tidligere i en annen spalte i Advokatbladet, så nå får han igjen som en takk for sist. •

Advokater utelates fra straffesaks-undersøkelse

Ny arbeidsgruppe skal kartlegge korona-konsekvensene for straffesakskjeden, men advokatene er ikke invitert til å delta.

TEKST: THEA N. DAHL

Arbeidsgruppen, som er opprettet av Justisdepartementet, skal se på konsekvensene av koronatiltakene på kort, mellomlang og lang sikt.

Dette skal arbeidsgruppen gjøre:

- Beskrive status og situasjonen for saksavvikling og virksomhetene i et kjedeperspektiv.
- Analysere virkningen av de midlertidige tiltakene som er satt inn for å dempe konsekvensene.
- Vurdere ulike framtidsscenarioer basert på ulike forutsetninger.
- Identifisere relevante tiltak.
- Innhente statistikk og annen kunnskap fra relevante kilder.

Domstoladministrasjonen, Kriminalomsorgsdirektoratet, Politidirektoratet, Riksadvokaten og sekretariatet for konfliktrådene er invitert til å delta i gruppen.

– Koronasituasjonen har i enda større grad enn vanlig aktualisert behovet for å se hele straffesakskjeden under ett. Det er derfor nødvendig med samordning, både internt i departementet og med tilknyttede og underliggende virksomheter, utdyper senior kommunikasjonsrådgiver Andreas Bondevik i departementet.

Advokatforeningens generalsekretær Merete Smith reagerer på at advokatene ikke blir inkludert utover muligheten til å komme med innspill.

STATSMAKT

I en e-post til departementet understreker hun forsvarerens sentrale posisjon i straffesakskjeden.

«Under etterforskningen representerer forsvareren den siktede/tiltalte, og i retten er forsvareren en av tre aktører – i tillegg til dommeren og aktor.

Merete Smith på hjemmekontoret.

Det er forsvareren som har tett kontakt med klientene og kan formidle konsekvensene av koronatiltakene for dem. Domstolen er også forsvarernes arbeidsplass og enkelte forsvarere er mer i retten enn dommerne.»

«Forsvarerne er ikke ansatt i noen av departementets underliggende eller tilknyttede virksomheter, og det bli en ufullstendig og skjev kartlegging av konsekvensene for straffesakskjeden hvis man ikke inkluderer advokatenes erfaringer ved at representanter fra Advokatforeningen trekkes med i arbeidsgruppen», skriver Smith.

Hun stusser over at departementet i

begrunnelsen for at advokater ikke er med i arbeidsgruppen, har vist til at man ønsker en evaluering med «underliggende og tilknyttede virksomheter».

Domstolen er den tredje statsmakt, ikke en underliggende eller tilknyttet virksomhet, understreker Smith.

«Og det er nettopp det som særkjenner straffesakskjeden og rettspleien – den består av en uavhengig statsmakt og en av dens aktører er uavhengige advokater. Skal man kunne foreta en evaluering av koronatiltakenes konsekvenser for straffesakskjeden, må alle sentrale aktører trekkes med i arbeidet», skriver Smith. •

ANNONSE

Advisio Advokat er et spesialisert advokatfirma på områdene helse og familie. Vi bistår hovedsakelig privatpersoner. Fra oppstarten i 2018 har firmaet hatt en sterk vekst, og vi søker derfor etter nye kolleger.

Vi har ledig stilling som

ADVOKAT

Arbeidet innebærer prinsipalansvar for inntil fem advokatfullmektiger, deltakelse i firmaets salgsarbeid, bidrag til fagutvikling og seminarer samt advokatbistand til klienter.

- Lønn etter avtale.
- Alternative tilknytningsformer kan vurderes.
- Spørsmål om stillingen kan rettes til advokat Olav Lægred, tlf: 915 83 355.
- Søknad med CV og vitnemål sendes på e-post: ol@advisioadvokat.no
- Søknadsfrist: 1. juni 2020

ADVISIO
ADVOKAT AS

Vil stoppe
sextrakassering
og mobbing i
advokatbransjen

Én av to kvinnelige advokater verden over har opplevd å bli mobbet på jobb, viser en undersøkelse International Bar Association (IBA) slapp i fjor. Det samme gjelder også for rundt 28 prosent av norske advokater. Nå varsler IBA at de vil komme med en omfattende guide for å motvirke mobbing og seksuell trakassering i bransjen. I tillegg lanserer organisasjonen en online opplæringsmodul for hvordan advokatfirmaer kan implementere forebyggende tiltak.

– Upassende oppførsel har altfor lenge blitt unnskyldt. Rapporten har hevet vår kollektive bevissthet rundt dette problemet i advokatyrket, sier Helena Kennedy, som leder IBAs menneskerettighetsutvalg.

Fiske-tank	Vikar Lov fra 2020	Medaljør Ny kom- mune	Avkom	Hyppig ord i årets for- skrifter
→				
Kilde				
Opp- læring			Tall	
→				
Ryker			Leker	
Føler			Vittig	
→			Kanal	
			Fore- kommer	
Flatemål		Tall		
Fisk		Rundt		Forblir
→		Glosen		
		Kroppsd- del		
Enhet			Spørre	
Spørre- ord			Uthus	
→		§	→	Besitt
Nyn. flamme			Nordisk land	
Villet			Nedtrykt	
→				

Løsningsordet finner du ved å sette sammen bokstavene i de gule rutene til et ord eller et navn.
Send løsningen til redaksjonen@advokatbladet.no innen **5. juni**.

Vinneren av kryssordet i nr. 3/ 2020 var Ole-Marius Hillestad, Oslo.

VI GRATULERER!
Løsningsordet var **GOLLER**.

Annonseinformasjon
27000 lesere
(TNS Gallup 2019)

Annonsestørrelser	Priser
1/1 side 216x286	20.800 kr
1/2 side 176x123	15.550 kr
1/4 side 176x58/116x83	10.250 kr
1/6 side 56x23/116x58	6.025 kr

Se vår MEDIEFOLDER på
advokatbladet.no/annonser

Kontakt vår annonseselger
Salgsfabrikken AS
Jernbanevegen 13, 2260 Kirkenær

Pia Himberg
Mobil 919 03 697
pia@salgsfabrikken.no

advokatjobb.no
en tjeneste fra Advokatforeningen

ANNONSE

ALLEGRO språktjenester

Juridisk oversetterekspertise
Våre erfarne statsautoriserte translatører gir deg rask og profesjonell service.
Kontakt oss gjerne på tlf. 55 30 17 30,
post@allegro-as.no eller www.allegro-as.no.

Translatørservice as

Oversettelse for næringslivet og offentlig sektor siden 1979
Bred erfaring og kompetanse
Kontakt oss på tlf. 810 33 333
eller post@translator.no

Sosiale medier

John Christian Elden dokumenterte at rettens aktører hadde fått klar beskjed om hvor de fikk oppholde seg under gjennomføringen av Jensen-/Capellen-saken i Borgarting lagmannsrett.

I Ræder brukte advokatene korona-tiden til å teste ut en ny måte å gjennomføre møter på.

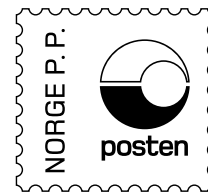
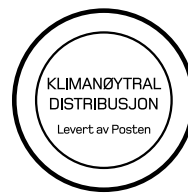
Matrix-advokat Olle Nohlin kom med noen betraktninger i forbindelse med smitteverntiltakene i terrorsaken mot Philip Manshaus som ble ført i Oslo tingrett. Nohlin er koordinerende bistandsadvokat i saken.

Sjakkexpert og managing partner Torstein Bae i Legalis syntes det var interessant at Advokatforeningens hovedstyre har avgitt en uttalelse om interessekonflikter, men synes foreningen er litt hårsår.

Komiker Rune Bjerga syntes Sandnesadvokatene sitt noe utradisjonelle annonsebilde var morsomt. Advokatfirmaet tok bemerkningen med et smil.

Avsender:
Den norske Advokatforening
Kr. Augustsgt. 9
0164 OSLO

Bedre føre var

Advokatforeningens gruppelivsforsikring gir høy grad av valgfrihet, og et dekningsbeløp helt opp til 50 G. Forsikringen er et rimelig alternativ til en individuell livsforsikring.

Les mer på [Advokatforeningen.no](https://advokatforeningen.no)

ADVOKATFORENINGEN

advokatforeningen.no